

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZDRAVOTNĚ SOCIÁLNÍ FAKULTA

**Využitelnost jednotlivých volnočasových zařízení pro děti a mládež
ve vybraných okresech Jihočeského kraje**

Diplomová práce

Autor práce: Bc. Jana Marková

Vedoucí práce: Mgr. Václav Průcha

2008

Utilization of Particular Leisure Time Establishments for Children and Youth in Chosen Districts of South of Bohemia

Institutions for leisure time activities focused on children and youth are divided into two basic groups in this thesis. First group is represented by educational institutions whose activity is arranged by Act No. 561/2004 Coll., on pre-school, basic, secondary, tertiary and other kind of education (School Act). These institutions concern basic art education, language education and free-time activities. Non-state and non-profit organizations concerning upbringing and education of children and youth in their leisure time belong to the other group. Mostly, they are civil associations whose activity is arranged by Act No 83/1990 Coll. on gathering of citizens. For example, association Junák – union of scouts of the Czech republic, civil association YMCA (Young Men's Christian Association) or civil association Duha (Rainbow) belong there.

The aim of this thesis is to describe the problems of institutions of free time activities in short and then bring information on particular organizations functioning in regions Český Krumlov and Prachatice. For this purpose the database of subjects functioning in these regions was created. From them, twenty organizations were chosen, investigated and described more detailed. Because of the aim, the method of qualitative research was used, to be specific, the technique of interview and technique of documents analysis were chosen.

Recognized information is divided into six spheres, e.g. legal norm, financing, membership, focused activity, presentation for the public, staff and material funding. According to acquired information from these thematic spheres, separate institutions are compared and their common characteristics or the specifics of single respondents are checked. This work is established for everybody who wants to acquire basic information on free time institutions and know more about some of these organizations.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma Využitelnost jednotlivých volnočasových zařízení pro děti a mládež ve vybraných okresech Jihočeského kraje vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích 5. května 2008

Děkuji vedoucímu diplomové práce Mgr. Václavu Průchovi za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

Obsah

Úvod	7
1 Současný stav.....	9
1.1 Zařízení pro zájmové vzdělávání	10
1.1.1 Vzdělávání podle školského zákona	11
1.1.1.1 Základní umělecké vzdělávání.....	12
1.1.1.2 Jazykové vzdělávání.....	13
1.1.1.3 Zájmové vzdělávání.....	13
1.1.1.3.1 Středisko volného času.....	14
1.1.1.3.2 Školní družina a školní klub.....	15
1.1.1.4 Úloha školy ve volném čase	17
1.1.2 Nestátní neziskové organizace pro zájmové vzdělávání.....	18
1.1.2.1 Duha	19
1.1.2.2 Junák.....	20
1.1.2.3 Liga lesní moudrosti	20
1.1.2.4 Pionýr	21
1.1.2.5 Sokol.....	22
1.1.2.6 YMCA a YWCA.....	22
1.1.2.7 Zastřešující organizace nestátních neziskových sdružení	23
1.1.3 Církevní organizace	24
1.2 Ovlivňování volného času jako prevence rizikového chování.....	25
1.3 Pedagog volného času.....	27
1.4 Obsah výchovy ve volném čase	29
1.5 Formy výchovy ve volném čase.....	30
1.6 Požadavky na realizaci výchovy ve volném čase.....	31
1.7 Dosavadní vývoj	32
1.8 Výhled do budoucnosti.....	35
1.9 Dokumenty pro oblast zájmového vzdělávání.....	36
1.10 Financování zájmového vzdělávání	38

1.10.1 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání	38
1.10.2 Nestátní neziskové organizace.....	40
2 Cíle práce	42
3 Metodika	42
3.1 Použité metody sběru dat	42
3.2 Charakteristika výzkumného souboru	45
4 Výsledky.....	45
4.1 Okres Český Krumlov	45
4.2 Okres Prachatice.....	76
5 Diskuse	109
6 Závěr	121
7 Seznam použité literatury	123
8 Klíčová slova.....	129
9 Přílohy.....	130

Úvod

Běžný den člověka je členěn na určité časové úseky, které jsou charakteristické svou náplní. Jeho větší část zabírají povinnosti, čímž rozumíme činnosti, které vykonávat musíme. Patří sem například čas strávený v zaměstnání, u dětí a mládeže doba určená pro studium, dále doba spánku, jídla a další aktivity nutné k zachování života a důstojného fungování ve společnosti. Výše vyčtené spojuje sloveso muset, které zpravidla vyvolává negativní pocity. Ty jsou poté vykompenzovány časovým prostorem, ve kterém si můžeme dělat, co chceme, co si sami zvolíme. V takovém případě hovoříme o volném čase, který naopak evokuje pozitivní nálady. Tento pohled je ovšem poněkud zjednodušený. Ne každá povinnost musí být nutně nepříjemnou záležitostí a ani volný čas není spojen jen s pozitivy.

Zaměříme-li se dále na problematiku volného času, dalo by se říct, že opak je pravdou. Adekvátně a efektivně využít tento vzácný čas může být velmi složité. Zejména mládež a děti, které nemají ještě dostatek životních zkušeností, mohou v důsledku nevhodného trávení volného času sklouznout k přátelení se s určitými rizikovými skupinami a dále se vyvíjet nesprávným směrem. Tato skutečnost se může promítnout i do stavu celé budoucí společnosti, jelikož tyto děti ji budou vytvářet. Navíc podobné vzorce chování budou předávat i svým dětem, čímž může být ovlivněno mnoho dalších generací.

Naštěstí existuje šance na přerušení tohoto bludného kruhu. V dnešní době jsou vkládány velké naděje do zařízení zabývajících se volným časem, jejichž cílem je předcházet takovému stavu tím, že ukazují dětem možnosti kvalitního trávení volného času, a potažmo obohacují jejich životy. Zejména tato důležitá role daných zařízení v prevenci sociálně nežádoucích jevů mě motivovala k výběru daného tématu. V souvislosti s tím přispěl k této volbě také můj zájem zjistit, zda existuje dostatečná nabídka volnočasových aktivit a jaké možnosti jsou klientům nabízeny.

Pojem zařízení zabývajících se volným časem má ovšem velmi široký obsah. Můžeme sem zahrnout zábavná střediska, kina, divadla, diskotéky, cestovní kanceláře a mnoho dalších podniků, které pomáhají lidem s trávením jejich volného času. Pro potřeby této práce bude nutné téma zúžit na instituce, které se zabývají konkrétní

činností, jež je přesně zorganizovaná a zpravidla dlouhodobě zaměřená. Jsou charakteristické zejména svým výchovným působením na klienty, tudíž je můžeme spojit společným jmenovatelem, jímž je pedagogická aktivita. Záležitost trávení volného času se bezesporu týká všech věkových skupin, tudíž i v tomto aspektu záběr omezím, jak již vyplývá z názvu práce, na skupinu dětí a mládeže.

1 Současný stav

Zařízení pro zájmové vzdělávání dětí a mládeže, kterými se bude tato práce zabývat, můžeme rozdělit do dvou základních skupin. Do první skupiny patří takzvaná školská zařízení, jejichž činnost je upravena zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Tato zařízení se zabývají základním uměleckým vzděláváním, jazykovým vzděláváním a zájmovým vzděláváním.

Základní umělecké vzdělání zajišťují základní umělecké školy, jejichž působení je podrobněji popsáno ve vyhlášce Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání. Jazykové vzdělávání se uskutečňuje v jazykových školách a blíže jejich činnost popisuje vyhláška Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č. 33/2005 Sb., o jazykových školách s právem státní jazykové zkoušky a státních jazykových zkouškách. Zájmové vzdělávání mají ve své kompetenci střediska volného času, školní kluby a školní družiny. Podrobnosti o těchto institucích jsou zakotveny ve vyhlášce Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.

Druhou skupinu tvoří nestátní neziskové organizace zabývající se výchovou a vzděláváním dětí a mládeže ve volném čase. Jde zpravidla o občanská sdružení, jejichž činnost je upravena zákonem č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů. Tyto instituce se registrují u Ministerstva vnitra České republiky. Řadíme sem například sdružení Junák - svaz skautů a skautek České republiky, občanské sdružení YMCA (křesťanské sdružení mladých lidí), občanské sdružení Duha a podobně.

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání dětí a mládeže mohou být zřizována státem, krajem, nebo obcí **(42)**. Občanská sdružení jsou právnické osoby, pro jejichž vznik je zapotřebí dohody nejméně tří občanů, kteří podají návrh na registraci sdružení u Ministerstva vnitra České republiky. Jednou z podmínek je, aby alespoň jeden zakládající člen byl starší 18 let. Dále musí předložit stanovy, které obsahují mimo jiné název sdružení, sídlo, cíl činnosti, orgány sdružení, zásady hospodaření a podobně **(37)**.

Organizace působící v oblasti zájmového vzdělávání dětí a mládeže musí fungovat v souladu s řadou dokumentů. Základní listinou pro veškeré dění týkající se dětí je Úmluva o právech dítěte, která má celosvětovou působnost. Tato úmluva popisuje jednotlivá práva, která musí být zajištěna každému dítěti bez jakékoli diskriminace. Dále existují listiny na úrovni Evropské unie, jako je například Bílá kniha Evropské komise. Ta sleduje obecně problematiku mládeže. Hodnotí postavení mladých lidí ve společnosti a měla by být vodítkem v oblasti politiky mládeže v rámci Evropské unie. Je zde mimo jiné zvažována i otázka mimoškolního vzdělávání a výchovy, která je podstatná pro zdravý vývoj jedince.

Na úrovni státu nebo jednotlivých menších územních celků jsou vytvářeny dokumenty zabývající se konkrétněji danou problematikou. Kromě výše uvedených zákonných norem vytváří stát například Koncepti státní politiky pro oblast dětí a mládeže na určité období. Dokumenty k této problematice vytvářejí i jednotlivé kraje. V souvislosti se zaměřením této práce na Jihočeský kraj je to například Koncepte dalšího rozvoje zájmového vzdělávání v Jihočeském kraji nebo Strategie podpory práce s dětmi a mládeží v Jihočeském kraji na dané období.

1.1 Zařízení pro zájmové vzdělávání

Jednotlivá zařízení pro zájmové vzdělávání mohou být členěna do skupin podle různých hledisek. Jedno z východisek může být nazváno jako nabídka aktivit, a poté hovoříme o základním vybavení regionu a vyšším vybavení regionu. Do kategorie základní vybavení regionu spadají například školní družiny nebo školní kluby. Tato zařízení bývají zpravidla součástí každé školy, tudíž s ohledem na jejich množství dokáží bez větších problémů uspokojit poptávku klientů. Co se týče náplně jejich činnosti, bývají zaměřené spíše obecněji, aby zajistily všechny základní funkce **(19)**.

Vyšší vybavení regionu představují například střediska volného času. Jsou to zařízení, která svou činnost specializují určitým směrem. Klienti si sami vybírají aktivity, kterým se budou věnovat, a tudíž k nim bývají více motivováni. Zájemci o tyto

činnosti vyvíjejí větší iniciativu. Je zde také nutné překonávat více překážek a splňovat určité podmínky. Jejich četnost je nižší než u předchozích institucí **(19)**.

Jiná typologie zařízení pro zájmové vzdělávání hovoří o skupině školských zařízení a o skupině nestátních neziskových organizací. Toto pojetí bylo popsáno již výše v kapitole 1 Současný stav a budeme se jím dále podrobněji zabývat.

1.1.1 Vzdělávání podle školského zákona

Školská zařízení věnující se problematice volného času dotvářejí výchovnou a vzdělávací funkci škol. Tyto instituce musí být zapsány ve školském rejstříku. Zaměstnanci, kteří se zde přímo věnují výchově a vzdělávání dětí a mládeže jsou klasifikováni jako pedagogičtí pracovníci, tudíž musí splňovat podmínky pro tuto profesi stanovené v zákoně č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících. Zařízení pro zájmové vzdělávání společně s ostatními školskými zařízeními a školami tvoří vzdělávací soustavu České republiky **(42)**.

Pedagogický pracovník ve školském zařízení musí být v první řadě plně způsobilý k právním úkonům. Dalším podstatným předpokladem pro výkon této profese je dosažení odpovídajícího vzdělání. Pedagog volného času musí mít ukončené střední vzdělání s maturitou, nebo vyšší odborné vzdělání, popřípadě vysokoškolské vzdělání v oboru zaměřeném na pedagogiku volného času, sociální pedagogiku nebo vychovatelství. Učitel základní umělecké školy musí splňovat výše uvedené stupně vzdělání ovšem v oblasti, kterou vyučuje. Výjimkou je pedagog jazykové školy, který musí mít ukončené vysokoškolské vzdělání zaměřené na studium jazyků. V neposlední řadě je nutná také zdravotní způsobilost a bezúhonnost. Podmínka bezúhonnosti je zajištěna, pokud nebyl pracovník pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin nebo trestný čin spáchaný z nedbalosti, kterého se dopustil při výkonu pedagogické činnosti **(43)**.

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání mohou být založena státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí. Stát je zde zastoupen některými ministerstvy České republiky. Instituce spadající pod kraj nebo obec mají status školské právnické osoby nebo příspěvkové organizace. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy zakládá

také školské právnické osoby nebo státní příspěvkové organizace. Školy a školská zařízení mohou zakládat i Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti. Takové instituce jsou potom považovány za organizační složky státu. Svou roli zde může hrát i Ministerstvo zahraničních věcí, jehož školská zařízení jsou součástí diplomatické mise nebo konzulárního úřadu České republiky. Zařízení pro zájmové vzdělávání mohou zřizovat i registrované církve, náboženské společnosti a ostatní právnické nebo fyzické osoby, kterým bylo zákonem toto právo přiznáno. Potom se jedná o školské právnické osoby nebo o právnické osoby podle zvláštních právních předpisů, jakými jsou například obecně prospěšné společnosti (42).

1.1.1.1 Základní umělecké vzdělávání

Základní umělecké vzdělávání je zprostředkováváno základními uměleckými školami. Jejich cílem je předat žákům a studentům základní znalosti a dovednosti z jednotlivých uměleckých oborů, a připravit je tak pro studium na středních a vysokých školách uměleckého zaměření. Je zde možno získat vzdělání hudební, taneční, výtvarné a literárně-dramatické. Výuka probíhá individuálně, ve skupině nebo v kolektivu. Studium je určeno zejména žákům základních škol, případně středních škol, ale mohou se zde vzdělávat i dospělé osoby (22).

Vzdělání je rozděleno do několika stupňů. První úroveň představuje takzvané přípravné studium, které je tvořeno dvěma ročníky. Sem mohou docházet děti již od pěti let věku. Následuje základní studium prvního stupně, kam nastupují děti od sedmi let věku a absolvují zde čtyři až sedm ročníků. Ve čtrnácti letech žáci přestupují do základního studia druhého stupně, kde studují tři až čtyři ročníky. Přesný počet ročníků v každém stupni je upraven zvláštním předpisem. Žákem přípravného studia se stává jedinec, který prokáže předpoklady ke vzdělávání. Podmínkou pro přijetí do základního studia prvního a druhého stupně je složení talentové zkoušky. Od té může být upuštěno, pokud student úspěšně ukončí předchozí stupeň vzdělávání (34).

Hodnocení žáků probíhá obdobně jako na základní škole. Existují však některé rozdíly. Učitelé mají k dispozici pouze čtyři klasifikační stupně, kdy čtvrtý stupeň je charakterizován jako neuspokojivý. Také třetí stupeň se od běžného známkování

na základních školách liší a je označován jako uspokojivý. I zde jsou žáci klasifikováni pololetně. V těchto etapách mohou být celkově hodnoceni jako prospěl(a) s vyznamenáním, prospěl(a), nebo neprospěl(a). Studium na základní umělecké škole se zakončuje závěrečnou zkouškou, která má podobu absolventského vystoupení nebo vystavení výtvarných prací **(34)**.

1.1.1.2 Jazykové vzdělávání

Jedná se o studium cizích jazyků, které probíhá v jazykových školách s právem státní jazykové zkoušky. Ty jsou organizačně rozčleněny na oddělení podle nabízených jazyků. Výuka je organizována do kurzů. Rozlišujeme základní kurz, kde studenti získají základní znalosti z daného jazyka a střední kurz, kde mohou své vědomosti prohloubit. Dále mohou klienti využít přípravných kurzů ke státním jazykovým zkouškám nebo konverzačních kurzů **(33)**.

Studijní rok je koncipován obdobně jako školní rok v základních a středních školách. Také hodnocení studentů probíhá podle jejich vzoru. Žáci jsou klasifikováni pololetně, a to známkami výborně, velmi dobře, dobře, nebo nevyhověl(a). I zde ovšem chybí, stejně jako v základních uměleckých školách, pátý stupeň. Studium na jazykové škole je celkově zakončováno státní jazykovou zkouškou, ve které jsou ověřovány získané znalosti. Je nutné úspěšně napsat písemný test a složit ústní zkoušku **(33)**.

1.1.1.3 Zájmové vzdělávání

Zájmové vzdělávání může probíhat několika způsoby. Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání rozlišuje příležitostnou aktivitu, pravidelnou činnost, táborové akce, osvětovou činnost (jejímž cílem je především prevence rizikových jevů), individuální práci (orientuje se zejména na talentované děti a snaží se o rozvíjení jejich nadání) a spontánní činnost (ta spočívá v neorganizovanosti aktivit dospělou osobou) **(35)**.

1.1.1.3.1 Středisko volného času

Rozlišujeme dva typy středisek volného času. Středisko se může orientovat na několik oblastí zájmového vzdělávání, kdy hovoříme o domech dětí a mládeže. Druhou možností je, že se tato zařízení zaměřují jen na jeden okruh aktivit, a potom se jedná o stanice zájmových činností. Aktivity nabízí střediska volného času především dětem a dospívajícím zájemcům, ale fungují zde i útvary určené pro dospělé osoby. Mimoto zajišťují vzdělávání a metodické vedení pedagogů volného času **(35)**.

Pohledem do historie zjistíme, že tento druh zařízení pro zájmové vzdělávání se začal objevovat v padesátých letech 20. století. Zcela první středisko volného času bylo založeno v Brně roku 1949 a bylo v poměrně krátké době následováno dalšími středisky. Školský zákon z roku 1960 zařadil tento druh institucí do československé vzdělávací soustavy **(8)**. Působení středisek volného času v Československu se lišilo od tendencí v západním světě. V komunistických zemích byla prosazována zejména organizovaná zájmová činnost a posilování kolektivního ducha. Západní Evropa se přikláněla více k neorganizovaným spontánním aktivitám. V současné době se tento rozdíl stírá **(19)**.

Domy dětí a mládeže jsou s ohledem na svůj široký záběr rozděleny do pěti tematicky zaměřených oddělení. Najdeme zde oddělení společenských věd, přírodních věd, estetické výchovy, techniky, tělovýchovy a sportu **(16)**. Snaží se tradičními i novými postupy zaujmout své klienty a otevřít jim nové obzory. Necháávají dětem a mladým lidem poznávat svět umění, vědy, techniky, ale i sportu, zábavy a mnoho jiných oblastí. Cílem je ale i podpora sociálního citění k potřebným občanům, učení se zodpovědnosti a participace ve společenském dění a v neposlední řadě vytváření kladného vztahu k přírodě a k životnímu prostředí **(8)**.

Národní institut dětí a mládeže Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy uvádí, že k 31. říjnu 2005 v České republice působilo 295 středisek volného času, z čehož 285 bylo domů dětí a mládeže a 10 stanic zájmových činností. Oproti předešlému roku 2004 došlo ke zvýšení počtu o čtyři zařízení. Nejvíce středisek 51,2 % bylo zřizováno krajem, poté obcemi 44,4 %, církví 2,4 % a 2 % měla jiného

zřizovatele. Na Jihu působí pod záštitou Krajského úřadu v Českých Budějovicích 78,5 % středisek volného času **(23)**.

Ve střediscích volného času fungovalo k 31. říjnu 2005 18 778 zájmových útvarů, které byly navštěvovány 213 838 účastníky. Oproti roku 2004 však došlo k poklesu o 400 zájmových útvarů a 10 227 klientů. Nejpestřejší nabídku aktivit poskytují střediska volného času v Praze a poté v Jihočeském kraji. Stoupá však zájem dětí a mladých lidí na nepravidelných činnostech. V celorepublikovém porovnání vykazuje Jihočeský kraj nejméně středisek volného času **(23)**.

I přes výše uvedené statistické údaje zaujímají domy dětí a mládeže stále významné postavení mezi zařízeními pro zájmové vzdělávání. Z šetření České školní inspekce vyplývá, že kvalita jejich působení je velmi dobrá. Práce je zaměřena zejména na děti školního věku, ale v nabídce figurují i zájmové činnosti pro předškoláky, pro společnou činnost rodičů s dětmi i pro dospělé. Cílem je rozšířit působnost i na středoškolskou mládež. Jihočeský kraj vykazuje následující statistické údaje: v pravidelných činnostech se týdně zúčastní 11 000 klientů a v nepravidelných akcích přibližně 100 000 účastníků za rok **(10)**.

V Jihočeském kraji působí čtrnáct domů dětí a mládeže, z nichž jedenáct je zřizováno krajem, a to v Českých Budějovicích, v Českém Krumlově, v Jindřichově Hradci (detašované pracoviště Dačice a Třeboň), v Písku (detašované pracoviště Milevsko), ve Strakonici (detašované pracoviště Vodňany), v Táboře, v Blatné, v Kaplici, ve Veselí nad Lužnicí, v Soběslavi, v Prachaticích (detašované pracoviště Vimperk, Netolice a Volary). Mimoto zde funguje jedno církevní zařízení tohoto typu, kterým je Salesiánské středisko mládeže – dům dětí a mládeže České Budějovice, a jedno soukromé, jímž je Dětské centrum Arpida České Budějovice. Posledním do počtu je Dům dětí a mládeže v Týně nad Vltavou, který je zřízen městem. Situace ohledně počtu domů dětí a mládeže v Jihočeském kraji se jeví jako optimální **(10)**.

1.1.1.3.2 Školní družina a školní klub

Klienty školní družiny jsou především žáci prvního stupně základní školy, v některých odůvodněných případech jimi ovšem mohou být i starší děti. Školní kluby

jsou potom určeny žákům druhého stupně základní školy, ale mohou je navštěvovat i žáci nižšího stupně víceletého gymnázia a studenti osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře odpovídajícího věku. Stejně jako do školní družiny i do školního klubu může být přijat v odůvodněných případech žák prvního stupně základní školy **(35)**.

Jakýsi historický předchůdce školních družin v Čechách vznikl již v roce 1885 v Praze na Vyšehradě. V té době se takovému zařízení říkalo útulek a byl určen dětem školou povinným, o které se jejich rodiče nemohli přes den starat. Později byly tyto útulky zřizovány i v jiných částech Prahy a v dalších městech republiky. V roce 1931 bylo změněno pojmenování útulků na družiny pro školní mládež. K většímu rozmachu těchto institucí došlo po druhé světové válce, a to v důsledku společenských a ekonomických změn. Družiny nebyly v té době součástí školské soustavy. Do ní byly zařazeny až školským zákonem z roku 1948. Získaly status mimoškolních zařízení, ale nebyly součástí škol **(19)**.

Činnost v družině však stále méně odpovídala požadavkům starších dětí. Na tento problém odpověděl zákon o soustavě výchovy a vzdělávání z roku 1960, který rozdělil děti do dvou skupin a stanovil, že pro žáky prvních až pátých tříd budou určeny školní družiny a žáci šestých až devátých tříd mohou navštěvovat školní kluby. Školní družiny i kluby se staly součástí škol, a byly tedy řízeny ředitelem příslušné základní školy. Školský zákon z roku 1978 umožnil zřizování družin a klubů jako samostatných mimoškolních zařízení **(19)**.

Družina i klub vykonávají svou činnost zejména ve dnech školního vyučování, ale mohou fungovat i v době školních prázdnin. Nejčastěji je zde provozována příležitostná činnost, pravidelná aktivita nebo spontánní činnosti **(35)**. Přestože školní družiny i školní kluby vykonávají podobné funkce, dají se zde sledovat i určitá specifika. Ta souvisejí především s odlišnými požadavky klientů různého věku **(19)**.

Docházka do školní družiny bývá pro většinu dětí určitou nezbytností, jelikož jejich rodiče jsou zaměstnáni a nemohou je vyzvednout ihned po ukončení školní výuky. Vzhledem k velmi různorodě zaměřené skupině dětí se snaží vychovatelé vytvářet co nejpestřejší nabídku činností. Věk klientů družiny také předurčuje další způsob práce s nimi. Je zde zapotřebí více direktivního vedení a řízené činnosti.

Oproti tomu školní kluby pracují se staršími žáky, kteří zpravidla již mají vyhraněnější zájmy. Nabídka aktivit klubů by tedy měla být dostatečně pestrá, aby si každý mohl vybrat podle svých přání. Základním předpokladem je dobrovolná účast žáků, tudíž vyvíjejí větší iniciativu a více participují na vytváření plánu činnosti **(19)**.

Statistická zjišťování Národního institutu dětí a mládeže Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy informují o tom, že k 31. říjnu 2005 působilo při základních školách v České republice 4 065 školních družin s 214 450 žáky. Školních klubů bylo zjištěno 474 s 34 506 žáky. Nejvíce školních družin vykazuje kraj Středočeský, Moravskoslezský a Jihomoravský. Školní kluby jsou nejpočetněji zastoupeny v kraji Středočeském a Jihomoravském. Kromě nich je na kluby bohatý také kraj Zlínský. Jihočeský kraj patří k oblastem s menším zastoupením školních družin a klubů **(24)**.

Jihočeský kraj se co do počtu školních družin a klubů řadí spíše k celorepublikovému průměru. Tato zařízení by měla být nadále podporována, jelikož zauímají významné postavení v oblasti trávení volného času dětí a mládeže. Svou úlohu plní zejména v případech, kam nesahají možnosti středisek volného času. Důraz by měl být kladen zejména na zkvalitňování a rozšiřování nabídky aktivit. Výhody školních družin a klubů tkví v pedagogické způsobilosti zaměstnanců, a možnosti využití školních prostor, ve kterých většina z nich sídlí. Vzhledem k větší finanční dostupnosti pro klienty, by mohly tyto organizace uspokojit i potřeby dětí pocházejících ze sociálně slabších rodin **(10)**.

1.1.1.4 Úloha školy ve volném čase

Samotná škola, ať už mateřská, základní, střední, vyšší odborná, či vysoká, se také podílí na trávení volného času dětí a mladých lidí. V takovém případě se jedná o mimotřídní výchovu. Ve větší míře se tyto tendence začaly uplatňovat v 19. století ve Francii. Zpočátku se jednalo zejména o tělesné aktivity, které byly soustředěny ve venkovních prostorách. Později byly zakládány speciální místnosti, kam byly mimotřídní aktivity soustředěny. Hrály se různé hry, bylo možno jen tak odpočívat nebo například vypracovávat domácí úkoly. Podobný vývoj se postupně odehrával i v ostatních evropských zemích, a to až do podoby, kterou známe dnes **(8)**.

Volnočasové aktivity školy se liší od povinné školní výuky v několika aspektech. Jejich struktura je obsahově volnější, flexibilnější, více zohledňuje individuální potřeby a přání dětí a podobně. Vedle určité formy vzdělávání zde hraje důležitou roli utváření sociálních vazeb, získávání nových zkušeností a zážitků. Funguje na základě principu dobrovolnosti, tudíž je u účastníků znatelná silnější motivace. Účelem je zejména umožnit jedincům orientovat se na oblasti, které je zajímají a více se v nich zdokonalovat. K dosažení těchto cílů využívá škola jednorázových a pravidelných aktivit **(8)**.

Jednorázovými akcemi se rozumí například exkurze, školní slavnosti, sportovní turnaje a jiné soutěže. Jejich podstatou je, aby rozšiřovaly a prohlubovaly školní znalosti, ale zároveň působily oddechově. Ještě významnější pozici vzhledem ke své periodicitě zaujímají pravidelné činnosti. Jedinec zde má možnost proniknout hlouběji do volnočasové aktivity, pochopit její podstatu a zároveň vytvořit silnější sociální vazby. Jedná se o zájmové kroužky, sportovní družstva, umělecké soubory a podobně **(8)**.

1.1.2 Nestátní neziskové organizace pro zájmové vzdělávání

Důležité místo v oblasti zájmového vzdělávání zaujímají nestátní neziskové organizace. V našich podmínkách mají nejčastěji formu občanských sdružení, sdružení dětí a mládeže nebo tělovýchovných a sportovních organizací. Po roce 1989 se opět setkáváme také s řadou církevních organizací a náboženských společenství **(19)**. Filozofie těchto spolků hovoří zejména o aktivní spoluúčasti jejich členů na životě společnosti. Kromě této myšlenky je jejich cílem rozvoj zájmů dětí a mladých lidí a smysluplné naplnění jejich volného času. Neopomenutelnou funkci zastávají i v oblasti prevence rizikového chování **(8)**.

Jako první začala vznikat sdružení dospělých osob, jejichž účelem bylo ochraňovat zájmy dětí a dospívajících. Jejich činnost se později rozšířila i na sféru volného času. Počátkem 20. století se začala objevovat i sdružení samotných dětí a mladých lidí **(8)**. Tato oblast zájmového vzdělávání byla během 20. století ovlivňována řadou politických a společenských změn. Významně se na působení těchto

institucí podepsala první a druhá světová válka, během nichž byla činnost většiny z nich zakázána. Naopak pozitivními obdobími byly doby poválečné, které přály vzniku a fungování řady organizací. Další omezení nastala po roce 1948. Tento stav se částečně zlepšil po roce 1968. Východiskem z těchto nejistých dob však byl až politický převrat v roce 1989 (7).

Dnes zažívá spolkový život v České republice období rozkvětu. Ovšem i přesto, že vzniká řada neziskových nestátních organizací, není situace v naší zemi stále srovnatelná se západním vyspělým světem. Neziskový sektor má v demokratické společnosti nezastupitelnou úlohu. Působí v oblastech, které nejsou pokryty státními aktivitami, případně se se státními organizacemi doplňují a spolupracují. Sdružování občanů je jedním ze základních znaků vyspělé občanské společnosti, a proto by političtí představitelé měli tento fenomén podporovat (16).

Pro ilustraci zde uvedeme stručný popis některých sdružení působících v České republice zabývajících se zájmovým vzděláváním dětí a mládeže.

1.1.2.1 Duha

Hnutí Duha bylo zformováno počátkem roku 1990 a kromě všestranného tělesného a duševního rozvoje svých členů se orientuje zejména na ekologická témata. Účelem je výchova dětí a mladých lidí k šetrnému zacházení s životním prostředím. V pojmenování tohoto sdružení se ukrývá hlubší symbolika, kdy duha má představovat spojení mezi různými názory. Kromě pravidelných a příležitostných programů organizuje pro své členy rovněž řadu akcí, ve kterých informuje širokou veřejnost. Vzhledem k současné poměrně vyhrocené situaci v oblasti ochrany přírody pořádá navíc různé protestní akce (16).

Způsob práce této organizace spočívá především v uplatňování zážitkové pedagogiky. Využívá k tomu turistické a táborové akce, outdoorové sporty, různé hry a podobně. Vzhledem ke spolupráci se zahraničními spolky podobného zaměření nabízí také poznávání jiných zemí a jejich způsobu života. Kromě stálých organizovaných svěřenců se zaměřuje také na děti, které nejsou členy žádného zařízení pro zájmové

vzdělávání, a tudíž jsou velice ohroženy negativními společenskými jevy. Daří se jí rovněž poměrně úspěšně spolupracovat s dětskými domovy, kam šíří své myšlenky (5).

1.1.2.2 Junák

Je českou obdobou skautského hnutí, které bylo založeno na přelomu 19. a 20. století ve Velké Británii Robertem Stephensonem S. Baden-Powellem. Ve stejné době započalo svou činnost takzvané woodcrafterské hnutí v Severní Americe, jehož otcem byl Ernest Thompson Seton. V českých podmínkách je tato organizace známá jako Liga lesní moudrosti. Skautskou organizaci Junák vytvořil na našem území Antonín Benjamin Svojsík v roce 1914 (22).

Skauting byl nejprve zaměřen jen na chlapce. Cílem Roberta Baden-Powella bylo vytvořit pro ně nový výchovný systém. Podstatou byla láska k přírodě, ale zároveň až vojenský režim a vnitřní organizace. V českých podmínkách musely být vojenské aspekty zmírněny, jelikož v souvislosti se společenskou a politickou situací by tento způsob vedení neobstál. Nástrojem byly tělovýchovné aktivity, turistika, hry a podobně. Chlapecké hnutí zaznamenalo velké úspěchy po celém světě, na což zareagovala manželka sira Baden-Powella založením dívčího skautingu v roce 1909. Dnes skaut přijímá zájemce obou pohlaví, ale samotná aktivita v oddílech bývá organizována odděleně zvlášť pro chlapce a pro děvčata (16).

Posláním této organizace je vychovat ze svých svěřenců duchovně, mravně a tělesně zdatné jedince, kteří jsou schopni plnit své závazky ke společnosti. Jednou z myšlenek skautingu je také výchova k vlastenectví, ale zároveň preventivně působí vůči patologickým formám nacionalismu. Jednotlivá střediska Junáka jsou organizována do družin. Družina je malá skupina o pěti až deseti dětech, kterou vede dospívající rádce. V tomto systému jde o následování vzoru staršího vrstevníka. Role rádce zase naopak učí starší junáky odpovědnosti (19).

1.1.2.3 Liga lesní moudrosti

Je českým ekvivalentem spolku Woodcraft, který vytvořil v roce 1902 americký spisovatel Ernest Thompson Seton. Vycházel přitom ze své lásky k přírodě a k životu

indiánů. U nás je toto sdružení známé od roku 1912 a nejčastěji je spojováno se jménem středoškolského profesora Miloše Seiferta. Nejprve úzce spolupracovalo s hnutím Junák, ale později se každé hnutí ubíralo svou cestou. V současné době nepatří k příliš početným organizacím, ale z jeho filozofie vychází řada dalších spolků **(16)**.

Základní myšlenkou Ligy lesní moudrosti je život v přírodě a splnutí s ní. Členové jsou vedeni k duševnímu, morálnímu, ale i fyzickému rozvoji **(16)**. Aby bylo dosaženo žádoucího cíle, měl by vedoucí oddílu disponovat určitými vlastnostmi, schopnostmi a dovednostmi. Základem je tvořivost. Měl by být nápaditý při práci s dětmi a měl by zvládat komunikaci s různými typy jedinců. Velice důležitá je také charakterová pevnost, za kterou se skrývá především nestrannost a smysl pro spravedlnost, a jehož výsledkem je stabilní výchovný přístup, jenž by měl vést k pocitu jistoty a bezpečí ve skupině. Nezbytné jsou také teoretické a odborné vědomosti a organizační schopnosti **(20)**.

1.1.2.4 Pionýr

Byl založen po druhé světové válce jako součást Československého svazu mládeže (ČSM), který byl později přejmenován na Socialistický svaz mládeže (SSM). Za svůj vzor přijal organizace dětí působících v Sovětském svazu. Byl orientován na levicové ideje a jeho podstatou byla masovost a jednotnost. Organizace Pionýr, kterou známe dnes, vznikla v roce 1990 **(8)**. Nutno říci, že se nejedná o pokračovatele bývalé Pionýrské organizace z dob komunismu **(16)**.

Činnost tohoto sdružení odpovídá jeho pojmenování, kdy slovo pionýr znamená průkopník, objevitel nových možností. Prezentuje se jako demokratické hnutí, které je politicky nezávislé. Jeho náplní je zájmová činnost, vzdělávací, kulturní a jiné aktivity, které přispívají k uspokojování potřeb svých členů. Nástrojem k dosažení těchto cílů jsou pravidelné celoroční, ale i jednorázové akce v podobě letních táborů a řady soutěží, přehlídek a podobně **(19)**.

Při své práci neuplatňují představitelé Pionýra vůdcovský systém, ale dávají prostor dětem, aby samy připravovaly plán činností, kterými by se chtěly zabývat.

Prioritní postavení zaujímá hra. Podstatou je výchova morálních, svobodných, samostatných a společensky aktivních jedinců, kteří znají svá práva a povinnosti **(16)**.

1.1.2.5 Sokol

Vznik tohoto sdružení se datuje na 15. únor 1862. Tehdy založil Jindřich Fügner a Miroslav Tyrš první sokolskou jednotu v Praze. Ta byla poměrně rychle následována dalšími a v roce 1871 existovalo již 106 jednot s asi 12 000 členy. Sokol byl první tělovýchovnou organizací založenou na našem území. Jeho počátky byly spjaty s dobou národního obrození. Prvotním záměrem tohoto spolku nebylo působení v oblasti zájmového vzdělávání, ale výchova k vlastenectví. Aby bylo dosaženo duševní i tělesné zdatnosti sokolů, byla zařazena do jejich programu také tělesná výchova **(16)**.

V roce 1884 vznikla zastřešující organizace všech sokolských jednot v Čechách pod názvem Česká obec sokolská. O několik let později v roce 1892 se sjednotili také sokolové na Moravě a ve Slezsku pod Moravskoslezskou obcí sokolskou. Na základě vytvořené spolupráce se zahraničními tělocvičnými spolky vstoupila sokolská obec v roce 1896 také do Evropské unie tělocvičných spolků **(16)**.

Sokol je znám zejména díky svým aktivitám v oblasti sportu, avšak v souladu s jeho filozofií se soustředí také na vzdělávání svých svěřenců a společensko – kulturní působení. Svou činnost pod jeho záštitou provozuje řada divadelních, folklorních, pěveckých, loutkářských a hudebních souborů **(13)**. Za zmínku stojí také vydávání časopisu Sokol, jenž je obsahově zaměřen na témata související s tímto spolkem. Od ledna 2006 jsou v této tiskovině věnovány dvě stránky rubrice nazvané Junior Sokol. Tu čte zejména mladší generace. Zároveň je však dětmi a mládeží také vytvářena **(9)**.

1.1.2.6 YMCA a YWCA

YMCA je zkratkou organizace, jejíž celý název zní Young Men's Christian Association. Jak již vyplývá z jejího pojmenování, je křesťansky orientována. Ovšem členem se může stát každý, aniž by musel náležet k dané církvi. Funguje od roku 1844, kdy ji v Anglii založil George Williams. Na území dnešní České republiky existuje

od dvacátých let 20. století. YWCA je její obdobou s tím, že byla určena ženské populaci. V plném znění jde o Young Women's Christian Association. Byla založena taktéž v Anglii, ale o několik let později v roce 1855. Snahy o její fungování v Praze se objevily již v roce 1897, ale více se o její rozmach zasloužila až Alice Masaryková v období první republiky **(16)**.

Toto sdružení se již od počátku zaměřuje na tělesný, duchovní a mravní rozvoj osobnosti svých členů. Při své činnosti vychází z křesťanských principů. Snaží se o vytváření příznivých podmínek pro mladé lidi, ve kterých by mohli lépe uskutečňovat své představy o životě. Učí je však také vzájemné soudržnosti a solidaritě s potřebnými. Do majetku, kterým disponuje, patří ubytovací zařízení, sportoviště, knihovny a podobně. Organizuje řadu pravidelných aktivit pro volný čas, víkendové a prázdninové akce **(16)**.

YMCA nabízí dva druhy členství, a to běžné a činné. Hlavní rozdíl mezi nimi spočívá v tom, že běžný člen se zúčastňuje aktivit a nepřebírá přitom zodpovědnost za fungování spolku. Činným členem se může stát jen osoba starší šestnácti let a aktivně se podílející na poslání organizace po dobu nejméně tří měsíců. Může zastávat funkce v řídicích a kontrolních orgánech sdružení. Toto členství může být také odejmuto, a to tehdy, zanedbává-li jedinec po dobu delší než šest měsíců své povinnosti. Stává se potom členem běžným **(29)**.

1.1.2.7 Zastřešující organizace nestátních neziskových sdružení

Nejvýznamnější organizací, která zaštiťuje spolky pracující s dětmi a mládeží v rámci zájmového vzdělávání je Česká rada dětí a mládeže (ČRDM). Důvodů k jejímu založení bylo několik. Za prvé bylo nutné koordinovat činnosti a potřeby jednotlivých spolků. Za druhé se ukázalo jako potřebné stanovit jednoho představitele, který by komunikoval s orgány státní správy. A třetí příčinou byla spolupráce se zahraničím, jež je výhodnější prostřednictvím zastřešujících organizací. Díky ní se mohou sdružení zapojovat do celoevropských i celosvětových aktivit, soutěží a podobně **(19)**.

Česká rada dětí a mládeže vznikla v roce 1998. Jejím cílem je vytvářet podmínky pro kvalitní život dětí a mládeže a jejich rozvoj v oblasti duchovní, duševní, tělesné

a sociální. To činí zejména prostřednictvím podpory členských sdružení, která s dětmi a mládeží přímo pracují. Svě členské spolky považuje za partnery a v žádném případě vůči nim nevystupuje v nadřazené pozici. Členem se nemůže stát jednotlivec, ale pouze sdružení. To však musí ještě splnit některé podmínky, z nichž jedna hovoří o nutnosti věnovat se ve své činnosti dětem a mládeži. K České radě dětí a mládeže náleží například sdružení Duha, Junák, Liga lesní moudrosti, Pionýr nebo Ymca **(28)**.

Kromě této celorepublikové zastřešující organizace existují také krajské rady dětí a mládeže. Ty koordinují činnost jednotlivých spolků na této územní úrovni. Ne všechny krajské rady jsou však členy České rady dětí a mládeže. Členstvím v této instituci se může pochlubit například Rada dětí a mládeže Jihočeského kraje (Radambuk). Její poslání a stanovy jsou analogické s těmi, ke kterým se hlásí zastřešující rada. K Radambuku náleží například tato jihočeská sdružení: Salesiánské středisko mládeže, Česká táborská unie, Duha – Husot, Jihočeská krajská organizace – Pionýr nebo Asociace turistických oddílů mládeže **(2)**.

1.1.3 Církevní organizace

Po roce 1989 mohla obnovit svou činnost také církevní zařízení. Velmi rozšířená je v současné době katolická kongregace řádu salesiánů Dona Boska, jejíž počátky sahají do roku 1841. Don Bosko byl knězem působícím v Turíně, který svůj život zasvětil práci s bezprizorní mládeží. Zpočátku se soustředil pouze na chlapce, později byla péče rozšířena i o dívky. V jeho práci můžeme rozeznat počátky sociální pedagogiky **(19)**.

Cílem Dona Boska bylo zajistit děti a mladé lidi po stránce hmotného zabezpečení a zároveň jim poskytnout duchovní bohatství. Vzhledem k tomu, že salesiánští bratři ve svých domech pracovali a současně i bydleli, měly potřebné děti možnost využívat jejich pomoci v jakékoli denní době. Průkopníkem salesiánských domů na našem území byl P. Ignác Stuchlý, který zde aplikoval zkušenosti nasbírané v Itálii a Jugoslávii **(16)**.

Zájmovému vzdělávání dětí a mládeže se věnují salesiánské domy se středisky mládeže. V rámci Jihočeského kraje se toto centrum nachází v Českých Budějovicích. Tyto instituce mají status střediska pro volný čas dětí a mládeže, tudíž patří do sítě

školských zařízení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, a musí se řídit předpisy resortu školství, mládeže a tělovýchovy. Jelikož je jejich zřizovatelem církve, musí zároveň upravovat svou činnost podle obecných církevních směrnic a salesiánských ustanovení **(16)**.

Základní charakteristikou salesiánských center je jejich nízkoprahovost, kterou se snaží každému zabezpečit možnost adekvátně trávit volný čas. Salesiánská střediska mládeže nabízí dětem řadu zájmových kroužků, jejichž cílem je kromě zdokonalení se v dané aktivitě také utváření pozitivních sociálních vztahů. Dále jsou zde nabízeny možnosti pro spontánní činnosti, náboženské vzdělávání a je organizována i řada jednorázových akcí, jako jsou například divadelní představení, koncerty, soutěže a podobně. Pro děti a dospívající jsou připravovány také víkendové a prázdninové akce **(26)**.

1.2 Ovlivňování volného času jako prevence rizikového chování

Volný čas a jeho adekvátní využívání hraje významnou roli v životě člověka, a zvláště dětí a mládeže. Poskytuje prostor pro zájmy a koníčky, prostřednictvím nichž může člověk rozvíjet všechny stránky osobnosti a dosahovat seberealizace. Důležité místo zaujímá také potřeba duševní hygieny, která je předpokladem pro úspěšné fungování ve škole, v zaměstnání a při běžných každodenních povinnostech **(19)**.

Preventivní působení zařízení pro zájmové vzdělávání i ostatních subjektů působících na děti a mládež by nemělo být podhodnocováno. Nedostatky ve výchově mimo vyučování mohou vést k rizikovým formám chování a vzhledem k tomu, že se v současné době zvyšuje kriminalita mladistvých a zároveň se snižuje věk delikventů, je toto téma velice aktuální. Děti a mladí lidé mají stále častěji problémy s návykovými látkami, objevují se patologie ve vztahové oblasti, které se projevují šikanou a podobně **(19)**.

Období dětství má svá specifika, jelikož vlivy, které v tuto životní etapu na člověka působí, se potom znatelně projeví v jeho budoucím životě. Dítě a posléze dospívající člověk si osvojuje hodnoty, vzorce chování, orientaci v mezilidských

vztazích a další aspekty života, mezi něž patří také trávení volného času. Dětský věk je charakteristický značnou flexibilitou a dynamikou, kterou již člověk v takovém rozsahu nikdy v budoucnu nedisponuje. Dítě je schopno věnovat se velkému množství různorodých zájmových aktivit. V průběhu dospívání a posléze v dospělosti již dochází ke zmenšování tohoto rozpětí a k zaměření se na několik málo zájmů. Proto je velice důležité, aby měly děti možnost výběru z dostatečného množství činností s rozdílným zaměřením **(25)**.

Určitým hendikepem dětí je nedostatek zkušeností, a tudíž zhoršená orientace v alternativách trávení volného času. Z těchto důvodů je žádoucí, aby jim byla při výběru zájmové činnosti nabídnuta pomoc a při konkrétních aktivitách poskytnuto pedagogické vedení. To však musí být citlivé k jejich potřebám, tolerantní a nenásilné. Pedagog musí brát v potaz také věk účastníků a jejich psychickou a sociální vyspělost **(19)**.

Nejsou-li děti a dospívající dostatečně zapojeni do některého vhodného zařízení pro zájmové vzdělávání, tráví mnohdy mimoškolní čas tak zvaně na ulici bez podpory dospělých. Takový stav bývá často příčinou zapojování se do různých společensky nežádoucích akcí **(19)**. Neuspokojivě v tomto kontextu vyznívají informace o snižování zájmu dětí zapojovat se do činností zařízení pro zájmové vzdělávání. Řada z nich dává přednost individuálně trávenému volnu před jeho organizováním autoritou. V důsledku dnešního technologického vývoje upřednostňují život u počítače a masových médií **(8)**.

Vzhledem ke svému sociálnímu statusu mají děti a mládež v naší společnosti poměrně velké množství volného času. To může být hodnoceno pozitivně, ale zároveň z toho mohou plynout negativní důsledky. Jak již bylo výše řečeno pozitivum může spočívat například v dostatečném prostoru pro seberealizaci, a naopak jako nevýhoda se může jevit přílišný prostor pro osvojení si rizikového jednání. Tyto aspekty se samozřejmě projeví i ve stavu celé společnosti, která na tyto situace musí reagovat. A jak je známo z řady zkušeností, prevence je vždy efektivnější a levnější než léčba již vzniklých problémů. Proto by před touto otázkou neměl nikdo zavírat oči a přistupovat k ní aktivně a zodpovědně. V počáteční fázi života dítěte jsou kladeny velké nároky na rodinu. Ta však musí být později ve svém snažení doplňována

i ostatními institucemi, jelikož není schopná zajistit podmínky k plnohodnotnému uspokojení sociálních potřeb dítěte **(19)**.

Volný čas jedince nelze izolovat od ostatních aspektů jeho života. Veškeré dění je zde vzájemně provázáno, a to jak v subjektivní rovině každého člověka, tak v celospolečenských souvislostech. Do způsobů trávení volného času se promítají osobní potřeby a zájmy, ale také společenský kontext je velice důležitý. To, jak se dítě nebo mladý člověk postaví k trávení svého volna, záleží mimo jiné na hodnotové orientaci, kultuře a životním způsobu jeho rodiny, ale i celé společnosti. Tyto vlivy se potom prostřednictvím individuality každého jedince přetvoří v novou sociální skutečnost, čímž zároveň dochází k posunu společnosti **(25)**.

1.3 Pedagog volného času

Obecné pojetí pedagoga volného času hovoří o nutnosti umět pracovat s volným časem lidí všech věkových, sociálních, profesních, národnostních a náboženských skupin. Měl by tedy znát jejich specifika a přizpůsobovat jim praktické dění, tak aby byly uspokojeny potřeby a zájmy každého **(27)**. Ke splnění tohoto předpokladu přispívají teoretické znalosti, osobnostní charakteristiky, potřebné schopnosti a dovednosti.

Stejně jako u řady jiných povolání i zde je potřebná dostatečná teoretická základna. Tu je možno získat studiem na střední pedagogické škole, vyšší odborné škole s příslušným zaměřením nebo vysoké škole. Neméně důležité jsou osobnostní předpoklady pro výkon této profese. Pedagog volného času by měl disponovat dostatečnou mírou empatie, komunikativnosti, dominantnosti, dále stabilitou, nekonfliktností, pozitivním laděním a optimismem. Při práci s dětmi a mládeží nesmí chybět ani kladný vztah k této věkové skupině, zájem o ní a pochopení jednotlivých věkových zvláštností. Specifika tohoto povolání vyžadují další vlastnosti jako je kreativita, nápaditost, fantazie, flexibilita, hravost, smysl pro humor a podobně **(7)**.

Pedagog volného času v rámci výkonu svého povolání zastává určité role. V první fázi zaujímá roli takzvaného diagnostika. Jak již vyplývá z jejího pojmenování, podstatou je rozpoznat potřeby a zájmy dětí a zároveň jejich osobnostní potenciál

a na základě toho stanovit plán činností. Na to navazuje další role, a tou je stimulátor a animátor. V té má za úkol pomocí připravených aktivit povzbuzovat osobnostní rozvoj svých svěřenců, a to ve všech jeho aspektech. V roli satisfaktora dává dětem možnost zažít pocit úspěchu a radosti. Ten vyplývá především ze zdárného splnění úkolu, z kladného přijetí skupinou a podobně (27).

Pro úspěšné plnění cílů je také zapotřebí, aby pedagog fungoval jako koordinátor a integrátor. To znamená, že by měl umět sladit všechny články své práce a výchovného procesu. Jako pátá je zařazena role organizátora a poradce. Ta je spojována zejména s pořádáním nepravidelných aktivit, jako jsou soutěže, exkurze, výstavy nebo besedy. Značné postavení zaujímá role administrátora, která úzce souvisí s rolí předcházející. V podstatě zde plní podobné úkoly s tím rozdílem, že je do organizace přizván jako externista. Jako dramaturg vytváří vhodný program pro své svěřence, který bude naplňovat stanovené požadavky (27).

Role reedukátora vznikla z potřeby řešit rizikové projevy chování dětí a mladistvých. Cílem je naučit klienty žádoucímu chování a předcházet negativním dopadům společensky nepříznivých forem jednání. Pedagog volného času plní také úlohu konzultanta, kdy vystupuje jako poradce dětí, ale i jejich rodičů v oblasti trávení volného času. Role katalyzátora spočívá v usměrňování činností ve skupině. Musí se tak dít nenásilnou formou, aby si účastníci těchto zásahů nebyli vědomi. Poslední jedenáctá role je spatřována ve vědecké práci. Pedagog volného času spolupracuje s vědeckými institucemi, podílí se na výzkumných projektech, spoluvytváří koncepce týkající se problematiky volného času a podobně (27).

Současná společenská situace staví pedagogiku volného času, potažmo volnočasové pedagogy, před jiné úkoly, než byli zvyklí řešit v minulosti. Zejména po roce 1989 se ve větší míře projevila řada společensky nežádoucích jevů, jakými jsou například závislosti, kriminalita dětí a mládeže nebo dětská prostituce. Navíc děti ztrácí zájem o organizované trávení volného času a dávají přednost jiným, ne vždy příliš vhodným alternativám. S tím vším musí pedagogové počítat a přizpůsobit tomu svou práci. S ohledem na tyto skutečnosti začínají narůstat také požadavky na znalosti, schopnosti a dovednosti jednotlivých pedagogů. Teoretické vědomosti musí být čerpány

kromě pedagogických věd také z řady jiných vědeckých disciplín, jako je například psychologie, sociologie a další společenské vědy. Znatelně se projevuje také potřeba celoživotního vzdělávání, díky kterému jedinec získává nejnovější poznatky z oboru (16).

Kvalita práce pedagoga volného času souvisí s řadou faktorů. Výzkumy prokázaly signifikantní korelace například u věku, pohlaví nebo demografického aspektu. Podle věkového hlediska vykazují nejlepší pracovní výsledky pedagogové v rozmezí 31 – 50 let. Důvodem je jejich fyzická a psychická zdatnost a zároveň dostatek zkušeností. Z demografického hlediska jsou pro práci pedagoga volného času nejvhodnější obce s počtem obyvatel do 5 000, jelikož poskytují dostatečně bohaté a mnohotvárné zázemí. A v otázce pohlaví vítězí muži. To může být důsledkem toho, že muži se zpravidla věnují svému zaměstnání s větší intenzitou a ve své práci jsou tvořivější. Ženy častěji preferují oblast osobního života před profesním (27).

1.4 Obsah výchovy ve volném čase

Zájmové činnosti jsou zhruba rozděleny do několika oblastí. Nelze mezi nimi však vést přesnou hranici, jelikož v každé se prolínají i charakteristiky z ostatních. Jejich rozlišení se tedy provádí na základě prioritního zaměření. Prvním okruhem jsou rukodělné činnosti, které jsou zaměřeny zejména na rozvoj jemné motoriky. Dále umožňují účastníkům naučit se pracovat s různými druhy materiálů pomocí různých technologií a postupů práce. Jako druhou rozeznáváme přírodovědnou zájmovou činnost, kam zahrnujeme spolky rybářů, ochránců přírody a podobně. Podstatou je získat znalosti z přírodních věd a vytvořit si vztah k přírodě (7).

Estetickovýchovné aktivity se zaměřují na oblast umění. Rozumí se jimi výtvarné kroužky, hra na hudební nástroj nebo divadelní spolky. Jejich cílem je podpořit estetické cítění dětí a jejich kreativitu. Další oblastí je tělovýchova a sport, která se zaměřuje zejména na fyzickou stránku osoby. Důležitou roli ovšem sehrávají také při formování sociálních vztahů, jelikož rozvíjejí smysl pro fair play a týmové sporty vedou ke spolupráci, toleranci a podpoře druhých. Sportovní činnosti přispívají také k posilování psychické odolnosti vůči stresu (7).

Prostřednictvím společenskovedních zájmových činností jedinci získávají vědomosti o společnosti, její historii a tradicích, ale patří sem i jazykové vzdělávání. Poslední oblastí je práce s počítači. To je v současné době vzhledem k celkovému směřování lidstva poměrně žádaný obor a zároveň nejrychleji se rozvíjející. Na druhou stranu se v souvislosti s tímto zájmem stále častěji hovoří o nebezpečí vzniku závislosti na virtuální droze (7).

Zájemové zaměření jedince se odvíjí od jeho věku, vyspělosti a předešlých zkušeností. Mladší dítě se většinou ještě nespécializuje na jeden zájem, kterým by se zabývalo hlouběji. Proto je důležité nabídnout mu dostatečně pestrou paletu aktivit, ze kterých si později vybere jednu stěžejní, a ta ho může provázet celým jeho životem. Účast v některé zájemové aktivitě naučí jedince také řadě praktických záležitostí každodenního fungování ve společnosti. Osvojí si plánování činností, stanovování cílů, řešení problémů, hodnocení výsledků vlastní činnosti a podobně. Navíc se v tomto raném věku vytváří předpoklady pro kvalitní trávení volného času v dospělosti (16).

1.5 Formy výchovy ve volném čase

Mohou být děleny podle různých hledisek. Prvním východiskem je například míra organizovanosti. Děti jsou v tomto případě buďto sdružovány v různých zájmových kroužcích, souborech nebo oddílech pod přímým dohledem pedagoga a program činností je zde přesně naplánován. Nebo hovoříme o takzvaných spontánních činnostech, kdy organizace poskytuje pouze prostory pro trávení volného času. Pedagog je zde samozřejmě také přítomen, ale pouze v roli určitého rádce, motivuje děti k různým činnostem a zajišťuje jejich bezpečí a zdraví (7).

Další formou je aktivita ve skupinách nebo individuální. Skupinově probíhají zpravidla zájemové kroužky ve střediscích volného času a o individuální formě můžeme hovořit například v základní škole umění při výuce na hudební nástroj. Jiné rozdělení je podle pravidelnosti činnosti na pravidelné a příležitostné (7). Pravidelné aktivity probíhají po celý rok v pravidelných intervalech. Na závěr školního roku prezentují děti své celoroční snažení svým rodičům a široké veřejnosti, a to zpravidla formou výstavy,

uměleckého představení a podobně. Příležitostné akce se uskutečňují zpravidla jednorázově a jedná se o různé soutěže, exkurze, přednášky nebo letní tábory **(8)**.

1.6 Požadavky na realizaci výchovy ve volném čase

Existuje řada předpokladů, které by měla zařízení pro zájmové vzdělávání naplňovat. O jejich definování se zasloužili pracovníci Mezinárodní nadace na podporu práce s mládeží (International Youth Foundation, IYF). Tato organizace vznikla v roce 1990 a jejím posláním je zlepšit životní podmínky dětí a mladých lidí, aby se mohli lépe realizovat v oblasti vzdělávání, zaměstnávání a volného času. Ve své činnosti spolupracuje s nadacemi podobného zaměření po celém světě. Vychází z toho, že v různých zemích funguje řada poměrně efektivních programů zaměřených na děti a mladé lidi, a proto se nesnaží vytvářet nové projekty, ale raději podporuje již probíhající **(1)**.

Podle IYF se kvalitní zařízení pro zájmové vzdělávání vyznačuje následujícími charakteristikami. V první řadě musí respektovat potřeby svých klientů. V praxi je tento předpoklad naplňován rozvíjením charakterových vlastností dětí, jejich sebedůvěry a samostatnosti. V kolektivu dětí se nabízí také celá řada příležitostí k vytváření sociálních vazeb, které jsou usměrňovány, aby se vyvíjely žádoucím směrem. Dobrý pedagog volného času vždy pamatuje na věkové, kulturní a sociální zvláštnosti svých svěřenců, podle kterých plánuje program práce. Zároveň by měl učit děti autonomii, čehož je dosahováno jejich zapojováním do vytváření programu činností a následným vyjadřováním se každého k jejich výslednému efektu **(19)**.

Další znak dobrého zařízení spočívá v jeho spolupráci s rodinami klientů, obcemi a dalšími organizacemi působícími v dané lokalitě. V rámci setkávání se s členy rodiny jsou například pořádány různé kulturní a společenské akce, na kterých mohou děti prezentovat výsledky své činnosti v zájmovém útvaru. Ve svých programech využívá zařízení zdrojů obce, ale zároveň při svých aktivitách vytváří hodnoty ve prospěch dané obce či regionu. Spolupráce s dalšími zařízeními potom může být prospěšná jednak pro vzájemnou výměnu zkušeností, ale zároveň zde může být realizována výpomoc v některých záležitostech **(19)**.

Třetím pilířem fungujícího zařízení je dobré organizační zajištění a zabezpečení dlouhodobé stability. Tento záměr se odráží jednak v materiálním zajištění organizace, kdy je důležité efektivně využívat svěřené prostředky, získávat podporu z různých zdrojů a podobně. Mimoto je nutné dbát také na kvalitu prováděných činností, o které je informují klienti prostřednictvím zpětné vazby. Nesmí být opomíjeni ani pracovníci, kteří se také významně podílejí na výstupech organizace. Těm musí být zajištěny podmínky pro další vzdělávání, ale i relaxaci, odpočinek a získávání nové energie **(19)**.

Poslední charakteristikou je reprodukovatelnost. Ta v postatě úzce souvisí s efektivním chodem organizace a úsporou svěřených prostředků. Jádrem je, aby mohly být jednotlivé podmínky využity opakovaně i na pozměněné účely. Tak může být jedna metoda využita pro větší počet dětí, čímž se výrazně snižují náklady na jejich vytváření. Na druhou stranu je toto možné aplikovat i na jednotlivé vedoucí zájmových činností, kteří si mohou navzájem poskytovat potřebné nástroje **(19)**.

Jiné, i když analogické, podmínky vymezuje B. Hájek. Hovoří o personálním, materiálním, řídicím a kontrolním zajištění. Personální hledisko představuje vychovatel, který musí disponovat odbornými znalostmi, ale i osobními předpoklady pro výkon dané profese. Po materiální stránce musí být zajištěny zejména optimální prostory pro činnost. Řídicí a kontrolní zázemí spočívá v opoře v právním systému, v poskytování státních dotací a podobně **(7)**.

1.7 Dosavadní vývoj

Způsob trávení volného času vychází z řady předpokladů. Souvisí s věkem jedince, jeho sociálním prostředím, chápáním světa, aktuální situací ve společnosti, zapojením státních orgánů do řešení této problematiky, demografickými podmínkami a podobně. Existují dva základní způsoby nakládání s volným časem, kterými jsou individuální trávení volného času a institucionálně organizovaný volný čas. I přesto, že v současné době dávají děti a mladí lidé přednost neorganizovaným aktivitám, funguje stále řada organizací zabývajících se zájmovým vzděláváním. Bez ohledu na to, pro jakou tendenci se jedinec rozhodne, zůstává základní prioritou pro další vývoj hodnotná realizace volného času. Proto by dětem, které se teprve

začínají v dané problematice orientovat, měla být poskytnuta pestrá nabídka pozitivně působících aktivit (7).

Zejména v druhé polovině 20. století významně vzrostl počet prostor a zařízení pro zájmové vzdělávání. Zlepšuje se i jejich organizace, kdy se jednotlivé instituce sdružují do sítí fungujících na celostátní úrovni, a ty se pak stávají členy nadnárodních institucí. Zároveň s tím se zvyšuje také kvalita jednotlivých zařízení. V průběhu svého působení významně rozšířily své funkce, spektrum nabízených činností, a zejména došlo ke zlepšení kvality metod práce. Tento trend se týká jak prostor pro spontánní aktivity, tak zařízení s jasně organizovanou činností. V souvislosti se současnými společenskými podmínkami vznikly i některé nové typy zařízení zabývající se zájmovým vzděláváním. Jedná se o ekologická centra nebo multikulturní kluby (7).

Poměrně dlouhý vývoj v oblasti pedagogiky volného času přinesl řadu pozitivních výsledků. V první řadě se významně rozšířil záběr činností. S tím souvisí i potřeba rozvoje pedagogických pracovníků, kteří musí reagovat na změny ve společnosti a naplňovat aktuální poptávku dětí a mladých lidí. S postupem doby se vyvíjela i pozice volnočasových pedagogů. Nejprve se jednalo zpravidla o dobrovolníky, později se stali pracovníky na částečný úvazek a nakonec řada z nich představuje zaměstnance na plný pracovní úvazek. Současně se také zvyšoval jejich počet a odborná připravenost (8).

Nadále se zlepšuje materiální zázemí institucí zabývajících se volným časem, i když o adekvátnosti finančních prostředků plynoucích do této oblasti se stále vedou diskuse. V České republice funguje od počátku devadesátých let 20. století systém vícezdrojového financování. Část prostředků přichází od klientů zařízení, z veřejných prostředků obcí, krajů a státu, z mezinárodních institucí, od sponzorů a dalších. Volný čas dětí a mládeže dosáhl také svého zakotvení v legislativě a rozvíjí se i vědecké a koncepční činnosti v této oblasti. S tím souvisí i vznik řady institucí, které jsou v našich podmínkách reprezentovány Národním institutem dětí a mládeže, který je účelovým odborným zařízením Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (8).

Výzkumy Národního institutu dětí a mládež prezentují situaci středisek volného času v období od roku 1999 do roku 2005. Z jejich výsledků vyplývá, že se během této doby celorepublikově zvýšil počet těchto zařízení z 289 na 295. Největší zastoupení

mají střediska v kraji Jihomoravském a Moravskoslezském. Oproti tomu Jihočeský kraj měl v roce 2005 v porovnání s ostatními kraji nejméně středisek volného času. Počet jejich klientů během jednotlivých let kolísal a v roce 2005 byl oproti předešlým letům zájem dětí a mládeže o tento druh zařízení nejnižší **(36)**.

Jiný výzkum Národního institutu dětí a mládeže, který ovšem zahrnuje pouze respondenty ve věku 15 – 26 let, se zabývá aktuálními problémy mladé generace v České republice. Potvrdil, že nejméně mladých lidí (14,3 %) tráví svůj volný čas v zařízeních pro zájmové vzdělávání. Navíc s rostoucím věkem zájem o institucionálně organizované aktivity ve volném čase klesá. Mladí lidé častěji tráví svůj volný čas sami (20,7 %), s rodiči (41,6 %), s partnerem (53,2 %) a nejčastěji s přáteli (72,9 %). Z dotazu na konkrétní činnosti vyplynulo, že respondenti ve svém volnu nejvíce poslouchají hudbu, jako druhé se umístilo sledování televize nebo videa a na třetím místě byla uváděna práce s počítačem **(31)**.

Ze zkoumání institucionálně organizovaného volného času vyplynulo, že většina (54,9 %) lidí ve věku 15 – 26 let se neúčastní žádných aktivit v zařízení pro zájmové vzdělávání. 36,5 % respondentů zaujímá takový postoj proto, že o tento způsob trávení volného času nemá zájem. Dalších 16 % nenašlo zařízení, které by odpovídalo jejich představám a asi 15 % respondentů uvedlo, že organizace, kterou by chtěli navštěvovat, není v jejich dosahu, popřípadě neudali žádný důvod. V případě, kdy mladí lidé dochází do některého zařízení, nejčastěji preferují nestátní neziskové organizace. Na problematiku trávení volného času byli dotazováni i pracovníci z této oblasti. Z nich se 54,3 % vyjádřilo tak, že nabídka volnočasových aktivit je dostatečná. Ve většině případů (71 %) se však shodovali na tom, že mladí lidé nabízené možnosti dostatečně nevyužívají **(31)**.

Znevýhodněné v oblasti institucionálně organizovaného volného času mohou být děti a mládež žijící na venkově nebo v malých městech, jelikož zde bývá omezená nabídka zájmového vzdělávání. Zejména život na vesnici zapojování se do zájmových útvarů poměrně ztěžuje. Děti odsud musí většinou dojíždět, což je náročné jak finančně, tak i organizačně. Na druhou stranu i v těchto malých obcích jsou dnes rozšířeny rizikové jevy jako je zneužívání návykových látek, kriminalita a podobně **(16)**.

Výše uvedené podmínky naznačují, že i v malých obcích je nutné uspokojovat potřebu kvalitně trávit volný čas, a to zejména v cílové skupině dětí a mladých lidí. Pozitivně se promítá činnost jednotlivých spolků, které na vesnicích mají dlouholetou tradici. Typickým příkladem jsou sbory dobrovolných hasičů, které působí ve většině malých obcí a mimo jiné se zaměřují i na práci s dětmi a dospívajícími. V některých vesnicích se vytvořily i taneční, hudební nebo pěvecké soubory, sportovní kroužky nebo divadelní soubory. Významně se na práci s dětmi v současné době podílejí i farnosti **(16)**.

V malých městech je situace v oblasti trávení volného času uspokojivější, i když nabídka je zde oproti velkým městům také často omezená. Ve většině případů je však zastoupeno alespoň středisko volného času, různé zájmové aktivity také nabízejí místní školy a funguje zpravidla i řada nestátních neziskových organizací. Někdy se hovoří o tom, že v malých městech se spojují nevýhody vesnic a velkých měst. Myslí se tím zejména to, že zde není velká institucionální nabídka aktivit a zároveň jsou si lidé více odcizení než na venkově, proto chybí společné sdružování a vzájemná výpomoc. Tudíž by ani v malých městech neměla být problematika volného času opomíjena **(16)**.

1.8 Výhled do budoucnosti

Pro budoucí vývoj v oblasti zájmového vzdělávání je jedním z klíčových cílů zajistit každé osobě mladší 18 let aktivně se realizovat v rámci svého volného času. Tento požadavek je zakotven také v Úmluvě o právech dítěte, tudíž musí být naplňován. K dosažení tohoto cílu přispívá rozmach zařízení pro zájmové vzdělávání, která by měla uspokojit poptávku dětí a mladých lidí po adekvátním prožití svých volných chvil. Tato dostatečná nabídka je mimo jiné podmíněna politickou situací ve společnosti, která umožňuje pluralitu organizací, další důležitou podmínkou je delegování pravomocí na nižší úroveň státní správy a prostor pro samosprávné celky. K řádnému uspokojení požadavků klientů je nutné nabízené činnosti specializovat tak, aby odpovídaly věku, zájmům, nadání, příslušnosti k etnické skupině, sociálnímu statusu, zdravotnímu stavu zájemců a podobně **(19)**.

Další tendencí v budoucím vývoji je zvyšování flexibility, komplexnosti a polyfunkčnosti zařízení. Tento trend v sobě skrývá potřebu pružně reagovat na nově vzniklé situace a snažit se ve svých aktivitách obsáhnout řadu různých aspektů výchovy. To znamená, že kromě hlavního poslání dané činnosti je například kladen důraz i na celkový rozvoj osobnosti. Budoucnost zařízení pro zájmové vzdělávání se ukazuje také ve vytváření ucelených soustav. V těchto celcích vykonávají jednotlivé organizace své specifické úkoly, ale zároveň mezi sebou udržují kontakt a při naplňování svého poslání spolupracují a vzájemně se podporují (19).

Stěžejním předpokladem pro další vývoj v oblasti volného času je posilování samosprávy. V této problematice rozlišujeme několik typů samosprávného řízení. Funguje jednak na úrovni jednotlivých zařízení, kdy je založena například rada dané organizace, která kontroluje její chod a způsob práce. Dále v případě výše zmiňovaných ucelených soustav zařízení se jedná o samosprávní řízení celého tohoto celku, ale vznikají i samosprávy na regionální, národní nebo mezinárodní úrovni (19).

Vzhledem ke složitosti, různorodosti a dynamice oblasti zájmového vzdělávání je nutné stanovit základní jednotné cíle, požadavky a metody práce, aby bylo dosaženo žádoucích výsledků. Za tímto účelem jsou připravovány dokumenty na celostátní úrovni, ale i v rámci jednotlivých krajů i menších územních celků (7). Určující pro jednotlivé regiony a jejich opatření je Koncepce státní politiky pro oblast dětí a mládeže, nyní aktuálně na období 2007 – 2013, kterou vypracovalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Pro podmínky Jihočeského kraje byla připravena Strategie podpory práce s dětmi a mládeží v Jihočeském kraji na období 2005 – 2008 a Koncepce dalšího rozvoje zájmového vzdělávání v Jihočeském kraji.

1.9 Dokumenty pro oblast zájmového vzdělávání

Jedna z kapitol Koncepce státní politiky pro oblast dětí a mládeže na období 2007 – 2013 je věnována také volnému času. Je zde zdůrazňována úloha státu v zajištění podmínek pro děti a mladé lidi, které jim zaručí možnosti adekvátně trávit volné chvíle. Mezi dílčí úkoly k dosažení tohoto cíle patří mimo jiné přispívat k rozvoji

školských zařízení pro zájmové vzdělávání, ale i nestátních neziskových organizací, které nabízí dětem volnočasové aktivity **(11)**.

Strategie podpory práce s dětmi a mládeží v Jihočeském kraji na období 2005 – 2008 stanovuje tři základní střednědobé cíle. Prvním z nich je zmapovat jednotlivá zařízení v kraji angažující se v zájmovém vzdělávání dětí a mládeže a na základě zjištěných informací vytvořit jejich databázi. K tomu by měla mimo jiné přispět komunikace s jednotlivými organizacemi, které žádají na Krajském úřadě o dotace na svoji činnost. Další důležité údaje budou získány ze spolupráce s Českým statistickým úřadem, Krajskou radou dětí a mládeže Jihočeského kraje, Informačními centry mládeže v Jihočeském kraji. Jinou cestou k dosažení tohoto cíle bude podpora výzkumných aktivit v oblasti volného času dětí a mládeže v kraji, která by měla přispět k doplnění celorepublikových studií a statistik. Získané informace poté bude nutné analyzovat a podřídit jim další vývoj v této oblasti. Zjištěné poznatky budou dále rozšířeny mezi zainteresované subjekty **(30)**.

Druhým cílem je vytvořit takové podmínky, aby jednotlivé instituce mohly prosazovat své zájmy a sdělovat své potřeby. Jedním z předpokladů k dosažení tohoto záměru je zajištění rovného přístupu ke všem zařízením bez ohledu na jejich zaměření či velikost členské základny. Zastřešující organizace jsou při všech jednáních považovány za rovnocenné partnery Odboru školství, mládeže a tělovýchovy Jihočeského kraje. Důležitým nástrojem je také diskuse se všemi zainteresovanými skupinami, která by měla vést ke stálému zlepšování situace. Ke zkvalitňování služeb v oblasti volného času dětí a mládeže je určeno také poradenství, které by mělo pomoci zařízením orientovat se v aktuální podmínkách a zprostředkovávat jim zkušenosti jiných organizací **(30)**.

Posledním úkolem je samotná praktická podpora práce s dětmi a mládeží. Ta by měla spočívat již v samotném vypracování Strategie podpory práce s dětmi a mládeží v Jihočeském kraji na období 2005 – 2008. Zároveň jsou v krajském rozpočtu vyčleněny finanční prostředky určené na oblast zájmového vzdělávání dětí a mládeže. Dále se Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Jihočeského kraje zasazuje o celkové

zlepšení podmínek pro práci zařízení pro zájmové vzdělávání a v neposlední řadě vyhláší každoročně řadu grantových programů pro oblast zájmové činnosti **(30)**.

Jiným důležitým dokumentem je Koncepce dalšího rozvoje zájmového vzdělávání v Jihočeském kraji. Ta se zabývá pouze školskými zařízeními pro zájmové vzdělávání. Pro budoucí vývoj domů dětí a mládeže je naplánována řada opatření. Nejprve je nutné stabilizovat a podporovat existující zařízení a přispívat ke vzniku nových detašovaných pracovišť. Poskytování kvalitních služeb je mimo jiné podmíněno dobrým metodickým vedením, které zajišťuje Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu. Celospolečenská situace se odráží i v této koncepci, kdy jeden z jejích cílů hovoří o tendenci vytvořit podmínky pro vytváření nabídky zájmového vzdělávání pro středoškolskou mládež, sociálně a zdravotně znevýhodněné děti a klienty patřící k národnostním menšinám. Kromě výše jmenovaných si Krajský úřad v Českých Budějovicích klade v souvislosti s činností domů dětí a mládeže ještě řadu dalších úkolů **(10)**.

Tato koncepce se mimo jiné zabývá fungováním školních družin a klubů. Zde je zdůrazňován požadavek zřizování nových družin a klubů pouze jako součástí základních škol, nikoliv jako samostatných právních subjektů, a jejich založení musí být řádně odůvodněno. Dalším cílem je zajistit, aby tato zařízení nabízela všechny formy zájmového vzdělávání, to znamená pravidelné, příležitostné i spontánní aktivity. Navíc by měly zabezpečit své klienty i ve dnech pracovního volna a školních prázdnin. Pro efektivní činnosti školních družin a klubů je významná rovněž potřeba dodržování stanovených počtů žáků. K posílení tohoto druhu zařízení pro zájmové vzdělávání slouží také Jihočeské programy podpory práce s dětmi a mládeží, v rámci něhož je možné získat finanční prostředky po jejich činnosti **(10)**.

1.10 Financování zájmového vzdělávání

1.10.1 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

Je-li zřizovatelem školského zařízení pro zájmové vzdělávání obec nebo kraj, získává status příspěvkové organizace. Vedle řady předpisů vztahujících

se k hospodaření tohoto zařízení je v této otázce stěžejní zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Podle něj může příspěvková organizace získat finanční prostředky vlastní činností, z rozpočtu svého zřizovatele, ze svých fondů a jako dary od fyzických a právnických osob, včetně prostředků ze zahraničí **(14)**.

Zřizovatel rozhoduje o přidělení finančních prostředků na základě různých kritérií. První možností je poskytování příspěvku na základě jednotky výkonu, kterou může být například počet dětí zapsaných ve školní družině. Poté je stanovena pevná částka na danou jednotku. Druhým způsobem je stanovení příspěvku indexovou metodou. Zde se vychází z výdajů za minulé období s přihlédnutím například k míře inflace, o kterou je částka navýšena. Další metodou je přiznání příspěvku podle naplánovaného rozpočtu daného zařízení **(14)**.

Příspěvková organizace dále hospodaří s prostředky ze svých fondů, kterými jsou rezervní fond, investiční fond, fond odměn a fond kulturních a sociálních potřeb. Rezervní fond je vytvářen z finančních prostředků, které organizace získá v případě, že její příjmy jsou vyšší než výdaje. Peníze z tohoto fondu jsou používány například na další rozvoj činnosti organizace nebo na úhradu ztráty z předchozích let. Další fond je nazýván jako investiční a již z jeho pojmenování vyplývá, že slouží ke krytí investičních výdajů. Mezi jeho zdroje patří odpisy z hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, investiční dotace z rozpočtu zřizovatele a podobně. Třetí jmenovaný je fond odměn, který je stejně jako rezervní fond tvořen ze zlepšeného hospodářského výsledku. Z tohoto fondu jsou poté hrazeny odměny zaměstnancům. Do fondu kulturních a sociálních potřeb jsou přiděleny finanční prostředky stanovené podílem z vyplacených mzdových nákladů. Je určen ke krytí kulturních a sociálních potřeb zaměstnanců instituce **(41)**.

Školská zařízení mohou získávat finanční prostředky také z takzvané doplňkové činnosti, k čemuž ovšem musí získat svolení svého zřizovatele. Tato činnost musí souviset s hlavním záměrem organizace, tedy s tím k němuž byla původně založena, a nesmí ho nijak narušovat **(14)**. Zisk z doplňkové činnosti musí využít jen ve prospěch své hlavní činnosti. Zřizovatel však může organizaci povolit i jiné využití těchto prostředků **(41)**.

Veškeré získané finanční prostředky by měly být efektivně využity ve prospěch hlavní činnosti zařízení. Proto je nutné zvolit vhodnou strategii hospodaření, aby bylo možné dosáhnout žádoucího cíle. V první řadě je potřeba spojit prostředky získané z různých zdrojů a na základě celkové sumy plánovat budoucí aktivity. Výše podílu jednotlivých finančních zdrojů není předem dána a liší se podle typu školského zařízení. Obecně platí, že největší podíl peněžních prostředků získaných vlastní činností mají střediska volného času. Naopak největší podíl financí získaných z rozpočtu zřizovatele mají školní družiny **(14)**.

1.10.2 Nestátní neziskové organizace

Nestátní neziskové organizace, které se zabývají zájmovým vzděláváním dětí a mládeže mohou získávat finanční prostředky z několika zdrojů. Prvním z nich jsou vlastní příjmy, jenž jsou takové, které plynou z vlastní činnosti organizace. Ta může být vymezena jako hlavní činnost, což je ta, pro kterou byla instituce zřízena. Tím rozumíme například pořádání osvětových přednášek, vzdělávacích seminářů, prodej výrobků či služeb a podobně. Vedle toho může být provozována tak zvaná vedlejší činnost. Tím je myšlena například realizace veřejné zakázky, zajišťování reklamy nebo pronájem. Díky příjmům z vlastní činnosti si mohou neziskové organizace zajistit finanční nezávislost na veřejných zdrojích **(32)**.

V rámci kapitoly vlastní příjmy v nestátních neziskových organizacích rozlišujeme čtyři kategorie, kterými jsou veřejné zakázky, dary a veřejné sbírky, loterie a jiné hry a podnikatelská činnost **(17)**. Veřejnou zakázkou se rozumí zakázka, která je uskutečněna na základě písemné smlouvy mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli za předem dohodnutou úplatu **(39)**.

Zadavatelem veřejné zakázky může být veřejný, dotovaný a sektorový zadavatel. Veřejným zadavatelem je Česká republika, státní příspěvková organizace, územní samosprávný celek nebo příspěvková organizace, u níž funkci zřizovatele vykonává územní samosprávný celek, případně jiná právnická osoba. Tato jiná právnická osoba však musí být založena za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu a musí v ní sehrávat významnou roli stát nebo jiný veřejný zadavatel. Dotovaným zadavatelem

se rozumí právnická nebo fyzická osoba zadávající zakázku, která je z více než 50 % hrazena z finančních prostředků poskytnutých veřejným zadavatelem. Sektorový zadavatel je takový, v němž může veřejný zadavatel uplatňovat svůj dominantní vliv **(39)**.

Druhou kategorií v rámci kapitoly vlastní příjmy jsou dary a veřejné sbírky. Dar je chápán jako bezúplatný převod majetku, který může mít podobu peněžních prostředků, movité věci nebo nemovitosti. Na podobné bázi funguje i sponzorování, kde ovšem nezisková organizace musí sponzorovi na oplátku poskytnout propagační a reklamní služby **(3)**. Veřejná sbírka je definovaná jako získávání peněžitých příspěvků od dobrovolných a předem neurčených přispěvatelů, ovšem pro předem stanovený veřejně prospěšný účel. Sbírkou může realizovat pouze právnická osoba **(38)**.

Další možností pro nestátní neziskovou organizaci jak získat finanční prostředky na svou činnost, je prostřednictvím loterie a jiných her. Tato forma funguje tak, že fyzická osoba zaplatí dobrovolně předem stanovenou částku za účelem získání výhry. Výhra však není zaručena, jelikož o ní rozhoduje náhoda. Každý provozovatel loterií a jiných podobných her je povinen odvádět část výtěžku na veřejně prospěšné účely **(40)**. Posledním způsobem z této kapitoly příjmů je podnikatelská činnost. Jednou z podmínek, kterou musí nestátní neziskové organizace splnit je, že se musí jednat o její vedlejší činnost, která je jasně odlišena od hlavní činnosti, to je od té, pro kterou byla zřízena. Podnikat však nemohou nadace a nadační fondy, politické strany a politická hnutí **(18)**.

Druhou kapitolou příjmů nestátních neziskových organizací jsou dotace, granty a příspěvky. Ty mohou být získávány ze státního rozpočtu, státních fondů, z krajů nebo obcí. Navíc od května 2004, kdy se Česká republika stala členem Evropské unie, se otevřely možnosti k získávání finančních prostředků z řady evropských programů **(4)**. V tomto případě se pravidla způsobu financování řídí mimo jiné stejně jako u školských zařízení podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

2 Cíle práce

Zájmové vzdělávání dětí a mládeže je jedním z důležitých témat státní politiky i krajských zastupitelstev. Je tomu tak mimo jiné proto, že jeho prostřednictvím lze ovlivnit zdravý vývoj mladé generace. Vychází se zde z důležitosti prevence rizikového chování, která je prováděna zařízeními pro zájmové vzdělávání. Krajský úřad Jihočeského kraje v souvislosti s tímto tématem stanovil jedno z opatření k zajištění podpory práce s dětmi a mládeží v rámci Strategie podpory práce s dětmi a mládeží v Jihočeském kraji na období 2005 – 2008, a to zmapovat situaci v regionu a sestavit krajskou databázi zařízení pro zájmové vzdělávání.

Cílem této práce je přispět k vytvoření databáze zmapováním situace v okresech Český Krumlov a Prachatice. Prvním dílčím cílem je vytvoření co možná nejkompaktnějšího soupisu zařízení pro zájmové vzdělávání v daných okresech. Druhým dílčím cílem je podrobněji prozkoumat vybrané organizace. Za tímto účelem bude s představiteli zvolených zařízení prováděn individuální rozhovor, který bude tematicky zaměřen na oblast právní úpravy organizace, financování, členskou základnu, zaměření činnosti, prezentace pro veřejnost a na oblast personálního a materiálního zajištění.

3 Metodika

3.1 Použité metody sběru dat

Vzhledem k výzkumnému problému bylo k dosažení cíle využito metod kvalitativního výzkumu. V tomto typu výzkumu jde zejména o hlubší poznání jevů a podrobné popsání jedinečností a specifických rysů problému, které jsou objasňovány v kontextu souvislostí. Nevychází se zde z předem daných hypotéz, ale poznatky se formují v průběhu zkoumání. Teprve po nasbírání dostatečného množství dat se hledají pravidelnosti. Cílem není zkoumat rozsáhlé soubory jevů nebo subjektů, ale jednotlivé případy (21).

Cílem kvalitativního výzkumu tedy je získat velké množství informací o velmi malém počtu respondentů, z čehož vyplývá, že zjištěné výsledky se vztahují jen

na zkoumaný vzorek a nelze je generalizovat na celou populaci (44). Není zde prvotní analýza numerických ukazatelů, jako je tomu ve výzkumu kvantitativním, ale celostní porozumění vnitřní logice zkoumaného problému. Validita u kvalitativního výzkumu je zajištěna prostřednictvím triangulace. To znamená, že pro dosažení co největšího souladu mezi vyzkoumanými závěry a realitou musí být využito co největšího počtu výzkumných technik (6).

První fáze získávání empirického materiálu spočívala ve vytvoření seznamu zařízení pro zájmové vzdělávání v okresech Český Krumlov a Prachatice (viz Příloha 1). Tato etapa trvala od měsíce října 2007 do prosince 2007. Výchozím zdrojem byla Databáze subjektů působících v oblasti zájmové činnosti dětí a mládeže dostupná na webových stránkách Krajského úřadu Jihočeského kraje. Dále byly prohlíženy webové stránky jednotlivých měst a obcí, kde byly zjišťovány informace o existenci zařízení pro zájmové vzdělávání. Pro získání přesnějších informací byli kontaktováni příslušní pracovníci městských a obecních úřadů, a to prostřednictvím osobní návštěvy na úřadě nebo elektronickou poštou.

Dalším zdrojem informací byl Rejstřík škol a školských zařízení dostupný na webových stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Seznam občanských sdružení zveřejněný na webových stránkách Ministerstva vnitra, webové stránky České rady dětí a mládeže, kde jsou uvedena členská sdružení této zastřešující organizace a webové stránky celostátní organizace Junák a Pionýr. Přínosným zdrojem informací byly také webové stránky Informačního centra pro mládež Český Krumlov, Českého volejbalového svazu a Českomoravského fotbalového svazu.

Druhá fáze spočívala ve výběru jednotlivých zařízení a v uskutečňování rozhovorů s jejich představiteli. Zařízení byla vybrána nejprve na základě stratifikovaného (oblastního) výběru. Tento postup spočívá v tom, že základní soubor se rozdělí podle vybraných znaků a vytvořené části jsou nazývány strata nebo oblasti. Náhodný výběr konkrétních respondentů se potom provádí odděleně v rámci těchto skupin (44). V našem případě byly dány dvě oblasti, a to okres Český Krumlov a Prachatice, aby byly oba regiony ve výzkumu zastoupeny rovnoměrně.

Poté byl v rámci těchto oblastí proveden ještě jeden stratifikovaný výběr, kdy byla rozlišena zařízení spadající do základního vybavení regionu a do vyššího vybavení regionu. Toto dělení je podrobněji vysvětleno v kapitole 1.1 Zařízení pro zájmové vzdělávání. S ohledem na cíl této práce bylo nadále operováno pouze se zařízeními vyššího vybavení regionu. V rámci vytvořených oblastí byla vybrána zařízení, s jejichž představiteli byly prováděny rozhovory. Použita byla metoda losování, kdy se zástupci ze základního souboru losují z určitého osudí. Tento výběr se používá zpravidla jen u menších souborů (44). Vytvořená databáze tuto podmínku splňuje, tudíž je možné danou metodu uplatnit.

Představitelé vybraných subjektů byli kontaktováni a požádáni o rozhovor. Všichni oslovení spolupráci ochotně přislíbili. Rozhovory byly uskutečněny v lednu a v únoru 2008. Pro účely této práce byla tedy zvolena metoda dotazování a technika rozhovoru. V rámci kvalitativního výzkumu musí být vždy použit nestandardizovaný rozhovor. Ten je charakteristický tím, že není předem přesně dána jeho struktura, ale pouze výzkumné téma, o kterém je volně diskutováno. Nejedná se však o zcela nezávazné povídání. Aby byl rozhovor efektivní, sestavuje se určitý scénář, který obsahuje základní tematické okruhy, o které je nutno diskusi opírat. Podle odpovědí respondenta poté tazatel klade další podotázky (44).

Rozhovor pro účely této práce byl opíráno o témata týkající se fungování zařízení pro zájmové vzdělávání. První bod scénáře se zabýval právním postavením zařízení a jeho organizační strukturou. Druhým větším tematickým okruhem byla vlastní činnost organizace. Na toto téma volně navázala diskuse o členské základně daného zařízení. Další bod scénáře se týkal styku s veřejností a poslední téma bylo směřováno na personální a materiální vybavení organizace.

Za účelem zachování validity výzkumu byly rozhovory doplněny ověřovací výzkumnou technikou, a to analýzou dokumentů. V rámci této techniky byly prohlíženy webové stránky zařízení, které byly vybrány pro podrobnější zkoumání. Informace získané z rozhovoru byly porovnávány s údaji, které organizace zveřejňuje na internetu, aby mohl být vytvořen co nejkomplexnější obrázek o jednotlivých zařízeních.

3.2 Charakteristika výzkumného souboru

Jako základní soubor byla definována zařízení pro zájmové vzdělávání ve dvou okresech Jihočeského kraje. Pro výzkumné šetření byly vybrány okresy Český Krumlov a Prachatice. Tyto dva regiony byly zvoleny na základě zjištění o počtu obyvatel v jednotlivých okresech Jihočeského kraje. Východiskem pro jejich určení byl fakt, že počtem obyvatel si jsou nejbližší. Okres Český Krumlov čítá 61 058 obyvatel a okres Prachatice 51 401 obyvatel (**12**). Zároveň jsou tyto dva okresy v rámci Jihočeského kraje nejméně lidnaté, s čímž mohou souviset i další specifika. Od počtu obyvatel se může například odvíjet šíře nabídky služeb, finanční zajištění regionu a podobně. Výběrový soubor, neboli zařízení, která byla blíže zkoumána, byla zvolena na základě výběrů, jež jsou popisovány v předešlé kapitole.

4 Výsledky

4.1 Okres Český Krumlov

Organizace: Junák – svaz skautů a skautek ČR, středisko Albatros Velešín

Sídlo: náměstí J. V. Kamarýta 13, Velešín

Kontaktní osoba: Květa Tošilová

Telefon/mobil: 380 331 039/606 567 366

E-mail: kvitko1981@centrum.cz

http://www.svetluský-velesin.wz.cz/

Právní forma:

Středisko Albatros Velešín nově funguje od roku 1990. Je jedním ze středisek celostátní organizace Junák – svaz skautů a skautek ČR, která je registrována Ministerstvem vnitra České republiky jako občanské sdružení. Středisko Albatros Velešín spadá pod Okresní radu Junáka Český Krumlov a dalším zastřešujícím orgánem je Krajská rada se sídlem v Českých Budějovicích. Celostátní zastřešující organizací je výše jmenovaná organizace Junák – svaz skautů a skautek ČR. Středisko Albatros Velešín se dělí na jednotlivé oddíly a ty se dále dělí na družiny.

Středisko Albatros spolupracuje při své činnosti zejména s ostatními organizacemi působícími ve městě Velešín. Těm pomáhá při realizaci různých akcí, kterých se junáci také rádi zúčastňují. V rámci organizace Junák spolupracují představitelé Albatrosu s ostatními středisky, a to zejména v rámci okresu Český Krumlov. Důležitá spolupráce, zejména z hlediska formálního, existuje také s celostátní zastřešující organizací Junák – svaz skautů a skautek ČR.

Financování:

Činnost střediska Albatros Velešín je financována z více zdrojů. Hlavním zdrojem finančních prostředků jsou dotace od obce Velešín a celostátní organizace Junák – svaz skautů a skautek ČR. Ty pokrývají náklady na provoz střediska. Dále jsou vybírány členské příspěvky, které jsou v současné době nastaveny na 300,-- Kč za člena na rok. Vybrané příspěvky jsou spíše symbolickým zdrojem příjmů.

Členská základna:

Členové střediska Albatros Velešín jsou zejména z Velešína. Pod velešínské středisko ovšem spadá ještě jedna družina sídlící v Černé v Pošumaví, tudíž je členská základna rozšířena i o děti z této obce. Nové členy se středisko snaží získat zejména prostřednictvím prezentování své činnosti ve Velešínském zpravodaji. Kromě toho rozdávají představitelé střediska informační letáky do škol a zájemci se o činnosti junáků mohou dozvědět také na webových stránkách <http://www.svetluskyy-velesin.wz.cz/>.

Středisko Albatros má v současné době osmačtyřicet členů, z nichž je třináct dětí ve věku šest až jedenáct let, deset dětí ve věku dvanáct až patnáct let, deset členů ve věku šestnáct až šestadvacet let a patnáct členů starších šestadvaceti let. Minimální věková hranice pro vstup do Junáka je šest let a horní věková hranice není nastavena. Z hlediska pohlaví převažují ve středisku Albatros dívky. Ty tvoří dvě třetiny členské základny. Zbylou jednu třetinu představují chlapci. Z dlouhodobého sledování vedoucích střediska vyplývá, že zájem dětí o skauting klesá. Navíc v nedávné době došlo k rapidnímu úbytku členů ve středisku Albatros. I přesto se však středisko přes nedostatek členů zatím nepotýká s existenčními problémy.

Členové střediska Albatros Velešín jsou rozděleni do tří oddílů. Prvním je Oddíl světlušek a skautek, který je dále rozdělen do tří družin. Do první družiny, jejíž členky si říkají Světlušky, náleží děti od šesti do jedenácti let věku. Druhou družinou jsou Skautky, které jsou ve věku dvanáct až patnáct let. Třetí družina sídlí v Černé v Pošumaví a nese název Berušky. Druhým oddílem je Oddíl roverů a rangers, který je tvořen z členů ve věku šestnáct až šestadvacet let. Posledním třetím oddílem je Oddíl oldskautů, který sdružuje členy starší šestadvaceti let. I přesto, že jedním z principů organizace Junák je realizovat aktivity odděleně, to znamená zvlášť pro chlapce a zvlášť pro dívky, jsou družiny střediska Albatros pro nedostatek vedoucích koedukované.

Zaměření činnosti:

Pravidelná setkání jednotlivých družin se konají jedenkrát za týden. Zaměření činnosti je velice různorodé. Hlavním cílem je připravit děti na život ve společnosti. Důraz je kladen na celkový rozvoj osobnosti jedinců. Junák by měl být duchovně, mravně a tělesně zdatný jedinec. Představitelé střediska Albatros vedou své svěřence k tomu, aby se dokázali postarat sami o sebe i o druhé, aby se naučili zvládat výhry i prohry, orientovat se v terénu, vyhledávat informace, poskytnout první pomoc a podobně. Nástrojem k dosažení těchto cílů jsou zejména dobře zvolené hry a soutěže.

Každý rok je vyvrcholením činnosti letní tábor, který tvá zpravidla čtrnáct dní. Ten poskytuje nejvíc prostoru k činnosti. Jeho účastníky jsou jen členové střediska Albatros. Organizátoři tábora se pro tento způsob rozhodli s ohledem na mezilidské vztahy, kdy se všichni členové střediska dobře znají, a tudíž mezi nimi nevznikají závažné konfliktní situace. Během celého roku organizují vedoucí pro své svěřence navíc víkendové akce. Ty se konají zpravidla jedenkrát za měsíc. Jedná se o výlety do přírody, ale i o exkurze do měst.

Skauti ze střediska Albatros se zúčastňují také řady soutěží a akcí, které pořádají zpravidla jiná střediska organizace Junák. Tradiční je každý sudý rok pořádaný Závod vlčat a světlušek a každý lichý rok pořádaný Svojsíkův závod, který je určen pro skauty a skautky. Oba závody se skládají ze tří kol, kterými jsou základní, krajské a celostátní. Tyto závody ověřují znalosti, schopnosti a dovednosti junáků. Kromě toho mají

svěřenci střediska Albatros možnost zúčastnit se mezinárodních akcí, během nichž čeští skauti prezentují svou činnost a reprezentují Českou republiku.

Prezentace pro veřejnost:

Středisko Albatros Velešín se prezentuje zejména prostřednictvím příspěvků v místním tisku. Zde představuje svou činnost, případně úspěchy ze soutěží. Junáci zorganizovali v minulosti samostatně několik akcí, během nichž chtěli široké veřejnosti předvést své znalosti a dovednosti. Ty se ovšem nesetkaly s adekvátní odezvou. Proto se v současné době podílejí na organizaci podobných akcí jen jako spolupřátelé.

Personální a materiální zajištění:

Středisko Albatros Velešín personálně zajišťují dvě vedoucí, které by ovšem přivítaly posily. Obě tuto činnost vykonávají ve svém volném čase a nejsou za ni finančně odměňovány. Pravidelná setkání se konají v klubovně. Ta není sice ve vlastnictví střediska, ale junáci ji mohou využívat bezplatně. Získané dotace jsou použity na úhradu nákladů vyplývajících z užívání klubovny a za zbylé peníze bývá nakoupen materiál potřebný pro činnost střediska. Na většinu pořádaných akcí si musí přispívat každý z vlastních finančních prostředků.

Organizace: Klub Bouda

Sídlo: Špičák 114, Český Krumlov

Kontaktní osoba: Ladislav Michalík

Telefon/mobil: 736 634 127

E-mail: bouda@icmck.cz

http://www.icmck.cz/

Právní forma:

Klub Bouda funguje od roku 2001 a je projektovým pracovištěm obecně prospěšné společnosti Centrum pro pomoc dětem a mládeži Český Krumlov, která byla založena městem Český Krumlov v roce 1997. Na vzniku klubu se dále podílelo Sdružení dětí a mládeže České Budějovice a Středisko výchovné péče Spirála Český

Krumlov. Projekt mohl být uskutečněn díky podpoře města Český Krumlov a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky.

Klub při své činnosti spolupracuje zejména s výše uvedenými institucemi. V rámci Českého Krumlova organizuje některé akce také s místním Domem dětí a mládeže. Jednou z nich je již tradiční soutěžní přehlídka mladých folkových a country talentů Krumlovská Dětská Porta. Hudební aktivity svých členů může Klub Bouda podporovat díky spolupráci s dalším projektovým pracovištěm obecně prospěšné společnosti Centrum pro pomoc dětem a mládeži Český Krumlov, kterým je Hudební studio mladých Český Krumlov. Dalšími partnery klubu jsou Soukromá vyšší odborná škola filmová v Písku, Městské divadlo Český Krumlov, Krajský úřad Jihočeského kraje a mnoho jiných institucí.

Financování:

Činnost Klubu Bouda je financována vícezdrojově. Částečně je kryta z dotací od města Český Krumlov, ale převážnou část finančních prostředků tvoří granty z projektové činnosti. Nepravidelní návštěvníci klubu do jeho rozpočtu nepřispívají žádnými členskými příspěvky. Peníze jsou vybírány pouze za některé služby, které Bouda nabízí. Jednou z nich je pravidelné poskytování prostorů pro zkoušky hudebních nebo tanečních skupin, divadelních spolků nebo pro práci výtvarníků. Členský příspěvek v tomto případě činí 200,-- Kč za osobu na rok. Dále se hudebníci finančně podílejí na nákupu vybavení zkušebny, což má význam zejména výchovný. Cílem je, aby si poskytovaného zázemí více vážili. Dalším příspěvkem do rozpočtu klubu je spíše symbolické vstupné na koncerty, které se v Boudě konají zpravidla jedenkrát za měsíc. V minulém roce se představitelům klubu poprvé podařilo získat část finančních prostředků také od sponzorů.

Členská základna:

Návštěvníky klubu jsou nejčastěji děti a mládež z Českého Krumlova a blízkého okolí. O jeho činnosti se mohou dozvědět z informačních letáků, které jsou rozdávány do škol a z webových stránek <http://www.icmck.cz/>. Kromě toho jsou aktivity Klubu Bouda představovány i v Českokrumlovském deníku.

Klub Bouda je určen dětem a mladým lidem. Nejsou zde přesně stanoveny věkové hranice, kdy už nebo ještě mohou jedinci klub navštěvovat. Příchozí jsou nejčastěji ve věku dvanáct až šestnáct let a z hlediska pohlaví jsou častějšími návštěvníky chlapci. Do klubu může během jeho otvírací doby přijít kdokoli, aniž by se musel evidovat. V průběhu let návštěvníků stále přibývá. V oblasti pravidelných aktivit je kapacita Boudy naplněna.

Zaměření činnosti:

Klub Bouda je volnočasové nízkoprahové zařízení pro děti a mládež. Je otevřen od pondělí do pátku vždy od čtrnácti do dvaceti hodin. Jsou-li zde organizovány některé jednorázové akce, bývá tato doba rozšířena i na soboty a neděle, i mimo výše stanovený čas. V tuto dobu sem může přijít každý, kdo má zájem kvalitně strávit své volné chvíle. Může zde jen tak posedět, koupit si za symbolické ceny něco malého k jídlu a pití, popovídat si s vrstevníky i s vedením klubu, poslouchat muziku, zahrát si stolní hry nebo si přečíst knihu. Existuje zde také možnost připojit se za drobný poplatek k internetu. V Boudě však musí být dodržována základní pravidla, kdy návštěvníci například nesmí ničit zařízení klubu, nesmí pít alkohol nebo brát drogy.

Nabídka klubu je rozdělena do dvou základních skupin. První skupinu tvoří takzvané pravidelné činnosti, které spočívají v poskytování prostor pro zkoušení hudebních nebo tanečních skupin, divadelních spolků a pro práci výtvarníků. Takto se v klubu vystřídá během týdne téměř stovka lidí.

Do druhé skupiny patří nepravidelné aktivity. To jsou různé jednorázové projekty, jako byl například Výtvarný podzim v Boudě a výtvarný projekt Sochy a děti. Cílem těchto projektů bylo přiblížit dětem různé výtvarné techniky, a tím je motivovat k vlastní umělecké činnosti, která by smysluplně naplňovala jejich volný čas. Dalším jednorázovým projektem byla akce Cihelna – Vystupovat, jejímž cílem bylo představit mladé umělce, kteří se zabývají hudbou, filmem a divadlem. Jedním z projektů Klubu Bouda bylo také vydání Almanachu mladé krumlovské literární scény. V něm byly publikovány příspěvky devíti autorů ve věku čtrnáct až třidvacet let, které doplnily zajímavé ilustrace.

Kromě výše jmenovaných akcí připravuje klub pro své příznivce bohatý program během celého roku. Konají se zde přednášky, besedy a semináře na aktuální témata, každé druhé úterý v měsíci se promítají filmy v rámci Filmového klubu Jeden Svět, jsou pořádány koncerty, turnaje ve stolním fotbálku, literární večery, výstavy a divadelní představení.

Představitelé Klubu Bouda se snaží dětem a mládeži nabídnout alternativní způsoby trávení volného času. Vychází přitom z předpokladu, že ne každý má zájem být organizován v pravidelné činnosti sportovních klubů nebo jiných zařízení pro zájmové vzdělávání. Navíc se snaží zaměřovat na aktivity, které žádné jiné organizace nenabízí. I přesto, že činnost v Boudě není přesně organizována, jeho návštěvníci jsou zde pod odborným dohledem pracovníku klubu.

Prezentace pro veřejnost:

Prezentace činnosti klubu probíhá skrze výše uvedené akce, které jsou organizovány pro děti a mládež, ale jsou přístupné i širší veřejnosti. Každý se tedy může přijít podívat do Boudy na koncert, výstavu, přednášku a podobně. Tyto akce probíhají zpravidla v prostorách klubu. Kromě toho se lidé mohou s nízkoprahovým zařízením Bouda setkat při akcích, které pořádá například společně s Domem dětí a mládeže, jako je Dětský den nebo Krumlovská Dětská Porta. Dále se lidé mohou dozvědět o činnosti klubu z tisku nebo z jeho webových stránek.

Personální a materiální zajištění:

Klub Bouda je personálně zajištěn jen jedním stálým zaměstnancem, který je za svou práci odměňován měsíční mzdou. Dále je využívána pomoc dobrovolníků. Na přednášky, besedy a semináře jsou zváni externí odborníci. Představitelé klubu by uvítali více finančních prostředků, které by přispěly k vyřešení této neutěšené personální situace. Prostory klubu se nacházejí v areálu obecně prospěšné společnosti Centrum pro pomoc dětem a mládeži Český Krumlov. Finance na jejich provoz a pořízení pomůcek potřebných k činnosti jsou čerpány z grantových programů.

Organizace: Mladí přírodovědci

Sídlo: Plešivec 249, Český Krumlov

Kontaktní osoba: Bohumil Florián

Telefon/mobil: 380 728 252/774 242 318

E-mail: florian@zsplesivec.cz

<http://zo.sipek.roklinka.cz/mladiprirodovedci>

Právní forma:

Mladí přírodovědci jsou jedním ze zájmových útvarů občanského sdružení Šípek, který je zastřešen organizací s celostátní působností Český svaz ochránců přírody (ČSOP). Ten zejména koordinuje činnost jednotlivých kolektivů, které působí pod jeho záštitou, zajišťuje jejich metodické vedení a poskytuje jim finanční podporu. ZO ČSOP Šípek v Českém Krumlově je zároveň zřizovatelem Mladých přírodovědců. Pod záštitou ZO ČSOP Šípek fungují v současné době dva oddíly Mladých ochránců přírody. Vedle krumlovských Mladých přírodovědců je to ještě oddíl Hirundo působící v Českých Budějovicích. Tyto dva oddíly spolupracují při pořádání různých jednorázových akcí. Kromě toho spolupracují Mladí přírodovědci s Domem dětí a mládeže v Českém Krumlově.

Zájmový útvar Mladí přírodovědci funguje již přibližně třicet let. Nejprve svou činnost provozoval při Domu pionýrů a mládeže a od roku 1989 přešel pod záštitu ZO ČSOP Šípek.

Financování:

Činnost Mladých přírodovědců je financována ze tří hlavních zdrojů. Prvním z nich jsou příspěvky jednotlivých členů, druhým jsou příspěvky od ZO ČSOP Šípek a třetím jsou prostředky od zastřešující organizace Český svaz ochránců přírody. Členské příspěvky jsou v současné době stanoveny na 300,-- Kč na rok za jednoho člena.

Členská základna:

Členy Mladých přírodovědců jsou zejména děti z Českého Krumlova. Jejich řady doplňují dále děti z nejbližšího okolí města. Nábor nových zájemců o účast v tomto

zájmovém útvaru probíhá zejména prostřednictvím propagace sdružení v tisku a dále jsou ve školách vyvěšovány informační letáky o činnosti Mladých přírodovědců. Rodiče potencionálních členů se často dotazují přímo v ZO ČSOP Šípek, která již vstoupila do povědomí českokrumlovských občanů.

Zájmový útvar Mladí přírodovědci je určen dětem školou povinným. Věkové hranice pro účast nejsou striktně stanoveny. Dolní mez pro vstup do kroužku je však doporučena přibližně na osm let věku. Důvodem této podmínky je požadavek na zvládnutí čtení a psaní, aby se děti mohly aktivně podílet na získávání vědomostí. Členy bývají žáci zpravidla do ukončení povinné školní docházky. V některých případech ovšem zůstávají a pomáhají s vedením kroužku.

Členové Mladých přírodovědců tvoří jednu skupinu. Ta čítá od osmi do dvaceti dětí. Počet členů v průběhu let, kdy kroužek funguje, kolísá. To znamená, že zde není dlouhodobě znatelné zvyšování či naopak snižování zájmu dětí. Po celou dobu existence Mladých přírodovědců však převažují svou účastí chlapi. Do dnešní doby se nestalo, že by vedoucí musel pro nadměrný počet členů odmítat nové zájemce. Na druhou stranu nenastala ani situace, kdy by musel být kroužek pro nedostatek zájmu uzavřen.

Zaměření činnosti:

Pravidelná setkávání se konají jedenkrát za týden. Zájmový útvar Mladí přírodovědci je v první řadě zaměřen na vzdělávání svých členů v oblasti přírodovědy. Snahou je představit dětem zprávy její obory, jako je botanika, mineralogie, zoologie a další. Vědomosti děti získávají jednak z výkladů teorie, ale jsou zařazovány i praktické zkušenosti z terénu. Do terénu se mladí přírodovědci vydávají například za účelem péče o ptačí budky, úklidu Prokešovy zahrady po vegetační sezóně. Společně s českobudějovickým oddílem Hirundo realizují mapování výskytu sov na území CHKO Blanský les. Příležitostně se zapojují do akce Uklidme svět, kterou pořádá zastřešují organizace Český svaz ochránců přírody.

Již po dobu čtrnácti let pořádá vedoucí Mladých přírodovědců každý rok letní tábor. Ten je zaštitěn ZO ČSOP Šípek. Je určen zejména pro členy kroužku,

ale organizátoři se nebrání ani dalším zájemcům. Ti se rekrutují zejména z nejbližšího okolí stálých členů. To znamená, že se jedná zpravidla o jejich sourozence.

Pravidelně se Mladí přírodovědci účastní vědomostní soutěže Zelená stezka – Zlatý list. Jedná se o soupeření přírodovědně zaměřených dětských kolektivů. Soutěž probíhá v několika kolech, kdy vítěz z každého postupuje dál až do Národního kola, které probíhá jako týdenní přírodovědné soustředění. Kromě poměrování získaných vědomostí je zde prostor pro vzájemné poznávání se dětí s podobnými zájmy. Velkou zásluhu na podobě a tradici této soutěže na úrovni Jihočeského kraje má vedoucí Mladých přírodovědců z Českého Krumlova Bohumil Florián, který byl v letech 1995 až 2005 jejím regionálním, později krajským koordinátorem. Spoluvyhlašovatelem soutěže je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Posláním zájmového útvaru Mladí přírodovědci je zejména probudit ve svých členech zájem o přírodu a naučit je šetrnému zacházení s životním prostředím.

Prezentace pro veřejnost:

Mladí přírodovědci prezentují svou činnost spíše nepravidelně. Využívají k tomu zejména Zpravodaj Regionálního centra ČSOP pro Jihočeský kraj, který vydává ZO ČSOP Šípek. Dále jsou články o jejich aktivitách publikovány v Česko-krumlovském deníku. Mimoto je jejich činnost shrnuta ve výročních zprávách zastřešující celostátní organizace Český svaz ochránců přírody. Informace o zájmovém kroužku, ale i o zastřešujících organizacích je možno nalézt také na webových stránkách <http://sipek.roklinka.cz/>.

Personální a materiální zajištění:

Zájmový útvar Mladí přírodovědci je personálně zajištěn pouze jedním vedoucím. Ten vykonává tuto funkci ve svém volném čase a není za ni honorován. Prostory pro setkávání a pomůcky potřebné pro činnost kroužku poskytuje bezplatně Základní škola Plešivec. V případě potřeby nadstandardního vybavení jsou čerpány finanční prostředky získané od členů a od zastřešujících organizací. Tímto způsobem byla například zajištěna investice do dalekohledů potřebných pro praktické aktivity kroužku.

Organizace: Pionýr – PS Přátelství Chvalšiny

Sídlo: Chvalšiny 243, Chvalšiny

Kontaktní osoba: Božena Burcarová

Telefon/mobil: 607 681 520

E-mail: bo.bur@seznam.cz

http://www.ps-pratelstvi.wz.cz/

Právní forma:

PS Přátelství Chvalšiny je pionýrskou skupinou, která působí pod záštitou Jihočeské krajské organizace Pionýra. Ta je zároveň jejím zřizovatelem. Jejich zastřešující institucí je celostátní organizace Pionýr. Ta je zapsána Ministerstvem vnitra České republiky jako občanské sdružení. Každá pionýrská skupina vzniká registrací, o které rozhoduje územně příslušná krajská rada Pionýra. Poté disponuje vlastní právní subjektivitou. Pionýrské skupiny se dále člení na oddíly. PS Přátelství Chvalšiny má v současné době dva oddíly, které jsou tvořeny na základě věku členů. První oddíl tvoří děti od pěti do deseti let a druhý oddíl je sestaven z dětí ve věku deset až šestnáct let.

PS Přátelství Chvalšiny při své činnosti spolupracuje zejména s Pionýrským centrem Český Krumlov. To pro jednotlivé pionýrské skupiny z okresu Český Krumlov pořádá řadu akcí, jako je například Sraz Pionýra, Pionýrská stezka, turnaje v různých sportech a podobně. PS Přátelství se těchto akcí účastní zpravidla dvakrát až třikrát za rok. Navíc ve spolupráci s Pionýrským vzdělávacím centrem Jihočeské krajské organizace Pionýra zajišťuje kvalifikační kurzy pro vedoucí dětského kolektivu a hlavní vedoucí zotavovacích akcí (táborů).

Pionýr funguje ve Chvalšínách přibližně od sedmdesátých let 20. století. Od roku 1990 se však zcela změnila koncepce jeho činnosti a dnes funguje jako demokratické, dobrovolné, samostatné a nezávislé sdružení dětí a mládeže.

Financování:

PS Přátelství je financována z více zdrojů. Jedenkrát za rok je od každého vybírán členský příspěvek ve výši 250,-- Kč. Část z těchto peněz skupině zůstává, ovšem část musí odvést zastřešující organizaci Pionýr. Druhým zdrojem financování jsou

prostředky od celostátní organizace Pionýr a třetím zdrojem jsou peníze z rozpočtu obce. Obec v současné době přispívá PS Přátelství 40 000,-- Kč za rok. Fakticky však dostane skupina pouze 20 000,-- Kč, jelikož druhou polovinu peněz si obec nechává jako úhradu za pronájem prostor, ve kterých PS Přátelství působí. Příležitostným zdrojem příjmů jsou také sponzorské dary.

Členská základna:

Členy PS Přátelství jsou děti z Chvalšín, případně z přilehlých osad. Na letní tábory jezdí s původní členskou základnou ještě asi šest dětí z Českých Budějovic, které ke chvalšinským váže přátelské pouto. Nové členy získává skupina prostřednictvím propagace své činnosti ve Chvalšinském zpravodaji a prostřednictvím letáků, které rozdává v prvních třídách na místní základní škole.

Jak již bylo výše uvedeno při PS Přátelství fungují dva oddíly. V prvním oddílu je celkem čtrnáct dětí a ve druhém devět dětí. Skupina se zaměřuje zpravidla na žáky základní školy, ale dochází sem i dva teprve pětiletí chlapci. Ti projevíli vážný zájem o členství, a jelikož jsou v příbuzenském vztahu s některými ze stávajících členů, bylo jim umožněno. Dále do PS Přátelství stále patří dvě dívky, které již absolvovaly povinnou školní docházku, a tudíž zde působí jako pomocné vedoucí. Aby mohla skupina oficiálně fungovat, musí čítat alespoň pět dětí. Maximální počet členů není striktně stanoven.

Z pozorování hlavní vedoucí vyplývá, že v posledních třech letech členů ve skupině přibývá. Tento trend připisuje změně svého přístupu k dětem, který je nyní méně direktivní a více přátelský. Struktura skupiny z pohledu pohlaví je poměrně vyrovnaná. Počet dětí v oddílech je optimální, což znamená, že skupině nehrozí ukončení činnosti pro nedostatek členů a současně má rezervy, aby nemusela případné nové zájemce odmítat.

Zaměření činnosti:

Pravidelná setkávání se konají jedenkrát za týden. Aktivity ve dvou oddílech se pravidelně střídají. Jeden týden má první oddíl k dispozici tělocvičnu, kde se věnuje sportu, a druhý oddíl zůstává v klubovně, kde jsou na programu klidnější aktivity. Další týden si oddíly své prostory a potažmo i aktivity vymění. Program v tělocvičně začíná

rozcvičkou a poté je na základě vzájemné domluvy mezi dětmi a vedoucími vybrána hra, které se dále věnují. Mezi oblíbené patří vybíjená a u chlapců vítězí fotbal. Kromě toho se velké oblíbené těší cvičení na závěsných kruzích. Zůstanou-li děti v klubovně, věnují se hraní stolních her, rády hrají různé scénky a nechybí ani prostor pro získávání nových znalostí a dovedností. Učí se například vázat uzly, poznávat dopravní značky, základy zdravotní péče a podobně.

Pravidelně se děti z PS Přátelství účastní soutěže Pionýrská stezka, ve které dvoučlenné hlídky zdolávají stanovenou trasu, během níž plní určité úkoly. Těmi jsou například střelba z luku, zatlukání hřebíků, zodpovězení otázek týkajících se kulturních památek, otázek ze zdravotní péče, rozpoznávání stop živočichů, prokázání znalosti dopravních značek a další.

Každý rok pořádají vedoucí PS Přátelství pro své členy desetidenní až čtrnáctidenní letní tábor. Není-li kapacita plně obsazena, mohou se přihlásit i nečlenové skupiny. V průběhu školního roku jsou pro děti organizovány jedenkrát za tři měsíce víkendové výlety.

Prezentace pro veřejnost:

PS Přátelství informuje veřejnost o svých aktivitách zejména ve Chvalšinském zpravodaji, jedná se ovšem jen o nepravidelné příspěvky. Údaje o skupině je možné získat na jejích webových stránkách <http://www.ps-pratelstvi.wz.cz/> a obecné informace týkající se sdružení Pionýr na webových stránkách <http://www.pionyr.cz/>. Lidé mají možnost seznámit se s PS Přátelství také prostřednictvím Dětského dnu, který společně s Mysliveckým kroužkem ve Chvalšínách organizuje.

Personální a materiální zajištění:

V PS Přátelství působí celkem sedm vedoucích, z čehož jedna žena plní funkci hlavní vedoucí a jedna funkci zdravotnice. Jako pomocné vedoucí zde působí dvě bývalé členky, které již ukončily povinnou školní docházku. Všichni se věnují skupině ve svém volném čase a nikdo za tuto činnost není honorován. Děti se schází v prostorách školní tělocvičny a v klubovně Mateřské školy. Nájem je zde hrazen z rozpočtu obce. PS Přátelství nemá vážné problémy s materiálním zajištěním své

činnosti. Vedoucí by ovšem uvítali více finančních prostředků, které by pokryly výdaje na výlety, které si jinak musí děti platit samy.

Organizace: Plavecká škola Hastrmánek

Sídlo: Fialková 225, Český Krumlov

Kontaktní osoba: Oldřich Švábenský

Telefon/mobil: 380 711 702/736 634 105

E-mail: plavani@pro-sportck.cz

<http://www.pro-sportck.cz/>

Právní forma:

Plavecká škola Hastrmánek funguje již od roku 1995, a to pod záštitou obecně prospěšné společnosti Pro-sport Český Krumlov, jejímž zakladatelem je město Český Krumlov. Tato společnost provozuje kromě plaveckého bazénu, ve kterém Hastrmánek působí, zimní stadión, sportovní halu a fitness centrum. Kromě obecně prospěšné společnosti Pro-sport Český Krumlov spolupracuje plavecká škola při své činnosti s dalšími zájmovými útvary, které také působí v plaveckém bazénu Český Krumlov. Těmi jsou Vodní záchranná služba ČČK MS Český Krumlov, Českokrumlovský plavecký klub a Klub sportovních potápěčů Český Krumlov.

Financování:

Financování plavecké školy Hastrmánek je vícezdrojové. Každý zájemce platí při zápisu členský příspěvek 500,-- Kč za kurz. Jelikož provoz plaveckého bazénu je finančně náročný, je nutné získávat prostředky i z jiných zdrojů. Jedním z nich je zisk z vlastní činnosti. Ten je tvořen ze vstupného individuálních návštěvníků a z plateb za povinnou plaveckou výuku mateřských a základních škol. Dále na svůj provoz získává finanční prostředky od obecně prospěšné společnosti Pro-sport Český Krumlov, která mezi svá zařízení přerozděluje peníze získané od města Český Krumlov.

Členská základna:

Do plavecké školy Hastrmánek se hlásí děti téměř z celého okresu Český Krumlov. Řada členů nově začínajícího tříměsíčního kurzu se rekrutuje z dětí,

kteřé do Hastrmáňku chodily již v rámci předešlého kurzu. Nezůstává zde tedy příliš mnoho volných míst pro zcela nové zájemce. Tento princip je také jednou z příčin naplněné kapacity kurzů, a tudíž nutnosti odmítat další zájemce. Navíc v posledních letech zájem dětí o Hastrmánek ještě stoupá. Kromě výše zmiňovaného přestupu z předešlého kurzu probíhá nábor nových členů prostřednictvím informací na webových stránkách plavecké školy <http://www.pro-sportck.cz/> a informací dostupných u pokladny v Plaveckém bazénu v Českém Krumlově.

Dolní věková hranice pro vstup do Hastrmáňku je nastavena na tři roky. Horní věková hranice není přesně dána. Zpravidla bývají děti členy do deseti let věku. V Hastrmáňku se naučí základy plavání a chtějí-li dále v tomto sportu pokračovat, mohou přejít do Českokrumlovského plaveckého klubu, k Vodní záchranné službě nebo do Klubu potápěčů.

V právě probíhající kurzu je přihlášeno přibližně šedesát dětí. Ty jsou rozděleny do pěti skupin. Skupiny nejsou vytvářeny podle věku jednotlivých účastníků, ale podle jejich dovedností. Z hlediska pohlaví jsou mezi zájemci rovnoměrně zastoupeni chlapečci i dívky. Nejčastěji se do Hastrmáňku hlásí děti ve věku sedm až třináct let. Ty tvoří přibližně padesát procent členské základny. Asi pětatřicet procent tvoří děti ve věku čtyři až sedm let a zbylých patnáct procent jsou ti nejmladší, a to ve věku tři až čtyři roky.

Zaměření činnosti:

Výuka v plavecké škole Hastrmánek je časově organizována zhruba do tříměsíčního kurzu, který obsahuje deset výukových lekcí. Jedna lekce trvá devadesát minut. Pravidelná setkávání se konají jedenkrát za týden. Vzhledem k tomu, že absolventi kurzu se po jeho ukončení zpravidla okamžitě přihlásí do dalšího, dochází potom takto do plavecké školy například celý školní rok, popřípadě několik let.

Vlastní náplň kurzu spočívá ve výuce základů plavání. Noví členové postupují po malých krůčcích od úplných začátků. Nejprve probíhá seznámení s vodou, kde děti poznávají nástrahy tohoto živlu a učí se ve vodě adekvátně chovat. Poté se učí správnému způsobu dýchání ve vodě, splývání, potápění, kopání nohama. Po zvládnutí

těchto základních prvků plavání se přistupuje k nácviku jednotlivých plaveckých stylů. Nejprve je to znak, poté kraul a až naposledy prsa.

I přesto, že hlavním cílem tohoto zájmového kroužku je naučit děti plavat, upřednostňují vedoucí výuku hrou. Nejedná se tedy o cílený sestavený trénink, který by byl zaměřen na zvyšování výkonnosti plavců. Vedoucí Hastrmánku berou v potaz, že děti do jejich kroužku chodí spíše za zábavou a hledají zde odreagování od každodenních povinností. Program se tedy snaží přizpůsobit očekávání dětí a jde jim zejména o vytvoření přátelské atmosféry.

Prezentace pro veřejnost:

Členové Plavecké školy Hastrmánek nijak neprezentují své dovednosti široké veřejnosti. Nepořádají žádné přehlídkové akce, ani se nezúčastňují žádných soutěží. Chtějí-li děti závodit, mají možnost přestoupit do Českokrumlovského plaveckého klubu, kde se v této oblasti mohou realizovat.

Personální a materiální zajištění:

Hastrmánek personálně zajišťuje pět vedoucích. Všichni jsou profesionálními plaveckými instruktory a vodními záchranáři. Množství instruktorů ve skupině se odvíjí od plaveckých schopností dětí a od jejich počtu. Jedná-li se o oddíl neplavců, optimální počet dětí je osm a snahou je, aby byli přítomni dva instruktoři. Jde-li o oddíl, jehož členové plavat umí, může jeden instruktor vést až patnáct dětí. Ovšem i zde je snaha, aby byli přítomni vždy dva instruktoři. Všichni vedoucí Hastrmánku jsou zaměstnanci obecně prospěšné společnosti Pro-sport Český Krumlov, tudíž jsou za svou činnost honorováni.

Plavecká škola Hastrmánek je jednou z aktivit Plaveckého bazénu v Českém Krumlově, tudíž náklady na její provoz jsou počítány v rámci celkových výdajů tohoto zařízení. Není jí tedy odděleně účtováno nájemné. Členské příspěvky jsou zpravidla využívány k nákupu plaveckých pomůcek, ale jejich část je věnována i na provoz bazénu. Nakoupené pomůcky jsou však využívány i v rámci povinné plavecké výuky základních škol. Nelze zde tedy přesně oddělit finanční prostředky Hastrmánku a plaveckého bazénu. Prostorové zázemí i pomůcky pro provoz plavecké školy jsou zajištěny dostatečně.

Organizace: Shotokan karate klub Kaplice

Sídlo: Omlenická 436, Kaplice

Kontaktní osoba: Michal Janošťák

Telefon/mobil: 728 954 598

E-mail: karate.kaplice@seznam.cz

http://www.sweb.cz/karate.kaplice/

Právní forma:

Shotokan karate klub Kaplice je od roku 2000 registrován Ministerstvem vnitra České republiky jako občanské sdružení. Svou činnost však provozuje již od roku 1985. Klub je členem zastřešující organizace Jihočeský svaz karate JKA, která je součástí Českého svazu karate JKA. Ten dále funguje pod záštitou Českého svazu tělesné výchovy. Při své činnosti spolupracuje Shotokan karate klub Kaplice zejména s těmito zastřešujícími organizacemi. Ty pořádají různé semináře, soustředění a soutěže, kterých se mohou členové jednotlivých klubů zúčastnit. Dále jsou kapličtí karatisté v kontaktu s ostatními kluby podobného zaměření, a to zejména v rámci Jihočeského kraje.

Financování:

Činnost Shotokan karate klubu Kaplice je financována z několika zdrojů. Prvním z nich jsou členské příspěvky, které činí 1000,-- za člena na rok. Dalším zdrojem jsou dotace od zastřešujících organizací a na činnost klubu přispívá také město Kaplice.

Členská základna:

Členy klubu jsou zejména děti z Kaplice, případně z blízkého okolí. Noví cvičenci jsou získáváni prostřednictvím informačních letáků, které jsou rozdávány ve školách. Údaje o klubu jsou zveřejněny také na jeho webových stránkách <http://www.sweb.cz/karate.kaplice/>. Minimální věková hranice pro přijetí do Shotokan karate klubu Kaplice je deset let. Je tomu tak proto, že pro mladší děti musí být vytvářen jiný typ tréninku, který vedoucí klubu vzhledem k personálním možnostem nemohou zajistit. Horní věková hranice není stanovena, jelikož členy mohou být i dospělí jedinci.

Členská základna Shotokan karate klubu Kaplice je poměrně málo početná. V současné době na tréninky pravidelně dochází deset žáků. Ve struktuře skupiny

podle pohlaví převažují chlapci. Z hlediska věku jsou nejvíce zastoupeni jedinci mezi třinácti až patnácti roky. V průběhu posledních let se zájem o členství v tomto klubu spíše snižuje. Nevyskytují se zde tedy situace, kdy by museli být případní zájemci z kapacitních důvodů odmítáni.

Zaměření činnosti:

Pravidelná setkání se konají dvakrát týdně, a to vždy v úterý a ve čtvrtek. Hlavní náplní tréninků je výuka bojového umění. Nejedná se však pouze o fyzickou přípravu, ale jde také o zdokonalování charakteru cvičence na základě hromadění zkušeností v tréninku. Cílem by nemělo být dosahování vítězství v boji, ale především cvičení těla i ducha prováděné s ohledem na trénujícího partnera. Karate tedy učí jedince jednak koordinovat pohyby, ale i usměrňovat své chování zprávy ostatním lidem. Ačkoliv se jedná o bojové umění, cílem je učit žáky neagresivně. Jelikož pokrok v karate, na rozdíl od jiných sportů, bývá velmi pomalý, učí se cvičenci i vytrvalosti. Dalším důležitým charakterovým rysem, na kterém filozofie karate stojí, je pokora.

Samotný Shotokan karate klub Kaplice nepořádá výlučně pro své členy žádné jednorázové akce. Ovšem ve spolupráci s ostatními podobně zaměřenými kluby a pod záštitou zastřešujících organizací, jako je například Jihočeský svaz karate JKA, bývají organizovány různé semináře a soustředění. Svou účastí přispívají také v řadě soutěží.

Prezentace pro veřejnost:

Cvičenci Shotokan karate klubu Kaplice prezentují nabyté dovednosti pouze na soutěžích, které organizují spřátelené kluby nebo zastřešující organizace. Jiné přehlídkové akce pro veřejnost nepořádají. O svých aktivitách zpravidla neinformují ani v tisku.

Personální a materiální zajištění:

Klub personálně zajišťují dva vedoucí, kteří tuto činnost vykonávají ve svém volném čase bez úplaty. Na pravidelné tréninky se členové schází v tělocvičně Základní školy a Praktické školy v Omlenické ulici v Kaplici. Za poskytování těchto prostor platí klub škole nájemné ve stanovené výši. Kimono si každý cvičenec kupuje sám z vlastních finančních prostředků.

Organizace: SK Badminton Český Krumlov

Sídlo: Chvalšinská 111, Český Krumlov

Kontaktní osoba: Radek Votava

Telefon/mobil: 380 711 684/724 320 839

E-mail: radek.votava@mybox.cz

<http://www.badmintonckrumlov.cz/>

Právní forma:

SK Badminton Český Krumlov je registrován Ministerstvem vnitra České republiky jako občanské sdružení. Spadá pod zastřešující organizaci Český badmintonový svaz, který je dále členem Českého svazu tělesné výchovy. S těmito organizacemi klub nejčastěji spolupracuje. Kromě nich je v úzkém vztahu také s Domem dětí a mládeže v Českém Krumlově, jelikož děti, které mají zájem o badminton, se hlásí právě přes toto zařízení. Klub spolupracuje také se Základní školou v Kájově, kde vede badmintonový kroužek.

Klub byl oficiálně založen v říjnu 1974 a fungoval pod záštitou TJ Slavoj Český Krumlov. Tato tělovýchovná jednota však v roce 1991 ukončila svou činnost a oddíl badmintonu založil samostatný sportovní klub.

Financování:

Činnost SK Badminton je financována z více zdrojů. Na jeho provoz přispívají členové, a to částkou od 1600,-- Kč až do 3000,-- Kč za rok. Výše je stanovena podle věku svěřenců. Konkrétně platí děti z přípravy a mladší žáci 1600,-- Kč, starší žáci 2000,-- Kč a junioři a dospělé osoby 3000,-- Kč. Dalším přispěvatelem je město Český Krumlov. Finanční prostředky plynou také z Českého badmintonového svazu, který prostřednictvím svého projektu Sportovní centra mládeže podporuje talentovanou mládež ve věku patnáct až devatenáct let. Jeho cílem je připravit mladé hráče pro vrcholový sport. SK Badminton dále získává finanční prostředky z grantových programů a část peněz věnují také sponzoři. Ze zkušenosti klubu ovšem vyplývá, že sponzoři raději podporují jednotlivé hráče, než celý klub.

Členská základna:

Členy klubu jsou zejména děti z Českého Krumlova a jeho nejbližšího okolí. Noví hráči jsou získáváni prostřednictvím prezentace badmintonu ve školách, kam se klub chodí každoročně v jarních měsících představit. Při této příležitosti mají případní zájemci možnost okamžitě vyplnit přihlášku. Mimo to se mohou přihlásit v Domě dětí a mládeže v Českém Krumlově, který badminton vypisuje v rámci nabídky zájmových kroužků a se kterým SK Badminton v těchto záležitostech spolupracuje.

Celkem je zde zapsáno asi dvě stě hráčů. Členové jsou rozděleni do skupin podle věku. Do přípravy je v současné době přihlášeno třicet dětí, skupina mladších žáků má pětadvacet členů, starších žáků je dvacet a juniorů patnáct. K nim je nutno připočítat ještě čtyřadvacet dětí, které chodí do badmintonového kroužku v Základní škole Kájov, který vedou také trenéři z SK Badminton Český Krumlov. Spodní věková hranice pro vstup do klubu je stanovena na šest let. Vzhledem k tomu, že SK Badminton Český Krumlov je určen i pro dospělé jedince, není nastavena horní věková hranice pro odchod z klubu. Ve struktuře členské základny podle pohlaví jsou rovnoměrně zastoupeni chlapci i dívky.

I přesto, že ve městě Český Krumlov působí mnoho sportovních klubů i jiných zájmových útvarů, zájem o členství v SK Badminton je poměrně vysoký. Nestává se však, že by vedení klubu muselo z kapacitních důvodů nové zájemce odmítat. S úbytkem členů se klub setkal asi jen po povodních, které postihly město Český Krumlov v roce 2002. V jejich důsledku přišel klub o prostory, ve kterých jeho hráči trénovali. Po vyřešení této situace se členská základna opět stabilizovala.

Zaměření činnosti:

Pravidelné tréninky probíhají dvakrát až čtyřikrát týdně, podle toho do jaké skupiny hráč patří, a trvají devadesát minut. Mají různou strukturu, která se liší podle toho, pro jakou skupinu jsou určeny. Děti z přípravy a mladší žáci mají trénink rozdělen na tři třetiny. V první třetině je vymezen prostor pro běžné dětské hry, které rozvíjejí pohyblivost, rychlost a sílu. Patří sem například zdolávání překážkové dráhy. Poté následuje ještě krátká rozvíčka. Druhá třetina tréninku je věnována průpravě pro samotnou hru, kdy se děti učí základní technické dovednosti, jako je

například správné držení badmintonové rakety. A poslední třetina je věnována samotné hře.

Trénink starších žáků neobsahuje tu část, která je u mladších svěřenců věnována hrám. Prvním bodem je rozcvička, která ovšem probíhá v intenzivnějším tempu. Starší hráči se pak zaměřují více na technickou přípravu ke hře a zejména na samotnou hru. Odlišnou přípravu mají junioři, kteří jsou podporováni Sportovním centrem mládeže a intenzivněji reprezentují klub v soutěžích. Ti mají třikrát týdně kondiční přípravu, která probíhá individuální formou. V rámci ní mohou navštívit posilovnu, plavecký bazén, saunu nebo masáže. K tomu chodí ještě čtyřikrát týdně na trénink, který je věnován samotné hře. Ten zpravidla probíhá společně se staršími žáky. Těchto reprezentantů není v klubu mnoho.

Pro dospělé členy není připravován intenzivní trénink. Jejich členství je založeno spíše na rekreační hře. SK Badminton Český Krumlov je mládežnickým klubem, tudíž se soustředí na trénování dětí a mládeže.

Hlavním cílem SK Badminton Český Krumlov je naučit své svěřence hrát badminton. Ovšem kromě výuky samotné hrací techniky se snaží na své členy komplexně výchovně působit. K tomuto účelu slouží různé metody vedení tréninků. Jednou z nich je například trénování ve smíšených družstvech (z hlediska pohlaví), kdy se děti učí zdravým vztahům k zástupcům opačného pohlaví. Klub sestavuje například týmy pro smíšenou čtyřhru. Dále je snahou vést jedince k toleranci, vzájemnému pochopení a pomoci.

Svěřenci ze všech skupin SK Badminton Český Krumlov se pravidelně zúčastňují soutěží. Míra účasti se odvíjí od věku a dovedností jedinců. Mladší děti soutěží méně často, ovšem starší žáci se zúčastňují až pětadvaceti turnajů za rok. Hráči v soutěžích reprezentují klub s poměrně dobrými výsledky. Pro vedení klubu je závodní činnost velice časově náročná, jelikož se svými svěřenci tráví na soutěžích téměř každý víkend.

Klub organizuje pro své svěřence zpravidla třikrát do roka několikadenní soustředění. Na týden odjíždí hráči trénovat na přelomu června a července a poté ještě na konci srpna. Další soustředění se koná pravidelně tři dny v prosinci. Junioři,

kteří jsou podporováni Sportovním centrem mládeže a intenzivněji reprezentují klub v soutěžích, jezdí na soustředění ještě častěji.

Prezentace pro veřejnost:

Členové klubu prezentují své dovednosti široké veřejnosti zpravidla jen prostřednictvím závodů, ve kterých dosahují poměrně dobrých výsledků. O jejich úspěších se mohou občané dozvědět z Českokrumlovského deníku, kam se snaží představitelé klubu pravidelně přispívat, dále o nich píše například Českobudějovický deník a deník Sport. Mediálním partnerem SK Badminton Český Krumlov je jihočeská TV Gimi. Řada informací o klubu je zveřejňována také na webových stránkách <http://www.badmintonckrumlov.cz/>.

Personální a materiální zajištění:

Hráče klubu vedou celkem tři trenéři. Na tréninku mladších žáků, starších žáků a juniorů jsou přítomni dva z nich a děti z přípravy a dospělé trénuje jeden. Mimo to zde funguje určitá pomoc ze strany zkušenějších hráčů, kteří například asistují vedoucím mladších dětí a jsou tak mladším hráčům v podstatě vzorem. Trenéři jsou odměňováni ve výši 100,-- Kč za hodinu tréninku. Zde by klub přivítal více finančních prostředků, aby je mohl za jejich práci náležitě odměnit.

Prostory pro trénování poskytuje obecně prospěšná společnost Pro-sport Český Krumlov, které SK Badminton hradí nájemné. Sportovní vybavu si hráči pořizují sami z vlastních prostředků. Klub má však možnost zajistit pro své členy finančně zvýhodněné nákupy u partnerské obchodní společnosti, která se zabývá prodejem sportovního vybavení. Sportovní oblečení bývá hráčům poskytováno sponzory. Vždy však existuje snaha, aby si děti vybavu alespoň z menší části hradily samy. Tento princip je prosazován zejména z výchovných důvodů. Míčky pro hru nakupuje klub. Náklady spojené se závody, které zahrnují například startovné a dopravu, si hráči také hradí zpravidla sami. Při celostátních turnajích jim tyto náklady z části pokryje klub. Účastní-li se zahraničních závodů, zvyšuje se podíl klubu na finančních nákladech podle hráčovy úspěšnosti. Úspěšní hráči potom mívají vlastního sponzora, který podporuje jen je.

Organizace: T. J. Sokol Křemže

Sídlo: Lomená 390, Křemže

Kontaktní osoba: Martin Janda

Telefon/mobil: 380 741 628/603 521 818

E-mail: starosta@sokol-kremze.cz

<http://www.sokol-kremze.cz/>

Právní forma:

T. J. Sokol Křemže je registrována Ministerstvem vnitra České republiky jako občanské sdružení. Svou činnost obnovila v roce 1998. Tělocvičné jednoty Sokol jsou sdruženy do sokolských žup, které jsou dále zastřešeny Českou Obcí Sokolskou. T. J. Sokol Křemže náleží k Jihočeské župě se sídlem v Českých Budějovicích, která sdružuje třiatřicet tělocvičných jednot. Od 1. ledna 2003 toto územní rozdělení respektuje oblasti krajů. Zástupci jednotlivých žup tvoří výbor České Obce Sokolské, který ze svého středu volí členy do předsednictva. To je patnáctičlenné a je statutárním orgánem České Obce Sokolské. Jinými zastřešujícími organizacemi jsou Český volejbalový svaz, u kterého je registrován oddíl volejbalu T. J. Sokol Křemže a Česká asociace stolního tenisu, ke které náleží oddíl stolního tenisu.

T. J. Sokol Křemže se zúčastňuje některých akcí, které pořádá Česká Obec Sokolská, jako je například Všesokolský slet. Většinou však při své činnosti nespolupracuje s žádnými institucemi a většinu akcí organizuje zpravidla jen v rámci křemežské tělocvičné jednoty. Jako spolupořadatel se podílí na některých programech jiných křemežských institucí, jako je například místní základní škola. Takto jsou připravovány různé soutěže pro děti, školní besídky, výroční oslavy a podobně.

Financování:

T. J. Sokol Křemže je financována ze čtyř hlavních zdrojů. Prvním z nich jsou členské příspěvky, kdy dospělí platí 150,-- Kč za rok a děti 70,-- Kč za rok. Tyto příspěvky jsou využity na provoz celé tělocvičné jednoty. V případě, že je jedinec členem některého z oddílů, hradí navíc ještě členský příspěvek danému oddílu. Druhým zdrojem finančních prostředků jsou peníze z Jihočeské župy, která přerozděluje dotace

z České Obce Sokolské. Ta je druhým největším akcionářem akciové společnosti Sazka, tudíž jí plyne podíl ze zisku. Dále přispívá na činnost T. J. Sokol Křemže obec ze svého rozpočtu, a to zpravidla částkou 40 000,-- Kč za rok. Výše dotací závisí zejména na aktivitě tělocvičné jednoty a na počtu jejích členů. Čtvrtým zdrojem financí jsou peníze z grantových programů.

Členská základna:

T. J. Sokol Křemže sdružuje děti, mládež i dospělé jedince. Celkem se počet členů pohybuje již několik let kolem sto šedesáti. Převažují děti do patnácti let věku, které tvoří asi padesát procent všech členů. Ty jsou nejčastěji z Křemže, případně z jejího nejbližšího okolí. Nejmenší zastoupení mají mladí lidé ve věku patnáct až osmnáct let, kterých je v tělocvičné jednotě asi jen pět procent a dále lidé ve věku devatenáct až šestadvacet let, kterých je asi jedenáct procent.

Nejvíce členů se soustředí v oddíle všestrannosti, který čítá téměř padesát pravidelných cvičenců. Dále má T. J. Sokol Křemže oddíl volejbalu s třiceti členy, oddíl stolního tenisu s dvaceti členy a oddíl aerobiku a kalanetiky s deseti členy. Zájem o členství v tělocvičné jednotě je již několik let na podobné úrovni. Není zde stanovena minimální věková hranice nutná pro vstup ani maximální věk, kdy už by jedinec nemohl být členem T. J. Sokol Křemže.

Členové oddílu všestrannosti jsou rozděleni do tří skupin podle věku. První skupinu tvoří děti do šesti let věku, se kterými zpravidla chodí cvičit jejich rodiče, druhou skupinou je mladší žactvo, což jsou děti do devíti let věku a poslední skupinu tvoří žactvo, tedy děti od deseti let věku. Zájem o tento oddíl je značný. Žádný nový zájemce zatím nemusel být z kapacitních důvodů odmítnut, ale musely být upraveny podmínky pro společná setkávání, aby mohla být tato vysoká poptávka uspokojena. V tomto oddílu jsou rovnoměrně zastoupeni chlapci i dívky.

Oddíl volejbalu má také tři družstva, a to družstvo mužů, družstvo žen a smíšené družstvo. Volejbal hrají zejména dospělí jedinci. V případě zájmu si však mohou přijít zahrát i cvičenci z mladších generací. Oddíl stolního tenisu má jen jedno mužské družstvo, ale stejně jako u volejbalu si může přijít zahrát každý zájemce. Aerobik a kalanetika jsou vyhledávány výhradně ženami.

Vzhledem k poměrně velkému počtu členů nevynakládá T. J. Sokol Křemže příliš velké úsilí na náborové akce nových cvičenců. Ti se mohou o tělocvičné jednotě dozvědět z příležitostných příspěvků v Křemežském měsíčníku nebo z informační tabule v Křemži.

Zaměření činnosti:

T. J. Sokol Křemže se zaměřuje na sportovní aktivity. Funguje zde oddíl všestrannosti, oddíl volejbalu, oddíl stolního tenisu, oddíl aerobiku a oddíl kalanetiky. Hlavním cílem tělocvičné jednoty je poskytnout prostor pro sportovní vyžití všem, aniž by byl kladen příliš velký důraz na výkonnost. Pro děti je určen zejména oddíl všestrannosti. V ostatních oddílech převažují dospělí členové, ale v případě zájmu si s nimi mohou bez problémů zahrát i děti a mládež. Pravidelná setkávání se konají zpravidla jedenkrát za týden. Příznivci volejbalu a kalanetiky se schází dvakrát týdně.

Oddíl všestrannosti se zaměřuje zejména na základy sportovní gymnastiky a v letních měsících, kdy mohou tréninky probíhat venku, také na lehkou atletiku. Členové oddílu se pravidelně účastní soutěží všestrannostního víceboje v krajských i celostátních soutěžích a dále nově vznikající soutěže SletGym. V těchto závodech nejde prioritně o výkon, ale cílem je umožnit dětem setkat se se svými vrstevníky a v rámci fair play poměřit své síly. Děti mají možnost účastnit se pod hlavičkou České Obce Sokolské i mezinárodních závodů.

T. J. Sokol Křemže pro své členy nepořádá letní tábory ani jiná vícedenní soustředění. Tyto letní akce organizuje TJ Sokol Písek a křemežské děti mohou jezdit s touto tělocvičnou jednotou. Ze strany dětí však o letní tábory není velký zájem.

Prezentace pro veřejnost:

T. J. Sokol Křemže prezentuje svou činnost v nepravidelných příspěvcích v Křemežském měsíčníku. Dále zveřejňuje informace týkající se tělocvičné jednoty na informační tabuli obce a na svých webových stránkách <http://www.sokol-kremze.cz/>. Veřejnosti se aktivně představuje při různých akcích, které se konají v obci Křemže, jako jsou například výroční oslavy, akce pořádané dětmi nebo pro děti a podobně.

Personální a materiální zajištění:

Personálně zajišťuje T. J. Sokol Křemže třináct trenérů. Z tohoto počtu devět připadá na oddíl všestrannosti, dva na oddíl volejbalu a po jednom trenérovi má oddíl stolního tenisu a oddíl aerobiku a kalanetiky. Všichni tuto funkci vykonávají ve svém volném čase bez nároku na pravidelný honorář. Až po závěrečném vyúčtování na konci roku jsou jim podle finanční situace jednoty přiděleny odměny. T. J. Sokol Křemže hradí svým trenérům cvičitelské kurzy.

Křemežští sokolové měli od roku 1925 vlastní sokolovnu. V té ovšem obec Křemže provozovala od roku 1960 kino a v posledních letech tato budova chátrá. Dnešní sokolové tedy využívají prostor tělocvičny místní základní školy, za které by měli škole platit nájemné. To je jim však obcí odpuštěno, jakožto podpora tělocvičné jednotě. Kromě toho vlastní T. J. Sokol Křemže otevřený sportovní areál, ve kterém jsou dvě hřiště pro volejbal či nohejbal, tenisové hřiště, kurt pro plážový volejbal a atletická běžecká dráha s doskočištěm skoku dalekého. Sportovní výbavu do jednotlivých oddílů nakupuje zpravidla tělocvičná jednota. Sami cvičenci si zajišťují jen sportovní oblečení a hráči stolního tenisu si sami kupují pálky. Materiální vybavenost T. J. Sokol Křemže je uspokojivé.

Organizace: Vodácký oddíl Utopenci

Sídlo: Omlenická 436, Kaplice

Kontaktní osoba: Walter Knösel

Telefon/mobil: 724 747 631

E-mail: pavel.cak@centrum.cz

http://www.utopenci.cz/

Právní forma:

Utopenci jsou vodáckým oddílem, jehož počátky sahají přibližně patnáct let zpátky. Sdružuje děti, mládež, ale i dospělé osoby. Dětská členská základna je zaštitěna Domem dětí a mládeže v Kaplici, který je školským zařízením a jehož zřizovatelem je

Jihočeský kraj. Vodácký oddíl Utopenci se snaží svou činnost organizovat tak, aby mohli společně působit děti i dospělí členové.

Utopenci při své činnosti spolupracují i s jinými oddíly podobného ražení, nejčastěji z Českých Budějovic. Jedná se ale spíše o nepravidelná setkávání. Vzhledem k patronátu Domu dětí a mládeže spolupracují i s tímto zařízením, ale zpravidla jen v oblasti formálního zabezpečení oddílu.

Financování:

Vodácký oddíl Utopenci je financován z více zdrojů. Jednu skupinu příjmů tvoří členské příspěvky. Ty jsou stanoveny podle věku členů. Pro studenty do ukončení středoškolského vzdělání činí poplatek 250,-- Kč, pro jedince do šestadvaceti let věku je to 300,-- Kč a osoby starší šestadvaceti let platí 350,-- Kč za rok. Druhým zdrojem příjmů jsou finanční prostředky od města Kaplice.

Členská základna:

Členy vodáckého oddílu Utopenci jsou zejména děti z Kaplice. Některé jsou i z nejbližšího okolí, ale vzhledem k časovému vymezení tréninků na šestou až osmou hodinu večerní je toto dojíždění poměrně problematické. Nábor nových zájemců probíhá zejména prostřednictvím Domu dětí a mládeže, který prezentuje své zájmové útvary v základních školách. Kromě toho pořádají Utopenci každoročně v září přehlídkovou akci pro veřejnost, při které si mohou případní zájemci o členství v oddílu vyzkoušet jízdu na lodi. O činnosti Utopenců informuje také v nepravidelných příspěvcích Kaplický zpravodaj.

Vodácký oddíl Utopenci je určen pro děti, mladé lidi i dospělé osoby. Pro vstup do oddílu není přesně stanovena minimální věková hranice. Podmínkou však je, aby dítě umělo plavat, a je také kladen velký důraz na jeho samostatnost. Proto je jako optimální určen pátý ročník základní školy. Vzhledem k tomu, že k Utopencům náleží i dospělé posádky, není stanovena horní věková hranice pro odchod z oddílu. V dětském oddílu jsou nejvíce zastoupeny děti ve věku deset až dvanáct let a z hlediska pohlaví převažují chlapci.

Utopenci jsou rozděleni do dvou základních skupin, a to na dětský oddíl a oddíl dospělých. Celkem má vodácký oddíl pětadesát členů, z čehož patnáct je dětí

a padesát je dospělých osob. Dětských zájemců o členství v oddílu v posledních letech spíše ubývá. Výjimkou je letošní školní rok, kdy se přihlásilo šest nových členů. Vedoucí oddílu příčinu tohoto trendu vidí v tom, že děti a jejich rodiče dávají přednost obecně známějším organizacím působícím v Kaplici, jako je například fotbalový klub, který je více podporován i představiteli města. Z těchto důvodů se nestává, že by Utopenci z kapacitních důvodů případné nové zájemce museli odmítat, ale naopak nové posily by uvítali.

Zaměření činnosti:

Pravidelná setkání probíhají jedenkrát za týden. Každé úterý mají trénink dospělí a čtvrtek patří dětem. Jak již vyplývá z názvu oddílu, je činnost zaměřena na vodní sporty. Utopenci se orientují na vodní turistiku obecně, ale více se věnují raftingu. Na vodě trénují v jarních a letních měsících. K tomu účelu jim město Kaplice zdarma poskytuje loděnici. Podzimní a zimní setkávání se uskutečňují v tělocvičně. Ta je zprostředkována Domem dětí a mládeže v místním gymnáziu. Trénink v tělocvičně je zaměřen zejména na zlepšování fyzické kondice.

Vodácký oddíl Utopenci se zúčastňuje řady závodů, které se konají pod záštitou oficiálních zastřešujících organizací, jako je například Svaz vodáků České republiky (SVoČR). Závodníci musí do předem stanoveného termínu dodat vyplněnou přihlášku na předepsaném tiskopisu. Dále je nutné za každou přihlášenou posádku zaplatit startovné. Utopenci nasazují do závodů kromě několika dospělých posádek také svou juniorskou posádku. Odměnou za vyhraný závod je trofej a případně věcná cena, která se vztahuje k danému sportu, jako je například raft, pádla, helmy a podobně.

Každý rok vedoucí Utopenců organizují pro své členy týdenní putovní letní tábor na některé z českých řek. Jeho cílem je zdokonalit techniky sjíždění, ale i utužit kolektiv a upevnit přátelské vazby. Kromě toho vyjíždí oddíl tak dvakrát do roka na víkendové akce. Pokud tomu podmínky dovolí, zúčastňují se jedenkrát za rok soustředění v Českých Budějovicích, které probíhá ve spolupráci se zdejšími vodáky. Všech těchto akcí se zpravidla zúčastňují jen členové oddílu, ale vítáni jsou i nečlenové.

Za zmínku stojí také každoroční akce Čištění Vltavy, které se Utopenci aktivně účastní. Čištění Vltavy probíhá vždy v září a je organizováno Sdružením pro Vltavu.

To spolupracuje s dalšími organizacemi, jako je například Český svaz ochránců přírody a mnoho dalších. Dobrovolníci v rámci této akce čistí břehy i koryto řeky od odpadků, které zde zanechali neukáznění turisté. K dispozici mají rafty a lodě, na které nasbíraný odpad ukládají a odváží do přistavených kontejnerů.

Prezentace pro veřejnost:

Vodácký oddíl Utopenci prezentuje svou činnost zejména na webových stránkách <http://www.utopenci.cz/> a v občasných příspěvcích do Kaplického zpravodaje. Každoročně očekávanou je již výše zmiňovaná zářijová přehlídka pro veřejnost, kde si každý může vyzkoušet nástrahy tohoto vodního sportu. Jinak je možné Utopence sledovat na mnoha závodech, kterých se zúčastňují.

Personální a materiální zajištění:

Dětský oddíl Utopenců je personálně zajištěn jedním hlavním a jedním pomocným vedoucím. Hlavní vedoucí je odměňován Domem dětí a mládeže částkou ve výši 50,-- Kč za hodinu odvedené práce. Pomocný vedoucí tuto funkci vykonává ve svém volném čase a není za ni honorován. Prostory pro tréninky na vodě poskytuje oddílu město Kaplice zdarma a tělocvičnu pro trénování v zimních měsících zprostředkovává Dům dětí a mládeže. Potřebná výbava je dětem zajištěna z oddílových finančních prostředků a jsou z nich kryty i výdaje na závody. I přesto, že pořízení vodácké výbavy je poměrně finančně náročná záležitost, je oddíl schopen tyto náklady pokrýt z oddílových peněz. Závodní posádky si potom zpravidla nakupují výbavu z vlastních finančních prostředků.

Organizace: Základní škola a mateřská škola Holubov

Sídlo: Holubov 40, Křemže

Kontaktní osoba: Mgr. Drahomíra Bodláková

Telefon/mobil: 380 741 821

E-mail: reditelna@zsholubov.cz

<http://www.zsholubov.cz/>

Právní forma:

Zájmové kroužky, které mohou děti navštěvovat v rámci Základní školy a mateřské školy Holubov, jsou zaštitěny touto školou. Ta je zapsána v Rejstříku škol a školských zařízení. Svou činnost provozuje jako příspěvková organizace, tudíž se řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Jejím zřizovatelem je obec Holubov. Představitelé zájmových kroužků zpravidla nespolupracují s žádnými jinými zařízeními pro zájmové vzdělávání.

Financování:

Zájmové kroužky v Základní škole Holubov jsou financovány zejména z členských příspěvků. Ten činí u kroužku Dovedné ruce a Zábavné čtení 250,-- až 300,-- Kč na školní rok za jednoho žáka. Finanční příspěvky od dětí, které navštěvují zájmový útvar Práce s počítačem, vybírá Dům dětí a mládeže v Českém Krumlově. Za docházení do Dramatického kroužku, který se uskutečňuje v rámci školní družiny, se příspěvky od dětí nevybírají. V případě potřeby může být na zájmovou činnost uvolněno část finančních prostředků z rozpočtu školy.

Členská základna:

Výše jmenované zájmové kroužky navštěvují zejména děti ze Základní školy Holubov. Spíše výjimečně sem docházejí mimoškolní děti. Žáky Základní školy jsou zpravidla děti z Holubova a přilehlých osad, kterými jsou Krasetín a Třísov. Nábor nových členů zájmových kroužků probíhá několika způsoby. Prvním je představení kroužků dětem na začátku školního roku. Dále škola každý rok připravuje leták, kde jsou uvedeny základní informace o její činnosti a jsou zde prezentovány i zájmové útvary. Mimoto škola informuje veřejnost o svých aktivitách v Holubovském zpravodaji a na svých webových stránkách <http://www.zsholubov.cz/>.

Zájmové kroužky jsou zaměřeny na děti školou povinné. Jelikož Základní škola Holubov je určena pouze pro žáky prvních až pátých tříd, jsou také hranice pro účast v zájmových útvarech stanoveny na tento věk. Zájem dětí je poměrně značný a v průběhu posledních let se i mírně zvedá. Práce s počítačem zajímá pětadvacet dětí, do Dramatického kroužku dochází také pětadvacet dětí, Dovedné ruce mají čtrnáct členů a Zábavné čtení osmnáct. Struktura členské základny je v jednotlivých kroužcích

rozdílná. Práce s počítačem zajímá více chlapce, Dovedné ruce dívky a ve zbylých dvou kroužcích jsou zastoupena obě pohlaví rovnoměrně. Zábavné čtení si děti volí zpravidla na základě školních výsledků a doporučení pedagoga. Zde se členská základna stále zvětšuje. V žádném ze zájmových kroužků zatím nenastala situace, že by pro příliš velký zájem museli být žáci odmítáni a zároveň nenastala ani situace, že by musel být pro nedostatek dětí uzavřen. Minimální počet dětí pro otevření kroužku je ve škole stanovena na šest zájemců.

Zaměření činnosti:

Děti mohou v Základní škole Holubov docházet do těchto zájmových kroužků: Dovedné ruce, Zábavné čtení, Práce s počítačem a Dramatický kroužek. Pravidelná setkávání se konají jedenkrát za týden. V rámci kroužku Dovedné ruce se děti seznamují s různými výtvarnými technikami a jejich výrobky potom slouží zpravidla k výzdobě školy. Zábavné čtení je určeno zejména dětem, u kterých byla diagnostikována dyslexie. Zájmový kroužek Práce s počítačem sice probíhá v Základní škole v Holubově, ale je zaštitěna Domem dětí a mládeže v Českém Krumlově. Jak již vyplývá z názvu tohoto kroužku, cílem je naučit děti základům dnes tolik potřebné práce s počítači. Dramatický kroužek má ve své kompetenci Školní družina v Holubově. Jeho náplní je připravování krátkých divadelních výstupů, které jsou pak dětmi prezentovány při různých příležitostech v rámci obce Holubov.

Zájmové kroužky jsou zpravidla naplánovány podle časových možností pedagogů, kteří jsou ochotni ujmout se jejich vedení. Práce s počítačem je dětem nabízena již deset let, Dovedné ruce zde fungují přibližně čtyři roky a podobná situace je i u ostatních zájmových útvarů. Zájmové kroužky naplňují volný čas dětí pouze od října do května. Škola tedy nepořádá pro děti žádné letní tábory a jiné jednorázové akce v rámci těchto kroužků. Děti se neúčastní ani žádných soutěží a podobných akcí, při kterých by docházelo k setkávání se s jinými zařízeními pro zájmové vzdělávání.

Prezentace pro veřejnost:

Děti své nabyté dovednosti prezentují jen v rámci obce Holubov. V zájmovém kroužku Dovedné ruce vytvářejí výtvarná díla jak pro své potěšení, tak i například za účelem výzdoby školy, případně na zkrášlení obce Holubov a jejích veřejných

prostor. Děti z Dramatického kroužku zpravidla předvádějí svůj program na veřejných akcích pořádaných obcí Holubov, jako je například vítání občánků. Jinak společně s ostatními žáky školy připravují besídky a vystoupení pro rodiče. Tyto prezentace se setkávají se značným úspěchem.

Personální a materiální zajištění:

Každý zájmový kroužek je veden jedním vedoucím, který je zároveň pedagogem v Základní škole Holubov. Ti jsou za tuto aktivitu odměňováni v rámci svého učitelského platu. Výjimkou je Práce s počítačem, kde působí zaměstnanec Domu dětí a mládeže v Českém Krumlově, který je v pracovním poměru s tímto zařízením. Kromě těchto pracovníků se neangažují žádní dobrovolníci.

Prostory pro setkávání dětí jsou poskytovány Základní školou zdarma. Vybrané členské příspěvky jsou využívány na nákup materiálu a pomůcek potřebných pro činnost. Částečně zde funguje i spoluúčast rodičů, kteří se podílejí buď svépomocí, například při výrobě kulis pro Dramatický kroužek, nebo drobnými finančními příspěvky. Náklady na činnost jednotlivých kroužků nejsou příliš vysoké, tudíž jsou vybrané finanční prostředky většinou postačující.

4.2 Okres Prachatice

Organizace: Centrum ekologické výchovy Dřípatka

Sídlo: Rumpálova 402, Prachatice

Kontaktní osoba: Helena Klimešová

Telefon/mobil: 388 317 806/739 369 457

E-mail: dripatka@dripatka.cz

<http://www.dripatka.cz/>

Právní forma:

Centrum ekologické výchovy Dřípatka je stanicí zájmových činností. Jedná se o školské zařízení, jehož činnost vykonává Základní škola ve Vodňanské ulici v Prachaticích. Základní škola je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je město

Prachatice. Stanice zájmových činností i Základní škola jsou zapsány v Rejstříku škol a školských zařízení.

Centrum ekologické výchovy Dřípatka bylo založeno v roce 1991. Svou činnost vykonávalo až do roku 2005 pod záštitou Střediska vzdělávání, informací a služeb Prachatice. V té době bylo středisko zrušeno a Dřípatka přešla pod Národní institut dětí a mládeže. V roce 2007 se Dřípatka stala součástí Základní školy ve Vodňanské ulici v Prachaticích jako stanice zájmových činností.

V roce 1997 se Centrum ekologické výchovy stalo také členem Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina. Kromě výše jmenovaných zastřešujících organizací spolupracuje Dřípatka při své činnosti ještě s dalšími institucemi, kterými jsou například Dům dětí a mládeže Prachatice, občanské sdružení Dřípatka nebo Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Zájem o spolupráci vykazují i obce, které chtějí realizovat některý z ekologických projektů ve své lokalitě. Dřípatka se poté stává jejich odborným partnerem v záležitostech týkajících se životního prostředí. Důležitým spolupracovníkem Dřípatky je také město Prachatice a jeho odbor životního prostředí.

Financování:

Činnost Centra ekologické výchovy Dřípatka je financována z více zdrojů. Prvním jsou dotace od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Tyto prostředky jsou určeny výhradně na krytí mezd zaměstnanců. Druhý zdroj finančních prostředků tvoří dotace od zřizovatele, kterým je město Prachatice. Ty jsou určeny na provoz centra. Dalším příjmem jsou členské příspěvky, které činí 300,- Kč za jedince na rok. Jedním z hlavních zdrojů finančních prostředků jsou příjmy z vlastní činnosti centra. Tou je realizace výukových programů, které jsou prováděny za úplatu. Finanční prostředky plynou Dřípatce také od zastřešující organizace Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina. Tato finanční spolupráce se uskutečňuje zpravidla na základě projektů, které Pavučina realizuje a do kterých se Dřípatka zapojuje.

Členská základna:

Členy zájmových kroužků Centra ekologické výchovy Dřípatka jsou zejména děti z Prachatic, případně z jejich blízkého okolí. Nábor nových členů probíhá

prostřednictvím prezentace zájmových útvarů ve školách. V současné době je zde zapsáno celkem čtyřiaosmdesát dětí, z čehož do Bodlinek chodí třináct dětí, do Ježečků patnáct dětí, do Ježků devatenáct dětí, do Tomíků patnáct dětí, do Lidových tanců I dvanáct dětí a do Lidových tanců II deset dětí. V jednotlivých kroužcích jsou zpravidla rovnoměrně zastoupeni chlapci a dívky, pouze do Lidových tanců I i II dochází výhradně dívky.

Zájemci o členství v zájmových kroužcích Dřípatky musí být starší šesti let. Horní věková hranice je nastavena na dvanáct let. Ze zájemců byly vytvořeny homogenní skupiny podle věku. Bodlinky a Ježečci byli vytvořeni z žáků prvních tříd. Do Ježků byli seskupeni žáci druhých a třetích tříd. Členy Tomíků jsou žáci čtvrtých, pátých a šestých tříd. Lidové tance I jsou určeny pro žáky prvních tříd a Lidové tance II pro žáky druhých tříd.

Zaměření činnosti:

Centrum ekologické výchovy Dřípatka je pracovištěm pro školní a mimoškolní environmentální výchovu. Toto téma se tedy promítá i do všech zájmových kroužků, které zde fungují. Těmi jsou zájmový útvar Bodlinky, Ježečci, Ježci, Tomíci, Lidové tance I a Lidové tance II. Jedná se zpravidla o přírodovědné kroužky konkrétněji zaměřené na ekologickou výchovu. Z větší části jsou společná setkávání situována do terénu, kde je jedním z úkolů dětí například péče o ptačí budky. Ve vnitřních prostorách je potom činnost zaměřena zpravidla na výtvarnou práci s přírodními materiály. Od ostatních kroužků se částečně odlišují Lidové tance, které se nezaměřují přímo na přírodovědné aktivity. Environmentální výchovu ale obohacují o výuku tradičních tanců a zvyků, které vyplynuly ze soužití člověka s přírodou.

Členové všech zájmových kroužků se pravidelně setkávají jedenkrát za týden. Během školních prázdnin bývají pro děti organizovány vícedenní akce, které jsou situovány zejména do školní přírodní rezervace v nedalekých Zdenicích. Zde děti svou prací přispívají k jejímu udržování a zvelebování. Jejich úkolem je například vyčištění ptačích budek, příprava potravy pro zvířata nebo oprava poškozených částí. Tyto akce jsou pořádány ve všech ročních obdobích, to znamená o jarních, letních, podzimních i zimních prázdninách. Ubytování je dětem zajištěno v budově Dřípatky v Prachaticích.

Prezentace pro veřejnost:

O svých aktivitách informuje Dřípatka spíše nepravidelně v místním tisku. Řadu informací je však možné zjistit na webových stránkách <http://www.dripatka.cz/>. Nabyté dovednosti představují široké veřejnosti zpravidla jen děti ze zájmového útvaru Lidové tance I a II, které vystupují se svým programem při různých společenských událostech.

Personální a materiální zajištění:

Personálně je Centrum ekologické výchovy Dřípatka zajištěno pěti zaměstnanci, z nichž čtyři pracují na plný pracovní úvazek a jeden na částečný pracovní úvazek. Za svou práci jsou pravidelně finančně odměňováni. Dřípatka sídlí v budově, která náleží městu Prachatice, tudíž hradí za její užívání nájemné. Pomůcky pro svou činnost získává od základní školy, pod níž právně náleží, nebo je nakupuje z vlastních finančních prostředků. Z doby, kdy Dřípatka patřila pod Národní institut dětí a mládeže, jí zůstalo v užívání část z technického vybavení, jako je například televize nebo dataprojektor. To jí institut v současné době pronajímá.

Organizace: Centrum pro děti a mládež Céčko

Sídlo: Národní 1018, Prachatice

Kontaktní osoba: Zdeněk Krejsa

Telefon/mobil: 723 206 051

E-mail: cecko@portusprachatice.cz

<http://www.portusprachatice.cz/>

Právní forma:

Centrum pro děti a mládež Céčko je jedním z projektových pracovišť občanského sdružení Portus Prachatice. Pod tímto sdružením, které do konce roku 2007 neslo název Společnost pro poskytování psychosociální pomoci občanům, funguje centrum od 1. července 2007. Založeno však bylo již v červnu 2006, kdy bylo jeho původním zřizovatelem město Prachatice.

Centrum při své činnosti v současné době spolupracuje zejména s ostatními projektovými pracovišti občanského sdružení Portus Prachatice a i nadále přetrvává

spolupráce s městem Prachatice. Vzhledem k tomu, že historie centra je poměrně krátká, nebylo zatím vytvořeno partnerství s jinými institucemi. Budování spolupráce s nimi je však zakomponováno v budoucím záměrech Céčka. V plánu je například spolupráce s Domem dětí a mládeže Prachatice, jehož představitelé by seznamovali klienty Céčka s nabídkou zájmových kroužků, nebo s pracovníky Integrovaného záchraného systému Prachatice, kteří by představili dětem svou práci.

Financování:

Činnost Céčka je financována vícezdrojově. Převážná část finančních prostředků je získávána z grantových programů města Prachatice, Jihočeského kraje, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a dalších institucí. Významné podpory se Céčku dostává od Nadace Vodafone Česká republika. Dalším zdrojem finančních prostředků jsou peníze od sponzorů. Návštěvníci centra neplatí žádné členské příspěvky.

Členská základna:

Návštěvníky centra jsou zpravidla jen děti z Prachatic. O jeho činnosti se mohou dozvědět z informačních letáků, které jsou rozdávány do škol, z prachatického Radničního listu, z reklamního spotu v prachatické kabelové televizi nebo z webových stránek <http://www.portusprachatice.cz/>. Z hlediska pohlaví jsou v členské základně více zastoupeni chlapci, kteří jsou nejčastěji ve věku jedenáct až dvanáct let. Návštěvnost centra kolísá a souvisí s aktuální situací dětí. To znamená, že se odvíjí od množství školních povinností, mimoškolních zájmových aktivit dětí, prázdnin a podobně. V průměru navštíví centrum dvaadvacet klientů za den.

Návštěvníky centra mohou být pouze děti ve věku šest až patnáct let. Vzhledem k tomu, že v Céčku jsou poskytovány i některé sociální služby, může přijít i starší klient, který se ocitne v náročné životní situaci a potřebuje podat pomocnou ruku. Mezi budoucími záměry centra je mimo jiné také umožnit docházet do Céčka i klientům starším patnácti let.

Zaměření činnosti:

Centrum pro děti a mládež Céčko je volnočasové nízkoprahové zařízení. Je otevřeno v úterý a ve čtvrtek od dvanácti třiceti do osmnácti hodin, ve středu

od patnácti do osmnácti hodin a v pátek od třinácti do osmnácti hodin. Během této doby sem může přijít kdykoli kdokoli. Klienti si zde mohou zahrát různé stolní hry, kulečnick, ping-pong, stolní fotbal, dále je zde možnost poslouchat rádio, dívat se na televizi a DVD nebo si číst. K dispozici jsou také počítače s připojením na internet. Pracovníci Céčka umožňují svým klientům i umělecky se realizovat, a to jak v oblasti výtvarné, hudební, tak i taneční. Připravovány jsou také různé soutěže a turnaje, kterých se mohou děti zúčastnit.

Nemá-li jedinec zájem o žádnou z výše uvedených aktivit, může zde jen tak posedět a popovídat si s kamarády, případně s pracovníky centra. Návštěvníci Céčka se zde však musí podřídit základním pravidlům. Není tolerována šikana, násilí a rasismus. Klienti nesmí konzumovat alkohol ani jiné drogy a zároveň nesmí do Céčka přijít pod jejich vlivem. Nikdo nesmí úmyslně ničit zařízení a každý osobně zodpovídá za věci, které si půjčí. To je ošetřeno vedením evidence, kdy každý musí nahlásit pracovníkům, co si půjčuje a poté zase nahlásit, že vše v pořádku vrací. Prostřednictvím této evidence je také monitorována frekvence jednotlivých činností v Céčku. Kromě toho se musí každý klient při svém příchodu ohlásit pracovníkům. V tomto případě nemusí uvádět své pravé jméno. Cílem je pouze získat údaje pro statistická zpracování.

S ohledem na krátkodobou historii Céčka nebyly zatím pořádány žádné vícedenní akce. V budoucích záměrech centra se však počítá i s nimi. V plánu je letní tábor, který by se měl konat v kempu nedaleko Prachatic. Jinak se pracovníci Céčka snaží organizovat činnosti podle aktuální situace. Jednou z větších jednorázových akcí byl například mikulášský rej, během něhož vyšli se svými klienty ve stylových maskách na mikulášskou obchůzku.

Prezentace pro veřejnost:

Centrum pro děti a mládež Céčko prezentuje svou činnost jen v regionálních masmédiích, kterými jsou prachatický Radniční list, Prachatický deník a prachatické kabelové vysílání. Dále jsou informace zveřejňovány na webových stránkách občanského sdružení Portus Prachatic. Klienti centra v současné době nepracují na žádných projektech, se kterými by se mohli představit široké veřejnosti.

Personální a materiální zajištění:

Céčko je personálně zajištěno třemi pracovníky, z nichž jeden je zaměstnán na plný pracovní úvazek a zbylí dva na částečný pracovní úvazek. Všichni jsou odměňováni pravidelnou měsíční mzdou. V přímé práci s klienty jim pomáhá řada praktikantů, kteří jsou zpravidla studenty sociálních oborů. Centrum sídlí v prostorách jedné ze základních škol v Prachaticích. Za ně platí nájemné městu Prachatice, které je zřizovatelem školy. Pomůcky potřebné pro konkrétní činnosti jsou nakupovány z peněz získaných z grantových programů.

Organizace: HC Vimperk

Sídlo: Na Vyhlídce 19, Vimperk

Kontaktní osoba: Zdeněk Ženíšek

Telefon/mobil: 388 414 367/607 584 017

E-mail: zdenek.zenisek@mesto.vimperk.cz

http://www.hcvimperk.cz/

Právní forma:

HC Vimperk je registrován Ministerstvem vnitra České republiky jako občanské sdružení. Klub je zastřešen Českým svazem ledního hokeje, u kterého musí být zaregistrováni jednotliví hráči a trenéři klubu. Další zastřešující organizací je Český svaz tělesné výchovy, který je na místní úrovni zastoupen Okresním tělovýchovným sdružením ČSTV Prachatice. S těmito institucemi klub při své činnosti spolupracuje. Dalšími významnými spolupracujícími organizacemi jsou Dům dětí a mládeže ve Vimperku, HC Strakonice a Základní škola T. G. Masaryka ve Vimperku.

Domu dětí a mládeže ve Vimperku odvádí klub část finančních prostředků ze svého rozpočtu a ten zase na oplátku zabezpečuje odměňování trenérů a v některých případech hradí dopravu hráčů na zápasy. HC Vimperk a HC Strakonice si vzájemně vypomáhají zejména spojováním svých členských základů. Jejich hráči mívají společné tréninky a i některé zápasy sehrávají dohromady. Kluby se dále dělí o náklady

na dopravu na zápasy a vypomáhají si při pořádání turnajů na domácím ledě, kdy polovina zápasů se hraje ve Vimperku a druhá polovina ve Strakonících.

Základní škola T. G. Masaryka vychází HC Vimperk vstříc prostřednictvím sportovní třídy, která je zde zřízena. Škola žáky této třídy, kteří jsou členy klubu, bez problémů uvolňuje na zápasy konající se v době školní výuky. Dále mezi školou a klubem existuje dohoda o tom, že hráči tráví jednu vyučovací hodinu tělocviku týdně hokejovým tréninkem.

Tradice klubu sahá do roku 1951, kdy byl zřízen. Do roku 1992 byl součástí TJ Šumavan Vimperk. V tomto roce se osamostatnil a od té doby funguje jako samostatné občanské sdružení.

Financování:

Činnost HC Vimperk je financována z více zdrojů. Prvním z nich jsou členské příspěvky, které činí 300,-- Kč za hráče na rok. V současných podmínkách se však tato výše jeví jako nedostačující, tudíž vedení klubu uvažuje o navýšení poplatku. Vedle této částky je stanoven ještě rodičovský příspěvek 2500,-- Kč za hráče na rok. Druhým zdrojem příjmů je příspěvek od města Vimperk, který je určen na činnost s dětmi a mládeží.

Jako třetí přispívá na činnost klubu jeho zastřešující organizace Český svaz ledního hokeje. Ten stanovuje výši příspěvku na základě bodového systému, kdy body jsou klubům udělovány podle toho, jaký typ soutěže hrají a jak jsou v ní úspěšní. Od získaného počtu bodů se potom odvíjí výše finanční podpory. Tyto peníze jsou však určeny jen na činnost žáků třetí až deváté třídy a na činnost dorostu. To znamená, že na mladší žáky a juniory se tyto dotace nevztahují.

Další finanční prostředky plynou přes Okresní tělovýchovné sdružení ČSTV v Prachaticích z Českého svazu tělesné výchovy. Tyto peníze jsou určeny na činnost klubu a na opravy zařízení. Pátým zdrojem příjmů je vstupné na zápasy. Jeho výše se odvíjí od úspěšnosti klubu a návštěvnosti zápasů. Důležitou roli dále hrají sponzorské dary, které představují poměrně velkou částku v rozpočtu klubu. Posledním zdrojem příjmů, ovšem spíše ojedinělým, jsou peníze z prodeje hráčů.

Členská základna:

Členy klubu jsou zejména děti z Vimperka, ale dojíždějí i ze vzdálenějších obcí jako jsou Prachatice a Volyně. Nábor nových hráčů probíhá zejména prostřednictvím informační kampaně ve školách. Dále se zájemci mohou o klubu dozvědět z novinových článků publikovaných v Prachatickém deníku a také z webových stránek klubu <http://www.hcvimperk.cz/>.

Do klubu se mohou děti zapsat již v předškolním věku. Pro ty nejmladší je určena škola bruslení. Zpravidla se jedná o děti ve věku pěti let. Horní věková hranice není přesně určena. Vzhledem k tomu, že klub disponuje i družstvem dospělých mužů, mohou hráči pokračovat i po překročení věkové hranice družstev dorostu nebo juniorů. Jak dlouho poté zůstane hráč aktivní, záleží jen na jeho fyzické kondici.

Celkem klub čítá přibližně sto sedmdesát členů, z čehož pětadvacet dětí náleží do školy bruslení a ostatní družstva mají vždy okolo dvaceti hráčů. Členská základna HC Vimperk je tvořena výhradně chlapci, ovšem ve spřáteleném HC Strakonice je členkou i jedna dívka, která je zařazena do družstva chlapců. Zájem dětí o členství v klubu je během posledních let kolísavý. V současné době se však klub potýká spíše s menším zájmem, což jeho zástupci dávají za vinu zejména celkovému úbytku počtu obyvatel ve Vimperku, bohaté nabídce zájmového vzdělávání ve městě a finanční náročnosti tohoto sportu. Vzhledem k výše uvedené situaci tedy dochází ke spolupráci s HC Strakonice. Se strakonickým klubem jsou v současné době spojeny družstva mladších a starších žáků.

Zaměření činnosti:

Pravidelné tréninky probíhají třikrát týdně a trvají pětasedmdesát minut. Navíc se každou sobotu nebo neděli hrají zápasy, kdy jeden týden hraje družstvo na domácím ledě a druhý týden odjíždí hrát na stadion soupeře. Led na trénování má klub k dispozici od září do března, což je oficiální provozní doba vimperského zimního stadionu. V dubnu hráči netrénují a mají prostor pro odpočinek. V květnu a v červnu jsou opět pravidelné tréninky, a to dvakrát až třikrát týdně. Ty jsou ovšem uskutečňovány mimo zimní stadion a jsou zaměřeny na zlepšování celkové fyzické kondice. Každý rok

v srpnu jezdí hráči na týdenní soustředění, které organizují samostatně trenéři jednotlivých družstev. To je zařazeno v rámci letní přípravy.

HC Vimperk dělí svou činnost do osmi skupin. První z nich je škola bruslení, která je určena pro předškolní děti a žáky prvních tříd základní školy. Zde se ti nejmenší učí základům bruslení a věnují se přípravě na samotnou hru. Druhou skupinu tvoří minihokej, kam jsou zařazováni žáci druhých a třetích tříd základní školy. Další jsou žáci čtvrtých a pátých tříd základní školy, kteří představují takzvané základny. Mladší žáci jsou tvořeni dětmi ze šestých a sedmých tříd základní školy a starší žáci dětmi z osmých a devátých tříd základní školy. Po ukončení povinné školní docházky náleží hráči do družstva dorostu nebo juniorů. Osmou skupinu tvoří dospělí hráči.

Prezentace pro veřejnost:

Hokejoví hráči prezentují své dovednosti široké veřejnosti zejména prostřednictvím zápasů. Výsledky jejich činnosti bývají zveřejňovány také v Prachatickém deníku a zejména na webových stránkách klubu. Již tradičně pořádá HC Vimperk tak zvaný Vánoční hokejový turnaj, který se uskutečňuje vždy po vánočních svátcích. V něm nejde ani tak o vítězství jako spíše o pobavení se a přátelské setkání s ostatními kluby.

Personální a materiální zajištění:

Personálně je klub zajištěn šestnácti trenéry a sedmi vedoucími mužstva. Náplní práce vedoucího mužstva je zejména organizačně zajistit družstvo a vytvořit dobré podmínky pro trénování a soutěže. Trenéři jsou odměňováni Domem dětí a mládeže ve Vimperku, a to částkou 600,-- Kč za měsíc.

HC Vimperk trénuje v prostorách zimního stadionu, který patří městu Vimperk. To účtuje klubu nájemné za jeho užívání. Dvě nejvýznamnější položky ve výdajové stránce rozpočtu klubu tvoří finanční prostředky vynakládané na dopravu hráčů na zápasy a na poplatky za rozhodčí. Klub dále vydává prostředky na vklady do soutěží, na odměnu účetní, na úhradu běžných služeb spojených s provozem klubu, na registrační průkazy hráčů a trenérů, na broušení bruslí a na krytí dalších nákladů.

Na základě dohody mezi HC Vimperk a městem Vimperk, je klubu poskytována zaledněná tréninková plocha za symbolickou cenu, která činí 1,-- Kč za rok. Tato

dohoda se však vztahuje pouze na přípravu dětí a mládeže, tudíž trénují-li zde muži, musí klub městu hradit plnou částku za pronájem ledu. Část peněžních prostředků je určena také na případný nákup nových hráčů.

Náklady na pořízení sportovní výstroje se dělí mezi klub a hráče. HC Vimperk zajišťuje zejména nákup puků a hokejek. V některých případech přispívá i na výstroj hráče, zcela se však stará o její opravy. Díky grantové podpoře z Kanady mohl klub například nakoupit osmdesát výstrojí pro děti od osmi do dvanácti let. Zpravidla si však hráči výstroj nakupují z vlastních finančních prostředků.

Organizace: Karatedo klub Tsunami Prachatice

Sídlo: Polní 1115, Prachatice

Kontaktní osoba: David Havlík

Telefon/mobil: 604 937 050

E-mail: david@tsunami-pt.cz

http://www.tsunami-pt.cz/

Právní forma:

Karatedo klub Tsunami Prachatice je registrován Ministerstvem vnitra České republiky jako občanské sdružení. Klub vznikl v roce 2003 a o rok později se stal členem Českého svazu JKA Karate. Ten je vnitřně členěn na krajské svazy, kdy Karatedo klub Tsunami Prachatice náleží pod Jihočeský svaz karate. Český svaz karate JKA je dále členem Českého svazu tělesné výchovy. Cílem Karatedo klubu Tsunami bylo obnovit a navázat na dlouholetou tradici výuky karate v Prachaticích, která probíhala již od roku 1977 při TJ Tatran Prachatice. Kromě výše jmenovaných zastřešujících organizací spolupracuje Karatedo klub Tsunami Prachatice s ostatními kluby podobného zaměření. S těmi se setkává zejména při různých soutěžích a přehlídkových akcích.

Financování:

Činnost klubu je financována z více zdrojů. Prvním je každoročně vybíraný členský příspěvek 1000,- Kč za jedince. Když se přiblíží čas prvních zkoušek, musí

cvičenci dále uhradit každý rok 200,-- Kč za členskou známku v Českém svazu karate, kdy je v této částce zahrnuto i pojištění jedince. Dalším výdajem, ovšem už jen jednorázovým, je 100,-- Kč za zakoupení průkazu karate, který využívá karatista po celou svou sportovní kariéru. Dále jsou účtovány poplatky za každou zkoušku technické vyspělosti. Poslední tři jmenované položky putují do rozpočtu Českého svazu karate, tudíž nejsou příjmem Karatedo klubu Tsunami Prachatice.

Druhým zdrojem finančních prostředků jsou peníze od zastřešujících organizací, kterými jsou Český svaz karate JKA a Český svaz tělesné výchovy. Výše těchto dotací se odvíjí od počtu členů klubu. Navíc, pořádá-li Karatedo klub Tsunami Prachatice některou ze soutěží nebo přehlídkových akcí, je mu od Českého svazu karate JKA poskytnuta další finanční podpora. Činnost klubu dotuje také město Prachatice a významná je i podpora sponzorů.

Členská základna:

Členy prachatického oddílu jsou zejména děti, mládež a dospělí z Prachatic, případně z jejich blízkého okolí. Od roku 2008 však klub nově působí také ve Vimperku a ve Volarech, tudíž pokrývá i klientelu v těchto dvou městech. Nábor nových cvičenců probíhá zejména prostřednictvím informačních letáků, které jsou vyvěšovány ve školách i v jiných institucích. Kromě toho je klub případným zájemcům představován prostřednictvím veřejných prezentací své činnosti a na webových stránkách <http://www.tsunami-pt.cz/>.

V současné době má klub celkem sto deset členů, z čehož osmdesát procent tvoří děti a mládež. Minimální věková hranice pro vstup do klubu je nastavena na šest let. Optimální věk, kdy by dítě mělo začít cvičit karate, je ovšem s ohledem na fyzické předpoklady osm let. Vzhledem k tomu, že klub je zaměřen i na dospělé jedince, není stanovena horní věková hranice pro členství. V kategorii dětí a mládeže jsou nejvíce zastoupeni jedinci ve věku deset až dvanáct let. Z hlediska pohlaví převažují chlapci. Z dlouhodobého sledování cvičitelů vyplývá, že zájem dětí o karate se spíše snižuje. Zatím se však klub nedostal do situace, kdy by pro nedostatek členů musel svou činnost ukončit.

Zaměření činnosti:

Klub se zaměřuje na výuku stylu karate, který se nazývá Shotokan. Tréninky probíhají zpravidla dvakrát týdně, pouze členové Závodního oddílu se schází třikrát týdně. Činnost klubu je rozdělena do pěti sekcí. První skupinu tvoří takzvaná Budo příprava, do které náleží děti ve věku od sedmi do čtrnácti let. S těmi je uskutečňována všestranná příprava pro výuku shotokan karate a karate JKA. Druhou sekcí je Nábor začátečníků. Ten je určen pro zájemce o výuku ve věku od čtrnácti do dvaceti let. Kromě nich jsou sem vybíráni také nejúspěšnější cvičenci Budo přípravy. Tato etapa je zakončena zkouškou na technický stupeň shotokan karate či JKA karatedo a cvičenci pokračují do Základního oddílu.

Členové Základního oddílu se již intenzivněji věnují tréninku a své schopnosti a dovednosti si mohou ověřit v řadě soutěží. Z tohoto oddílu jsou poté jedinci vybíráni do Závodního oddílu. Zde je činnost zaměřena na výchovu a výcvik závodníků, kteří reprezentují klub v národních a mezinárodních turnajích a soutěžích. Poslední skupinou je oddíl Karate pro život. Ten je určen pro zájemce starší dvaceti let. Cílem cvičení je zlepšení celkové fyzické i psychické kondice.

Každoročně pořádá klub pro své členy týdenní soustředění. To bývá zpravidla organizováno společně s jinými kluby podobného zaměření. V současné době se zájem o tuto vícedenní akci snižuje, tudíž je její budoucnost nejistá. Ovšem s velkým úspěchem se setkal mezinárodní vícedenní výukový seminář s účastí japonských instruktorů, který uspořádal již dvakrát, a to v roce 2005 a 2007, Karatedo klub Tsunami v Prachaticích. V současné době připravuje již třetí ročník tohoto semináře, který se uskuteční v letošním roce . Podporu klubu při pořádání této akce zajistil Jihočeský svaz JKA karate a město Prachatice. Jednalo se o zprávy první akci tohoto formátu v historii Českého svazu JKA Karatedo.

Prezentace pro veřejnost:

Členové klubu prezentují své schopnosti a dovednosti široké veřejnosti zejména prostřednictvím účasti v soutěžích. Ty bývají naplánovány většinou jedenkrát za tři týdny. Zpravidla třikrát za rok se ujme pořádání soutěže také Karatedo klub Tsunami Prachatice. Kromě toho bývají karatisté zváni do škol a dalších institucí pracujících

s dětmi a mládeží, jednou z nich byl například nízkoprahový klub Centrum pro děti a mládež Céčko, aby zde představili svou činnost. Pro širokou veřejnost byl dále připraven program v prachatickém parku, během něhož mohlo umění karatistů shlédnout široké spektrum diváků. S masmédií spolupracuje klub zejména v souvislosti s prezentací výše uvedeného mezinárodního vícedenního výukového semináře konaného v Prachaticích. V místním tisku dále informuje o svých úspěších v soutěžích.

Personální a materiální zajištění:

Personálně je klub zajištěn třemi kvalifikovanými instruktory. Ti musí být plnoletí a musí být držiteli trenérské licence. Všichni tři tuto funkci vykonávají ve svém volném čase a nejsou za ni finančně odměňováni. Prostory pro trénování v Prachaticích pronajímá klubu místní základní škola za úplaty. Stejně je tomu i ve Vimperku a ve Volarech, kde členové poboček klubu trénují také v prostorách místních základních škol, které jsou jim pronajaty za úplaty. Platba za nájemné je nejobsažnější kapitolou ve výdajové stránce rozpočtu klubu. Pomůcky potřebné pro trénování jsou majetkem klubu a zpravidla se jedná o sponzorské dary. Vybavení klubu je na standardní úrovni. Kimono si každý cvičenec kupuje sám z vlastních finančních prostředků.

Organizace: Netoličtí vrabčáci

Sídlo: Bavorovská 306, Netolice

Kontaktní osoba: Petra Sklářová

Telefon/mobil: 388 324 362/607 926 220

E-mail: netolictivrabcaci@seznam.cz

http://netolictivrabcaci.sweb.cz/

Právní forma:

Pěvecký sbor Netoličtí vrabčáci funguje při Základní škole Netolice již od roku 1969. Škola je zapsána v Rejstříku škol a školských zařízení jako příspěvková organizace, jejímž zřizovatelem je město Netolice. Při své činnosti sbor spolupracuje s ostatními netolickými spolky a institucemi, se kterými připravuje společná veřejná vystoupení. Důležitá je spolupráce se Základní školou Netolice a Základní uměleckou

školou Netolice, které poskytují Netolickým vrabčákům prostory pro společná setkávání. V současné době sbor také více spolupracuje se Základní školou Čkyně, kam jezdí děti na letní soustředění. Sbor se setkává i s ostatními pěveckými sbory z České republiky i ze zahraničí. Jejich zpěváci si vzájemně vyměňují zkušenosti na společných soutěžích a přehlídkách.

Financování:

Sbor získává peněžní prostředky ze dvou zdrojů. Prvním z nich, a zároveň tím významnějším, jsou sponzorské dary, a druhým jsou finanční příspěvky od členů sboru. Pravidelné členské příspěvky platí pouze dívky z Bel canto, které se domluvily na 20,-- Kč za jedince na měsíc. Ostatní děti přispívají nepravidelně, když je potřeba pokrýt některé nutné náklady, jako jsou například výdaje za dopravu na soutěž.

Členská základna:

Členy sboru jsou děti a mladí lidé z Netolic a jejich blízkého okolí. Vzhledem k tomu, že sbor funguje při Základní škole Netolice, jsou zpěváci rekrutováni zejména z řad žáků této školy. Ovšem zejména v dívčím komorním sboru Bel canto jsou vítáni i další zájemci z řad široké veřejnosti. V současné době mají Netoličtí vrabčáci třiasedmdesát členů. Ti jsou rozděleni do tří skupin, kterými jsou přípravný sbor Berušky, hlavní sbor Netoličtí vrabčáci a dívčí komorní sbor Bel canto.

Do Berušek chodí třináct dětí, z nichž je dvanáct dívek a jeden chlapec. Všichni jsou žáky druhých a třetích tříd. Členská základna hlavního sboru Netoličtí vrabčáci se skládá výhradně z dívek, kterých je zde zapsáno čtyřicet. Jedná se o žákyně čtvrtých až devátých tříd. Poslední částí je dívčí komorní sbor Bel canto, kdy již z jeho názvu vyplývá, že je složen také výhradně z dívek. Těch je zde celkem dvacet. Bel canto je určen pro dívky, které již ukončily povinnou školní docházku, ale chtějí ve zpívání pokračovat. V současné době je členská základna této části sboru tvořena zpěvačkami ve věku šestnáct až devětadvacet let.

Z výše uvedeného vyplývá, že minimální věková hranice pro vstup do sboru je sedm let, respektive se jedná o žáky druhé třídy. Horní věková hranice není přesně stanovena. Zájem o členství v Netolických vrabčácích se však během posledních let spíše snižuje. Znatelnější úbytek je sledován mezi staršími svěřenkyněmi.

Zaměření činnosti:

Hlavním cílem sbormistryň je rozvoj pěveckých dovedností a zkušeností svých svěřenců. Základ repertoáru sboru tvoří rozmanité úpravy lidových písní, ale nachází se zde i skladby současných tvůrců i starých mistrů. Skladby pro sbor upravuje řada významných současných hudebních skladatelů.

Pravidelné zkoušky sboru se konají jedenkrát za týden a trvají devadesát minut. Zpravidla čtyřikrát za rok organizují sbormistryně pro své svěřence celovíkendové zkoušky, které probíhají v prostorách Základní školy Netolice. Program je naplánován jen přes den, tudíž zde děti nepřespávají. Každoročně o letních prázdninách sbor odjíždí na týdenní soustředění, kde je nacvičován nový repertoár. Účastníci jsou ubytováni zpravidla v tělocvičně některé ze spřátelených základních škol. Posledních několik let poskytuje sboru azyl Základní škola ve Čkyni.

Prezentace pro veřejnost:

Netoličtí vrabčáci se představují široké veřejnosti prostřednictvím řady koncertů. Se svým programem účinkovali již v řadě měst České republiky, ale mnohokrát se podívali i do zahraničí, kdy navštívili Francii, Německo, Polsko, Rakousko, Slovensko nebo Švýcarsko. Společně s ostatními netolickými spolky se podílí na kulturním životě svého města. Mezi již tradiční patří koncert ve Zlatém sále na zámku Kratochvíle, koncert ku příležitosti Dne matek, závěrečný koncert na konci školního roku nebo vánoční koncert. Sbor se zúčastňuje také řady pěveckých přehlídek a soutěží. Mimo to je možno získat informace o činnosti sboru na webových stránkách <http://netolictivrabcaci.sweb.cz/>.

Personální a materiální zajištění:

Přípravný sbor Berušky a hlavní sbor Netoličtí vrabčáci vedou dvě sbormistryně. Ty jsou zaměstnankyněmi Základní školy Netolice, pod kterou sbor funguje, tudíž jsou finančně odměňovány v rámci své pravidelné měsíční mzdy. Dívčí komorní sbor Bel canto je personálně zajištěn jednou sbormistryní, která tuto činnost vykonává ve svém volném čase a není za ni finančně odměňována.

Prostory pro setkávání při pravidelných zkouškách a potřebné hudební nástroje poskytuje Berušským a Netolickým vrabčákům bezplatně Základní škola Netolice.

Členky Bel canta zkouší v prostorách a s hudebními nástroji Základní umělecké školy Netolice, které jsou jim také poskytovány bezplatně. Finanční prostředky, které sbor získá, jsou použity například na nákup krojů, ve kterých zpěváci vystupují, případně na úhradu nákladů za dopravu na soutěže a přehlídky.

Organizace: Sbor dobrovolných hasičů Budilov

Sídlo: Budilov, Bošice

Kontaktní osoba: Petr Hanzal

Telefon/mobil: 721 517 263

E-mail: hanzal.petr@centrum.cz

<http://www.sdh-budilov-mh.wbs.cz/>

Právní forma:

Sbor dobrovolných hasičů Budilov je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je obec Bošice. Byl založen již v roce 1924. Dětský oddíl sboru vznikl v roce 1981. V devadesátých letech dvacátého století byla jeho činnost pro nedostatek dětí na několik let přerušena. Znovu byla obnovena v roce 2003.

Budilovští hasiči patří pod Okresní sdružení hasičů Prachatice, které dále spadá pod Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezka. Tyto dvě instituce jsou jejich významnými partnery. Při své činnosti dále nejvíce spolupracují se svými nejbližšími sousedy, kterými jsou sbory dobrovolných hasičů z Bohumilic, ze Svaté Máří a ze Štítkova. V této sestavě probíhají první kola hasičských soutěží, ze kterých vítězové pokračují do okresních, krajských a celorepublikových kol.

Financování:

Činnost budilovských hasičů je financována ze dvou hlavních zdrojů. Prvním z nich jsou dotace od jejich zřizovatele, kterým je obec Bošice, a druhým je vlastní činnost sboru. Vlastní činnost spočívá v pořádání různých obecních společenských akcí, jako je například masopustní zábava nebo pouťové zábavy, při nichž je vybíráno vstupné, které je pak použito na úhradu nákladů sboru. Kromě toho hasiči pořádají brigády, sběry železného odpadu a jiných sběrných surovin, z jejichž prodeje jim plyne

také část finančních prostředků. Vyskytne-li se potřeba pokrýt některé nečekané výdaje, jako je například oprava požární techniky, zorganizuje se mezi členy sboru sbírka. Členové dětského oddílu neplatí žádný členský příspěvek. Veškeré náklady spojené s jeho činností jsou kryty z rozpočtu sboru. Z něho je například přispíváno i na letní tábor dětského oddílu.

Členská základna:

Celkem má dětský oddíl Sboru dobrovolných hasičů Budilov dvanáct členů. Nejvíce jsou zde zastoupeny děti z Bošic. Dále sem náleží dvě děti z Budilova a dvě děti z Prahy, které do Budilova jezdí na chalupu. Jelikož se všichni obyvatelé Budilova a okolních obcí navzájem znají, probíhá nábor nových členů na základě osobní domluvy. Vzhledem k tomu, že Budilov patří mezi obce s menším počtem obyvatel, odvíjí se naplnění kapacity oddílu zejména od celkové demografické struktury obce a jejího okolí. V současné době hasiči hodnotí naplnění dětského oddílu za dostačující.

Minimální věková hranice pro vstup do dětského oddílu je šest let. Maximální věková hranice pro členství je patnáct let. Sbor dobrovolný hasičů Budilov má i družstvo mužů a družstvo žen, tudíž zájemci, kteří chtějí v hasičském sportu pokračovat i po patnáctém roce věku, tak mohou učinit vstupem do těchto oddílů. Dětský oddíl Sboru dobrovolných hasičů Budilov má členskou základnu složenou zejména z dětí ve věku devět až patnáct let. Z hlediska pohlaví převažují v oddílu dívky.

Zaměření činnosti:

Mladí hasiči se pravidelně schází jedenkrát za týden. K tomu se téměř každý víkend zúčastňují soutěží. V zimních měsících se pravidelné tréninky nekonají. Činnost dětského oddílu spočívá v přípravě na celoroční hasičskou soutěž Plamen, která je určena pro děti do patnácti let věku. Posláním této hry je rozvíjet dětské znalosti, schopnosti a dovednosti se zaměřením na požární ochranu. Hra Plamen trvá vždy od září do srpna a je rozdělena na dvě kola, a to na podzimní a jarní. V tomto období absolvují mladí hasiči šest disciplín. Ty mají za cíl ověřit schopnost práce s požární technikou, rychlost v provedení požárního útoku a pohyblivost hasičů.

Na jaře jsou zařazeny zpravidla tyto disciplíny: požární útok, požární útok s překážkami CTIF a štafeta 4 x 60 metrů s překážkami. Na podzim potom závodní

družstva absolvují 400 metrů štafetový běh s překážkami CTIF, štafetu požárních dvojic a závod požárnické všestrannosti. Ve všech disciplínách soutěží vícečlenná družstva a cílem je splnit zadaný úkol v co nejlepším čase. Výsledkem každé disciplíny by mělo být sestrojení požární techniky, k čemuž by mělo družstvo dospět po splnění zadaných úkolů.

Určitou výjimkou je závod požárnické všestrannosti. Jeho cílem je ověřit všestrannou sportovní zdatnost a znalosti hasičů. Ti musí projít šesti stanovišti a na každém z nich splnit zadaný úkol. Na prvním stanovišti se jedná o střelbu ze vzduchovky na terč. Na druhém stanovišti jsou zjišťovány základní znalosti z topografie. Na třetím stanovišti musí soutěžící správně uvázat některý ze zadaných uzlů. Na čtvrtém stanovišti jsou zkoušeny praktické dovednosti z oblasti první pomoci. Páté stanoviště je zaměřeno na teoretické znalosti z oblasti požární ochrany a na šestém stanovišti musí každý závodník překonat překážku po vodorovném laně.

Téměř každý rok je pro děti připravováno letní soustředění. Organizátoři se při jeho realizaci zpravidla spojují s ostatními sbory dobrovolných hasičů nebo se sportovními kluby a podobně. Náklady na tyto letní akce se hasiči snaží z větší části pokrýt z rozpočtu sboru, a tím finančně odlehčit svým dětským členům. Pro děti jsou dále organizovány různé poznávací výlety. Jedním z nich byla například návštěva Pošumavského hasičského muzea ve Stachách.

Prezentace pro veřejnost:

Dětský oddíl Sboru dobrovolných hasičů Budilov své schopnosti a dovednosti prezentuje široké veřejnosti zejména prostřednictvím hry Plamen, které se pravidelně zúčastňuje. Komentáře ze soutěží poté bývají publikovány v regionálním tisku. Informace o činnosti dětských hasičů je možné nalézt také na jejich webových stránkách <http://www.sdh-budilov-mh.wbs.cz/>. Dále se Sbor dobrovolných hasičů Budilov představuje během řady společenských akcí v obci. Hasiči zde pořádají například dětský den, masopustní průvod masek nebo pout'ové zábavy v Budilově a v Bošicích.

Personální a materiální zajištění:

Oddíl dětských budilovských hasičů personálně zajišťuje jeden vedoucí s jedním svým zástupcem. V případě potřeby je však možná spolupráce i s ostatními dospělými hasiči. Všichni vykonávají tuto práci ve svém volném čase a nejsou za ni finančně odměňováni. Tréninky probíhají na víceúčelovém sportovním hřišti v Budilově, které je majetkem obce Bošice. V případě nepříznivého počasí nalézají děti útočiště v požární zbrojnici, kde je zřízena klubovna a knihovna. Požární zbrojnice je také ve vlastnictví obce Bošice, která kryje veškeré náklady na její provoz. Požární technika a veškeré požární potřeby jsou majetkem Sboru dobrovolných hasičů Budilov. Ten zajišťuje i oblečení pro své hasiče.

Organizace: Skupina historického šermu Berit

Sídlo: Zámek 20, Vimperk

Kontaktní osoba: Jan Švehla

Telefon/mobil: 723 788 682

E-mail: berit.vimperk@centrum.cz

http://www.berit.wz.cz/

Právní forma:

Skupina historického šermu Berit vznikla v roce 1999 jako součást Divadelního souboru Bouček. V roce 2008 se osamostatnila a nechala se zaregistrovat jako občanské sdružení na Ministerstvu vnitra České republiky. Skupina není členem žádné zastřešující organizace. Při své činnosti spolupracuje jen s Městským kulturním střediskem Vimperk, případně s dalšími vimperskými institucemi. Kromě nich se setkává i s ostatními skupinami zabývajícími se historickým šermem, jako je například strakonická Vendeta. Díky svým vystoupením ve Zdíkově, kam přijíždí i skupiny ze zahraničí, navázal Berit spolupráci i se šermíři z Pasova.

Financování:

Činnost Skupiny historického šermu Berit je financována ze tří zdrojů. Hlavním příjmem jsou honoráře za vystoupení. Druhým zdrojem finančních prostředků jsou

členské příspěvky, které byly na základě vzájemné dohody členů stanoveny na 50,-- Kč za jedince na měsíc a třetím zdrojem jsou dotace od města Vimperk.

Členská základna:

Členská základna je tvořena jedinci z Vimperka, případně jeho blízkého okolí. Nejmladšímu z nich je třináct let a nejstaršímu třiaadvacet let. Když skupina v roce 1999 vznikla, bylo jejímu nejmladšímu aktérovi devět let. V současné době byla však minimální věková hranice pro vstup do skupiny stanovena na patnáct let věku. Došlo k tomu zejména s ohledem na fyzickou náročnost tohoto sportu a jeho nebezpečnost. Horní věková hranice pro členství ve skupině není nastavena.

V současné době má skupina deset členů, z nichž pouze pět se pravidelně schází na trénincích. Ostatní se, vzhledem ke svým studijním povinnostem, zúčastňují nepravidelně. Větší měrou jsou ve skupině zastoupeni chlapci, ovšem šermu se zde věnují i tři dívky. Vzhledem k tomu, že Skupina historického šermu Berit nechce v současnosti rozšiřovat svou členskou základnu, nevynakládá příliš velké úsilí na náborové akce nových členů.

Zaměření činnosti:

Prioritou Skupiny historického šermu Berit je, jak již vyplývá z jejího názvu, historický šerm. Secvičuje však také historické divadelní hry a ve svém repertoáru nabízí i předvedení ohnivě show. Při přípravě svých představení vychází zejména z období třicetileté války. Veřejná vystoupení, která jsou zaměřena na ukázky šermu, obsahují krátké představení historických zbraní, ukázky bojových technik a soubojů. Tyto ukázky bývají doprovázeny odborným výkladem.

Dále skupina připraví každý rok jedno divadelní představení, které trvá dvacet až třicet minut. S ním pak vystupuje celou sezónu. Příběhy jsou zasazeny do historie, ale více než na historická fakta jsou zaměřeny na dobové souboje. Veškeré náležitosti, od napsání scénáře, po režijní vedení, pořízení kostýmů, zbraní a kulis, si skupina Berit zajišťuje sama.

Členové Skupiny historického šermu Berit se pravidelně schází třikrát týdně. Výhradně pro ně nejsou organizována žádná vícedenní soustředění. Jednotliví zájemci se zúčastňují různých vzdělávacích akcí a festivalů, které se zabývají historií, divadlem

nebo šermem. Již tradičně navštěvují celostátní mezidruhovou přehlídku amatérského divadla s mezinárodní účastí Jiráskův Hronov. Zde mohou zhlédnout divadelní vystoupení svých kolegů a navíc získat nové znalosti a herecké dovednosti na pořádaných seminářích. Dále se skupina Berit na vícedenních akcích setkává s ostatními spolky podobného zaměření, se kterými si vzájemně vyměňují zkušenosti.

Prezentace pro veřejnost:

Skupina historické šermu Berit prezentuje své schopnosti a dovednosti zejména prostřednictvím veřejných vystoupení. Představuje se při různých slavnostních příležitostech ve městě Vimperk, již pravidelně se zúčastňuje strakonického Rumpálování a vystupuje i na maturitních plesech a jiných společenských akcích. Zprávy z jejich představení nepravidelně publikuje Prachatický deník. O své činnosti informuje skupina Berit také na webových stránkách <http://www.berit.wz.cz/>.

Personální a materiální zajištění:

Členy Skupiny historického šermu Berit organizuje jeden vedoucí, který vykonává tuto funkci ve svém volném čase a není za ni finančně odměňován. Zkušebnu má skupina pronajatou od města Vimperk za symbolickou cenu v prostorách místního zámku. Dekorace, kostýmy a zbraně pro vystoupení jsou nakupovány z finančních prostředků skupiny.

Organizace: Taneční škola Fíla

Sídlo: 1. máje 213, Vimperk

Kontaktní osoba: Jan Fíla

Telefon/mobil: 608 115 116

E-mail: dance.fila@seznam.cz

<http://www.sweb.cz/tanecni.fila/>

Právní forma:

Taneční škola Fíla je společností s ručením omezeným. Vznikla v roce 1985. Nejprve fungovala při Městském kulturním středisku ve Vimperku, ale od roku 1989 pracuje zcela samostatně. Od začátku své existence se věnuje zejména dětem a mládeži,

ale od roku 1997 pořádá i kurzy pro dospělé. Její majitel Jan Fíla je členem zastřešujících organizací, a to Svazu učitelů tance České republiky a Českého svazu tanečního sportu, kde je registrován jako porotce a zároveň je zde registrována i jeho taneční škola. První výše jmenovaná instituce se stará zejména o zajištění kvality učitelů tance. Pořádá pro ně vzdělávací semináře a společně s univerzitami zajišťuje trenérské studium. Druhá výše jmenovaná organizace poskytuje podporu zejména tanečnickům samotným. Těm je také nabízena řada seminářů a soustředění.

Tyto dva svazy jsou důležitými partnery Taneční školy Fíla. Jejich spolupráce je velmi významná v souvislosti s pořádáním tanečních soutěží. Taneční škola, která soutěž organizuje, ji musí u těchto institucí zaregistrovat a poté zajistit potřebné náležitosti. Dále je spolupráce nutná v souvislosti s používanou hudbou. Český svaz tanečního sportu má uzavřenou smlouvu s Ochranným svazem autorským pro práva k dílům hudebním (OSA), tudíž tímto způsobem legalizuje používání hudby jednotlivými členskými tanečními školami. Český svaz tanečního sportu a Svaz učitelů tance České republiky jsou tedy z těchto formálních důvodů oficiálními pořadateli soutěží a taneční škola je spolupořadatelem.

Pan Fíla dále spolupracuje s tanečními školami z celé České republiky. Za zprávy lze jmenovat taneční školu v Sušici, v Chomutově nebo v Příbrami. Toto partnerství spočívá zejména ve vzájemném zvaní se na soutěže. Pro taneční školu Fíla je velmi významná také spolupráce s Hotelem Anna, který jí poskytuje prostory pro trénování tanečního klubu.

Financování:

Činnost Taneční školy Fíla je rozdělena do dvou základních skupin. Jedná se o komerční taneční kurzy a taneční klub. Účastníci tanečního kurzu platí za výuku 950,-- Kč až 1100,-- Kč. Tyto finanční prostředky tvoří základní zdroj příjmů taneční školy. Členové tanečního klubu neplatí žádný členský příspěvek. Dalším zdrojem příjmů jsou dotace z Krajského úřadu Jihočeského kraje, které jsou určeny zejména na soutěžní činnost. Jiné grantové programy Jan Fíla nevyužívá.

Členská základna:

Jan Fíla pořádá taneční kurzy v šesti městech Jihočeského kraje, kterými jsou České Budějovice, Mirovice, Písek, Prachatice, Vimperk a Volary. Do těchto míst za svými klienty dojíždí. Taneční klub v současné době funguje jen ve Vimperku. Jeho členy jsou zejména děti a mládež z Vimperka a jeho blízkého okolí. O činnosti Taneční školy Fíla se případní zájemci dozvídají z informačních letáků, které jsou rozdávány do škol a vyvěšovány na veřejných prostranstvích, a z novinových článků. Na reklamu vydává taneční škola téměř polovinu ze svého zisku. Kromě toho svou nabídku prezentuje na webových stránkách <http://www.sweb.cz/tanecni.fila/>. Pan Fíla také spolupracuje již několik let s jednou ze základních škol v Prachaticích, kde uskutečňuje tak zvanou předtaneční výchovu. Ta se skládá ze čtyř lekcí, během nichž jsou děti seznámeny s nabídkou taneční školy a základními principy jednotlivých tanců a společenského chování. Členové tanečního klubu se poté rekrutují zpravidla z řad absolventů tanečních kurzů.

V současné době má taneční klub deset členů, kteří jsou ve věku patnáct až osmnáct let. Optimální věk pro vstup do klubu je nastaven na osm let. S tancem mohou samozřejmě začít i mladší děti, ovšem tuto věkovou hranici zvolil pan Fíla s ohledem na fyzickou zralost a schopnost koordinace pohybů. Děti se od tohoto věku lépe učí taneční figury a jejich dovednosti se rozvíjejí rychleji než u mladších jedinců. Horní věkovou hranici nemá klub nastavenou. O hodiny tance se poměrně často zajímají i dospělé osoby. Struktura tanečního klubu podle pohlaví je vyrovnaná. S ohledem na specializaci klubu je nutné, aby byly vytvořeny taneční páry, proto je zde pět chlapců a pět dívek.

Za dobu, kdy Taneční škola Fíla funguje, je zájem o tanec kolísavý. Během posledního roku se však mírně zvyšuje. Pan Fíla příčiny tohoto trendu shledává v uvedení televizní taneční soutěže, která je pro řadu lidí motivem k navštívení taneční školy. Dalším důvodem zvyšujícího se zájmu o taneční kurzy je podle majitele školy současná společenská situace, kdy řada mladých lidí chce v budoucnu získat dobré zaměstnání, tudíž si chce osvojit základy společenského chování, jejichž výuku taneční škola také nabízí.

Zaměření činnosti:

Členové tanečního klubu se pravidelně setkávají jedenkrát za týden. V případě potřeby, zpravidla před vystoupením, se frekvence tréninků zvyšuje. Taneční kurzy probíhají také zpravidla jedenkrát za týden. Jan Fíla se zaměřuje na výuku latinsko-amerických a standardních tanců. Svou nabídku chtěl rozšířit ještě o výuku diska a hip hopu, ale od těchto plánů zatím odstoupil. V tanečních kurzech se mladí lidé učí navíc základům společenského chování.

Tanečníci se zúčastňují řady soutěží ve společenských tancích. Již tradiční se stala národní postupová soutěž O vimperský křišťál, kterou organizuje Taneční škola Fíla s malými přestávkami již od roku 1988. Dále připravují členové klubu taneční ukázky a předtančení pro nejrůznější společenské příležitosti, jakými jsou maturitní plesy, podnikové večírky a jiné společenské akce.

Každé léto pan Fíla organizuje týdenní letní školu tance, během níž se všichni zúčastnění zdokonalují v tanečních a pohybových dovednostech. Na soustředění se zpravidla přihlásí kolem dvaceti zájemců. Jsou to zejména členové tanečního klubu a absolventi tanečních kurzů. Minulý rok se toto setkání konalo v Chorvatsku.

Prezentace pro veřejnost:

Taneční kurzy jsou veřejně přístupné, tudíž dovednosti jejich účastníků jsou případným divákům představovány přímo při výuce. Členové tanečního klubu prezentují své dovednosti prostřednictvím veřejných vystoupení, jakými jsou taneční programy při různých společenských akcích a taneční soutěže. O aktivitách taneční školy informuje také regionální tisk.

Personální a materiální zajištění:

Veškeré aktivity taneční školy personálně zajišťuje její majitel Jan Fíla. Taneční kurzy vede společně se svou asistentkou, ale své svěřence v tanečním klubu učí sám. Za výuku tanečních kurzů je odměňován z členských příspěvků. Taneční klub vede ve svém volném čase a za tuto práci si odměny neúčtuje. Oblečení a obuv si tanečníci pořizují sami ze svých finančních prostředků.

Taneční kurzy jsou pořádány v pronajatých sálech ve výše uvedených městech. Nájemné za zapůjčené sály je placeno z vybraných členských příspěvků. Ty jsou

zároveň hlavním zdrojem příjmů Taneční školy Fíla. Je z nich dále kryto celoživotní taneční vzdělávání pana Fíly, pořizování hudební aparatury a hudebních nosičů potřebných pro činnost taneční školy a další nutné náležitosti. Prostory pro setkávání tanečního klubu poskytuje bezplatně vimperský Hotel Anna. Na základě dohody mezi panem Fílou a vedením hotelu zde potom jeho svěřenci na oplátku vystupují při různých hotelových akcích bez nároku na honorář. Pořádá-li Taneční škola Fíla některou ze soutěží, jsou pro tyto účely poskytnuty od města Vimperk prostory místního kulturního domu.

Organizace: TJ Tatran Volary

Sídlo: Sídliště Míru 283, Volary

Kontaktní osoba: Miroslav Svoboda

Telefon/mobil: 388 333 296/607 929 878

Právní forma:

TJ Tatran Volary je občanské sdružení, které je registrováno Ministerstvem vnitra České republiky. Jeho počátky se datují již do roku 1952, kdy navázal na činnost TJ Slavoj, která fungovala od roku 1945. Jednotlivé oddíly jsou členy oborových sportovních svazů, kterými jsou Česká asociace stolního tenisu, Českomoravský fotbalový svaz, Český nohejbalový svaz, Český svaz karate, Český svaz moderní gymnastiky, Český svaz plaveckých sportů, Český volejbalový svaz a Šachový svaz České republiky. Tyto organizace jsou dále sdruženy v Českém svazu tělesné výchovy. Turistický oddíl je zastřešen Klubem českých turistů a oddíl aerobiku patří pod Českou asociaci Sport pro zprávy.

Kromě těchto zastřešujících organizací spolupracuje TJ Tatran Volary s Domem dětí a mládeže ve Volarech. Tato spolupráce je spíše na formální úrovni. Děti se mohou do některých oddílů tělovýchovné jednoty hlásit prostřednictvím nabídky zájmových útvarů Domu dětí a mládeže. Ten potom finančně zabezpečuje prostory pro společná setkávání a honorář trenérů. Ostatní záležitosti, jako je například účast na závodech nebo financování sportovní výbavy, zajišťuje TJ Tatran Volary. Jen výjimečně pořádá

tělovýchovná jednota s Domem dětí a mládež některé jednorázové akce, jako je například Den dětí. Jiná spolupráce existuje mezi fotbalovým oddílem TJ Tatran Volary a TJ Tatran Prachatice. Na základě vzájemné dohody těchto dvou klubů mohou hráči s dobrými výsledky hostovat v Prachaticích, čímž získají řadu nových zkušeností.

Financování:

Činnost TJ Tatran Volary je financována z více zdrojů. Prvním z nich jsou členské příspěvky. Jejich výši si stanovují jednotlivé oddíly podle svých reálných nákladů a pohybují se mezi 200,-- až 650,-- Kč za člena na rok. Některé oddíly nabízejí svým členům, že místo finančního příspěvku mohou vykonat brigádu na jeho sportovním zařízení. Dalším zdrojem finančních prostředků jsou peníze od zastřešujících organizací. Těm TJ Tatran Volary nejprve odvede část z příspěvků od svých členů, a poté obdrží dotace, které jsou určeny na provoz oddílů a na činnost s dětmi a mládeží, ovšem jen do devatenácti let věku. Na dospělé členy se tyto dotace nevztahují. Peníze jsou přidělovány na základě bodového systému, kdy jsou oddílům udělovány body podle toho, jaký typ soutěže hrají a jak jsou v ní úspěšní. Od získaného počtu bodů se potom odvíjí výše finanční podpory. Činnost jednotlivých oddílů TJ Tatran Volary je částečně financována také ze sponzorských darů. Pro tento způsob získávání peněžních prostředků však nejsou ve Volarech příznivé podmínky. Neexistuje zde žádná velká firma, která by se mohla stát hlavním sponzorem klubu, a drobní podnikatelé nejsou příliš ochotní věnovat část ze svého zisku. Na činnost tělovýchovné jednoty přispívá také město Volary.

Členská základna:

TJ Tatran Volary sdružuje děti, mládež i dospělé osoby. Celkem je zde zapsáno čtyři sta sedmdesát členů, kdy více než polovinu z tohoto počtu tvoří děti a mládež do devatenácti let věku. Členská základna je složena výhradně z občanů Volar. V posledních letech zájem dětí a mladých lidí o členství v tělovýchovné jednotě spíše klesá. To její představitelé připisují jednak poměrně rozsáhlé nabídce zájmových aktivit ve Volarech a jednak neochotě dětí věnovat se pravidelně a vytrvale jedné zájmové činnosti. Noví členové jsou získáváni prostřednictvím informačních letáků, které jsou

rozdávány do škol a prostřednictvím prezentace v tisku. Děti o oddílech TJ Tatran Volary informuje také Dům dětí a mládeže ve Volarech.

Minimální věková hranice, kdy jsou děti přijímány do oddílu, je zpravidla šest let. Je-li dítě pro daný sport nadané, může se stát členem již v pěti letech. Horní věková hranice pro členství v tělovýchovné jednotě není stanovena. V současné době má TJ Tatran Volary svého nejstaršího devadesátiletého člena v oddílu turistů. Nejpočetněji jsou však zastoupeny děti ve věku deset až čtrnáct let.

Mezi oddíly s výhradně chlapeckou členskou základnou patří oddíl fotbalu, kde je sto sedmdesát chlapců a celkově se jedná o nejpočetnější oddíl, a oddíl stolního tenisu s devíti členy. Dívky jsou výhradně zastoupeny v oddílu moderní gymnastiky, kde je jich celkem jednadvacet a v oddílu aerobiku, kde je jich pět. V ostatních oddílech jsou zastoupeni více či méně rovnoměrně chlapci i dívky. V oddílu karate je celkem čtyřadvacet členů, z čehož jsou dvě dívky. V oddílu volejbalu, turistů a šachistů jsou dívky a chlapci rozloženi přibližně stejným dílem. Volejbal hraje celkem patnáct členů, u turistů je sedm dětí a dospívajících a šachy hrají čtyři děti. Oddíl plavání představují z větší části dívky, kdy z celkového počtu čtrnácti dětských členů jsou zde pouze dva chlapci. Poslední je oddíl nohejbalu, který ovšem nemá mezi svými členy žádné děti a mladé lidi do devatenácti let věku.

Zaměření činnosti:

TJ Tatran Volary se zaměřuje zejména na sportovní aktivity. Funguje zde oddíl aerobiku, fotbalu, karate, moderní gymnastiky, nohejbalu, plavání, stolního tenisu a volejbalu. Od výše jmenovaných sportovních klubů se částečně odlišuje oddíl šachistů a turistů. Pravidelná setkávání členů oddílů se uskutečňují zpravidla jedenkrát za týden. Fotbalový oddíl je navíc poměrně vytížen soutěžní činností, tudíž během sezóny tráví téměř každý víkend na turnajích.

Cílem jednotlivých oddílů je seznámit své členy s daným sportem a naučit se ho technicky zvládat. Případní zájemci se mohou zúčastnit i řady soutěží. Turistický oddíl umožňuje dětem a mladým lidem poznávat krásy svého regionu a zároveň se podílet na jejich udržování. Zprávy oddíly tělovýchovné jednoty hledí také na to, aby adekvátně

naplnily volný čas svých svěřenců, a tím přispěly k jejich zdravému fyzickému, psychickému i sociálnímu vývoji.

Většina oddílů tělovýchovné jednoty nepořádá pro své členy letní tábory ani žádné jiné vícedenní akce. V minulosti zde tyto snahy byly, ovšem nesetkaly se s velkým ohlasem ze strany dětí. Pravděpodobně z finančních důvodů nebyla naplněna stanovená kapacita. Navíc TJ Tatran konkuruje místní Dům dětí a mládeže, který pro volarské děti organizuje letní tábory. Pouze oddíl turistů pořádá zpravidla pětidenní soustředění na své turistické základně, na jejíž zahradě děti stanují a zároveň jsou seznamovány s činností Klubu českých turistů. Tato akce je určena jak pro členy oddílu, tak pro každého, kdo projeví zájem.

Prezentace pro veřejnost:

Jednotlivé oddíly TJ Tatran Volary se prezentují široké veřejnosti různě. Například turistický oddíl pořádá dvakrát do roka veřejně přístupnou akci pro rodiče s dětmi. V rámci ní je naplánována asi tříkilometrová putovní trasa, během níž děti plní řadu úkolů. Na této akci se sejde zpravidla kolem osmdesáti zájemců. Ostatní oddíly prezentují svou činnost zejména prostřednictvím účasti na různých závodech a soutěžích. Jejich úspěchy jsou potom publikovány ve Volarském zpravodaji a v Prachatickém deníku. Členky oddílu moderní gymnastiky vystupují se svým programem i při různých společenských událostech v obci. Turisté informují o své činnosti také na webových stránkách <http://www.kctvolary.wz.cz/> a šachisté na webových stránkách <http://www.sweb.cz/tatranvolary/>.

Personální a materiální zajištění:

V TJ Tatran Volary pracuje celkem dvaadvacet vedoucích oddílu. Nejvíce, šest z nich, působí ve fotbalovém oddílu. Oddíl aerobiku, karate, moderní gymnastiky, šachu, turistů a volejbalu má vždy dva vedoucí a jen jeden cvičitel vede oddíl nohejbalu, plavání a stolního tenisu. Někteří trenéři, jejichž oddíly jsou prezentovány v nabídce zájmových útvarů Domu dětí a mládeže ve Volarech, jsou za svou práci odměňováni tímto zařízením. Z rozpočtu tělovýchovné jednoty je vyplácena odměna účetní, které náleží 8000,- Kč za rok. Ostatní vedoucí a členové TJ Tatran Volary,

kteří se starají o jeho fungování, vykonávají tuto činnost ve svém volném čase a nejsou za ni finančně odměňováni.

Jednotlivé oddíly mají prostorové zázemí pro svá setkávání zajištěna různě. Nejpočetnější oddíl fotbalistů má k dispozici fotbalové hřiště, které patří do majetku TJ Tatran Volary. Cvičenci oddílu nohejbalu a volejbalu trénují v jarních a letních měsících na venkovním kurtu místní základní školy, který je jim poskytován bez úplaty. Musí však toto hřiště udržovat. V zimních měsících využívají, stejně jako oddíl aerobiku, karate, moderní gymnastiky a stolního tenisu, tělocvičnu volarské základní školy, za níž musí platit nájemné. Šachisté mají bezplatně k dispozici spolkovou místnost Městského úřadu ve Volarech. Turisté se scházejí na své turistické základně, kterou si vybudovali svépomocí, tudíž je jejich majetkem. Plavecký oddíl trénuje ve volarském plaveckém bazénu.

Sportovní oblečení a obuv si cvičenci zajišťují sami ze svých finančních prostředků. Pouze závodní dresy pro děti a mládež jsou nakupovány z peněz tělovýchovné jednoty. Sportovní potřeby, jako jsou například plavecké brýle, fotbalové míče, volejbalové sítě a další, jsou majetkem oddílů. Materiální vybavení je na poměrně dobré úrovni.

Organizace: Základní umělecká škola Volary

Sídlo: 5. května 2, Volary

Kontaktní osoba: Vít Pavlík

Telefon/mobil: 388 333 501

E-mail: zus.volary@quick.cz

<http://www.zusvolary.cz/>

Právní forma:

Základní umělecká škola Volary provozuje svou činnost od roku 1996. Vedle svého působení ve Volarech zřídila ještě detašované pracoviště v Lenoře. Jedná se o školu, která je zapsána v Rejstříku škol a školských zařízení. Je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je město Volary. Kontrolním orgánem školy je Česká

školní inspekce a město Volary jako její zřizovatel. Při své činnosti Základní umělecká škola nejvíce spolupracuje s Mateřskou školou, Základní školou a Domem dětí a mládeže ve Volarech.

S prvním výše jmenovaným spolupracovníkem existuje dohoda, kdy děti z Mateřské školy docházejí v rámci svého denního programu do Základní umělecké školy, kde se učí základům jednotlivých uměleckých oborů. Tato výuka probíhá zpravidla dvakrát za měsíc a je poskytována bezplatně. Z těchto dětí se poté rekrutují noví žáci Základní umělecké školy. Spolupráce se Základní školou a Domem dětí a mládeže spočívá zejména ve společné přípravě veřejných vystoupení. Kromě toho je Základní škola ve Volarech dalším důležitým místem, kde dochází k náboru nových žáků Základní umělecké školy.

Financování:

Základní umělecká škola ve Volarech je financována ze tří zdrojů. Prvním z nich jsou dotace od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Tyto prostředky jsou určeny výhradně na krytí mezd zaměstnanců. Druhým zdrojem finančních prostředků jsou dotace od zřizovatele školy města Volary. Ty jsou určeny na provoz Základní umělecké školy. Posledním zdrojem příjmů je vybírané školné od žáků. To se liší podle vyučovaného oboru. Za docházku do hudebních oborů je vybíráno 280,-- Kč za jednoho žáka na měsíc. Členové skupinového pěveckého sboru a výtvarného oboru platí 150,-- Kč za jednoho žáka na měsíc. Z vybraného školného je pokryta část nákladů na provoz školy.

Členská základna:

Žáky Základní umělecké školy ve Volarech jsou zpravidla děti z Volary a díky detašovanému pracovišti také z Lenory. Nábor nových žáků probíhá zejména ve spolupráci s Mateřskou školou a Základní školou ve Volarech. Děti z Mateřské školy se o Základní umělecké škole dozvídají prostřednictvím vyučování uměleckých oborů, které je zařazeno do jejich programu. Dětem ze Základní školy představí Základní umělecká škola svou činnost prostřednictvím koncertu, po kterém obdrží žáci přihlášku, na základě níž se mohou zúčastnit přijímacích zkoušek. Informační kampaň probíhá také prostřednictvím letáků a regionálního vysílání kabelové televize. Pro přijetí

do Základní umělecké školy je nutné složit přijímací zkoušky, které prověří talent jednotlivých zájemců.

Minimální věková hranice pro přijetí do Základní umělecké školy je stanovena na pět let. Horní věková hranice není nastavena, jelikož zde existuje i možnost vzdělávání dospělých zájemců. Ti ji ovšem v současné době nevyužívají. Zpravidla zůstávají děti žáky Základní umělecké školy do patnácti let věku. Důvodem proto bývají časové možnosti, které souvisejí s přechodem ke studiu na střední škole.

V současné době má Základní umělecká škola ve Volarech celkem dvě stě dvacet žáků, z nichž pětadvacet náleží do detašovaného pracoviště v Lenoře. O hudební obory má zájem sto čtyřicet dětí a o výtvarné obory osmdesát dětí. Z celkového počtu je sto devětadvadesát dívek. Do dnešní doby byla kapacita Základní umělecké školy vždy naplněna dostatečně.

Zaměření činnosti:

Základní umělecká škola ve Volarech poskytuje vzdělání ve dvou oborech, a to v hudebním a výtvarném. Hudebně se mohou zájemci vzdělávat v oblasti dechových nástrojů, klávesových nástrojů a zpěvu. Výtvarný obor je zaměřen zejména na práci s keramikou, ale vyučuje se i grafika, kresba, malba a výtvarná kultura.

Pravidelná výuka probíhá podle jednotlivých oborů. Žáci vzdělávající se ve hře na hudební nástroj mají výuku třikrát týdně. Jedna hodina je věnována samotné hře na nástroj, jedna hodina spočívá v teoretické výuce hudební nauky a jedna hodina je určena pro skupinovou interpretaci. Hra na nástroj je vyučována individuální formou a zbylé dvě vyučovací hodiny probíhají ve skupině. Žáci výtvarného oboru se schází pouze jedenkrát za týden. Jedná se o skupinovou výuku, která trvá tři vyučovací hodiny. Skupiny jsou utvořeny po devíti dětech. Vyučovací hodina je dlouhá vždy pětadvacet minut.

Dvakrát za rok, a to vždy na jaře a na podzim, je pro členy dechového orchestru organizováno týdenní soustředění. Dechový orchestr čítá pětadvacet stálých členů. V létě žádné vícedenní akce pořádány nejsou.

Prezentace pro veřejnost:

Hudebníci ze Základní umělecké školy představují své dovednosti široké veřejnosti prostřednictvím koncertů. Stěžejní jsou dva slavnostní koncerty pořádané školou v divadle ve Volarech, kdy jeden je každoročně naplánován na předvánoční čas a druhý na konec školního roku. Kromě toho odehrají žáci školy každý rok další přibližně tři desítky menších koncertů, a to jak ve Volarech, tak v ostatních městech České republiky, ale i v zahraničí. Zúčastňují se i řady postupových hudebních soutěží. Výtvarníci představují své dovednosti na výstavách, a to také jak na území České republiky, tak i v zahraničí. Dále je činnost školy prezentována v nepravidelných příspěvcích zejména v regionálním tisku a na webových stránkách <http://www.zusvolary.cz/>.

Personální a materiální zajištění:

V Základní umělecké škole ve Volarech je zaměstnáno celkem deset pedagogických a dva nepedagogičtí pracovníci. Všichni jsou za svou práci odměňováni pravidelnou měsíční mzdou. Na částečný pracovní úvazek je zaměstnáno šest pedagogů a na plný pracovní úvazek čtyři vyučující. Dva učitelé pravidelně dojíždí vyučovat do detašovaného pracoviště v Lenoře.

Základní umělecká škola sídlí v budově, která náleží městu Volary. Škola ji má ale ve své správě, tudíž veškerý provoz i opravy hradí ze svého rozpočtu. Detašované pracoviště v Lenoře funguje v prostorách místní základní školy, které je za ně hrazeno nájemné. Základní umělecká škola má ve svém vlastnictví řadu hudebních nástrojů, které zapůjčuje svým žákům.

5 Diskuse

Databáze zařízení pro zájmové vzdělávání (viz Příloha 1) ukazuje několik trendů. Rozdělíme-li zjištěné organizace do dvou skupin, a to na školská zařízení a nestátní neziskové organizace, zjistíme, že v obou okresech dominují nestátní neziskové organizace. Ze školských zařízení jsou v databázi zastoupena střediska volného času, jedna střední škola, základní školy a základní umělecké školy. Mezi nestátními neziskovými organizacemi se nejčastěji objevují tělovýchovné jednoty a sportovní kluby. Dále je zde poměrně významně zastoupena organizace Junák – svaz skautů a skautek ČR, organizace Pionýr a sbory dobrovolných hasičů.

Jednotlivá střediska organizace Junák – svaz skautů a skautek ČR a pionýrské skupiny organizace Pionýr jsou však situována zejména do okresu Český Krumlov. Naopak v okrese Prachatice se nachází jen dvě střediska organizace Junák – svaz skautů a skautek ČR a organizace Pionýr zde není zastoupena ani jednou pionýrskou skupinou. Ze zjištěných informací však vyplývá, že v okrese Prachatice, v porovnání s okresem Český Krumlov, jsou významněji zastoupeny sbory dobrovolných hasičů.

Soubor nestátních neziskových organizací můžeme rozdělit na dvě skupiny. První skupinu budou představovat instituce zabývající se sportem a do druhé skupiny budou zahrnuty zbylé spolky, jako je například Junák – svaz skautů a skautek ČR, Pionýr, sbory dobrovolných hasičů a další soubory. V tomto případě v obou okresech převažují sportovní kluby a tělovýchovné jednoty.

Celkem bylo více organizací pro zájmové vzdělávání zjištěno v okrese Český Krumlov. Tento výsledek lze přičíst například vyššímu počtu obyvatel v tomto okrese oproti okresu Prachatice. Jelikož byly informace o existenci zařízení pro zájmové vzdělávání zjišťovány převážně z webových stránek, může další příčinou těchto výsledků být úroveň prezentace těchto institucí na internetu. Výsledky jsou zajisté do určité míry ovlivněny také tím, že řada spolků svou činnost na internetu zprávy nepředstavuje.

Zkoumaný vzorek se skládá ze třinácti občanských sdružení a pět zařízení je školských. Jeden respondent má status ziskové organizace. Konkrétně se jedná o Taneční školu Fíla, která byla zřízena jako společnost s ručením omezeným. Určitou

výjimkou je ještě Sbor dobrovolných hasičů Budilov, který je příspěvkovou organizací. Převážná část zkoumaných institucí je zastřešena některou z celostátních organizací. U sedmi z nich žádná zastřešující instituce zjištěna nebyla. Jmenovitě se jedná o Centrum pro děti a mládež Céčko, o Klub Bouda, o Netolické vrabčáky, o Plaveckou školu Hastrmánek, o Vodácký oddíl Utopenci, který funguje při Domě dětí a mládeže Kaplice, o Základní školu a mateřskou školu Holubov a o Základní uměleckou školu Volary.

U zařízení pro zájmové vzdělávání, která jsou zastřešena některou organizací, je ona jedním z jejich hlavních spolupracovníků. Poskytuje zejména metodické vedení, zajištění odbornosti přístupu, finanční podporu, formální zastoupení ve vztahu k jiným institucím a koordinaci činnosti. Tyto organizace mají zpravidla regionální zastoupení, v rámci něhož fungují krajská a okresní sdružení.

Kromě zastřešujících organizací se vytváří partnerství i s jinými institucemi, které funguje i u výše jmenovaných sedmi nezastřešených respondentů. Všechna zařízení spolupracují s ostatními institucemi působícími v obci, a to zpravidla v oblasti spolupořádání společenských akcí. Velice důležitá je také spolupráce s úřady na místní úrovni a s dalšími organizacemi, které například zajišťují pro zájmový útvar prostory pro společná setkávání a podobně.

Dále spolupracují zájmové útvary zpravidla s ostatními spolky, které se zabývají stejnou nebo podobnou činností. Na této úrovni dochází zejména ke vzájemné výměně zkušeností. S tím souvisí i spolupráce mezi jednotlivými středisky v rámci jedné zastřešující organizace. Typickým příkladem je Junák – svaz skautů a skautek ČR nebo Pionýr. Tato střediska navíc spojují společné principy, zásady a hodnoty.

Co se týče tradice, mohou se nejdelší dobou své působnosti pochlubit HC Vimperk a TJ Tatran Volary, které provozují svou činnost již téměř šedesát let. Nejmladší organizace z vybraného vzorku představují Centrum pro děti a mládež Céčko s dvěma roky trvání, Karatedo klub Tsunami Prachatice, který funguje pět let, a Klub Bouda se sedmi roky své existence. První a třetí jmenované instituce jsou nízkoprahovými kluby, které byly zřízeny jako projektová pracoviště. Výše uvedená

zjištění mohou ukazovat na dlouholetou tradici sportovních klubů na našem území a na druhé straně na novost nízkoprahových zařízení.

Ve sledovaném souboru se objevil také zástupce celostátní organizace Junák – svaz skautů a skautek ČR, která byla na našem území založena v roce 1914, a zástupce tělocvičné jednoty Sokol, jejíž počátky sahají do roku 1862. Jak uvádí B. Hájek činnost těchto organizací byla významně ovlivněna politickou situací na našem území, v jejímž důsledku bylo jejich působení několikrát pozastaveno (7). Tradice našich respondentů, kterými jsou Junák zastoupený střediskem Albatros Velešín a T. J. Sokol Křemže, však není tak dalekosáhlá. Je tomu tak proto, že byla sledována jen jejich novodobá historie, která se odvíjela po roce 1989.

V otázce financování spojuje zprávy zkoumané subjekty vícezdrojový způsob získávání peněžních prostředků. To znamená, že všechna výše uvedená zařízení pro zájmové vzdělávání nepokryjí své náklady na činnost jen jedním druhem příjmů. Téměř zprávy instituce vybírají pravidelné finanční příspěvky od svých členů. Výjimkou je pouze Centrum pro děti a mládež Céčko a Sbor dobrovolných hasičů Budilov, které pokryjí své náklady z jiných zdrojů a od dětských členů žádné peníze nevybírají.

Částečně toto tvrzení platí i pro Základní školu a mateřskou školu Holubov, kdy do jednoho z jejich zájmových kroužků mohou chodit děti také zadarmo. Jedná se o Dramatický kroužek. Je tomu tak proto, že se uskutečňuje v rámci činnosti školní družiny. Dále do této skupiny organizací můžeme zařadit také Taneční školu Fila. Ta sice nabízí komerční taneční kurzy, ale od členů zájmového útvaru taneční klub nejsou vybírány žádné členské příspěvky.

Polovina organizací ze zkoumaného vzorku vybírá členský příspěvek, který je nižší než 500,-- Kč. Zpravidla se jedná o částku kolem 300,-- Kč. Dalo by se tedy říci, že řada zájmových útvarů je dostupná i pro děti z rodin s nižšími příjmy. Nejvyšší členský příspěvek byl zjištěn u SK Badminton Český Krumlov, který činí 3000,-- Kč za člena na rok. Ta ovšem představuje jen jeden z tarifů, který klub vyměřuje. Ten rozlišuje výši členských příspěvků podle věku a částku nejvyšší, tedy 3000,-- Kč, platí junioři a dospělí členové. Mladší děti platí částky nižší.

Na činnost zařízení pro zájmové vzdělávání zpravidla přispívají i obce, v nichž organizace působí. Dvě instituce, a to konkrétně Základní umělecká škola Volary a Centrum ekologické výchovy Dřípatka v Prachaticích, uvedly obec i jako svého zřizovatele, tudíž i finanční prostředky plynoucí z tohoto zdroje označily jako významné. Ostatní organizace označily finanční příspěvky od obce pouze za jeden z příjmů.

Instituce, které jsou zastřešeny některou z celostátních organizací, získávají peněžní prostředky také z tohoto zdroje. Řada zařízení zmínila rovněž důležitost sponzorů, kteří přispívají na jejich činnost. Představitelka pěveckého sboru Netoličtí vrabčáci označila sponzorské dary za hlavní zdroj příjmů. Mnohé spolky zdůrazňovaly také význam zisku z vlastní činnosti. Konkrétně představitel Skupiny historického šermu Berit uvedl honoráře, které skupina inkasuje za veřejná vystoupení, jako hlavní zdroj příjmů. Finanční prostředky z grantových programů tvoří základ příjmové části rozpočtu Klubu Bouda a Centra pro děti a mládež Céčko. V obou případech se jedná o nízkoprahové kluby.

Členská základna je u většiny našich respondentů tvořena dětmi, mládeží popřípadě dospělými osobami z obce a jejího nejbližšího okolí, ve které zařízení pro zájmové vzdělávání působí. Výjimkou jsou pouze dvě společnosti, a to HC Vimperk a Plavecká škola Hastrmánek. Ty uvedly, že mezi jejich členy patří i zájemci z míst, které leží dále od obce v níž sídlí.

Nové členy získávají organizace různými způsoby. Téměř zprávy, výjimkou je TJ Tatran Volary, mají webové stránky, na kterých informují o své činnosti. Dále o sobě dávají vědět prostřednictvím informačních letáků, které rozdávají zpravidla do škol, případně i do jiných institucí. Jiným významným nástrojem, který slouží k informování případných zájemců je publikování činnosti v tisku.

Tři organizace uvedly, že v rámci získávání nových členů spolupracují s místním domem dětí a mládeže. Konkrétně se jednalo o SK Badminton Český Krumlov, TJ Tatran Volary a Vodácký oddíl Utopenci z Kaplice. To ukazuje na spolupráci jednotlivých sdružení s domy dětí a mládeže, které mohou být v tomto případě určitým pojítkem mezi spolky a dětmi. Domy dětí a mládeže jsou zakotveny v podvědomí řady

dětí i dospělých jako instituce, které zajišťují volný čas. Z toho důvodu se na ně často obrací, v případě kdy se chtějí angažovat v některé zájmové činnosti. Tak mohou domy dětí a mládeže představit široké veřejnosti i spolky, o kterých by se jinak jen těžko dozvídala.

Více než polovina respondentů uvedla, že své aktivity nabízí dětem, mládeži i dospělým osobám. Striktně svou členskou základnu podle věku vymezily pouze Centrum ekologické výchovy Dřípatka, Centrum pro děti a mládež Céčko a Základní škola a mateřská škola Holubov. Děti školou povinné označily za svou cílovou skupinu i zájmový útvar Mladí přírodovědci a PS Přátelství Chvalšiny. Obě tato sdružení však umožňují dále se zájmově vzdělávat i dětem po ukončení povinné školní docházky.

Minimální věková hranice pro vstup do zkoumaných zájmových útvarů je zpravidla nastavena na šest let. Pro organizace jsou však směrodatnější osobnostní předpoklady jedince pro výkon dané činnosti a jeho iniciativa. Některé organizace tak věkovou hranici snižují, a to zpravidla na pět let. Tak je tomu například v HC Vimperk, v PS Přátelství Chvalšiny, v T. J. Sokol Křemže, v TJ Tatran Volary a v Základní umělecké škole Volary. Naopak s ohledem na fyzické, případně intelektové předpoklady pro výkon dané činnosti je věková hranice pro účast zvýšena v Karatedo klubu Tsunami Prachatice, v zájmovém útvaru Mladí přírodovědci, v Shotokan karate klubu Kaplice, ve Skupině historického šermu Berit, v Taneční škole Fíla a ve Vodáckém oddílu Utopenci.

Ve zkoumaném vzorku převažují organizace, v jejichž členské základně jsou početněji zastoupeni chlapci. Sedm zájmových útvarů vykazuje členskou základnu, ve které jsou zastoupeni rovnoměrně chlapci i dívky a pouze čtyři instituce uvedly, že o jejich zájmové aktivity projevují větší zájem dívky. Vysvětlení těchto zjištění mohou být různá. Svou roli zde může sehrát možnost, že do zkoumaného vzorku byla náhodně vybrána zařízení, která jsou více vyhledávána chlapci. V našem případě to byly z větší části sportovní kluby. Mezi nespportovní aktivity, které jsou více vyhledávány chlapci, patřil zájmový útvar Mladí přírodovědci. Chlapci převažují také v členské základně obou nízkoprahových klubů, kterými jsou Klub Bouda a Centrum pro děti a mládež Céčko.

Na druhou stranu se mezi našimi respondenty objevily také sportovní kluby, které zaznamenávají stejný zájem u chlapců i u dívek. Konkrétně se jednalo o Plaveckou školu Hastrmánek a SK Badminton Český Krumlov. Z toho lze usuzovat, že určující může v tomto směru být také druh sportu. Zatímco chlapci se v rámci našeho zkoumaného souboru zajímají více o karate, hokej a fotbal, tak plavání a badminton baví i dívky.

Naopak významná převaha dívek byla zaznamenána v pěveckém souboru Netoličtí vrabčáci a v Základní umělecké škole Volary. Zároveň však byla převaha dívek zjištěna ve Sboru dobrovolných hasičů Budilov a v junáckém středisku Albatros Velešín. Konkrétně v Budilově může být příčinou tohoto stavu demografická situace v obci, na ni se odvolával i vedoucí dětských hasičů. Ta se podle jeho slov významně podílí na struktuře členské základny i na celkovém počtu dětí ve sboru.

V otázce zájmu dětí o nabízené aktivity se nejvíce, sedm respondentů, shodlo na tom, že dětí v jejich zařízení ubývá. Kolísavý zájem uvedlo pět respondentů, rostoucí členskou základnu uvedly čtyři instituce a přibližně stejný počet dětí mají již po několik let dvě zařízení. Zájem dětí o námi zkoumané zájmové aktivity může souviset s řadou faktorů. Úbytek členů může být zapříčiněn například demografickou situací v daných regionech. Jak ukazují výsledky zjištění Českého statistického úřadu, během posledních třiceti let se snižuje počet narozených dětí v České republice. I přesto, že v posledních přibližně šesti letech došlo k mírnému zvýšení porodnosti, není tento přírůstek oproti předešlým úbytkům statisticky významný **(15)**. Tento fakt by však musel být dán i do souvislosti s množstvím existujících zařízení pro zájmové vzdělávání a jejich úbytkem či přibýváním v posledních letech, s trendy v zájmech dětí a s dalšími podmínkami.

Jiným důvodem zjištění, že nejvíce ze zkoumaných subjektů se potýká s úbytkem zájemců, může být struktura zkoumaného vzorku, do kterého mohly být náhodně vybrány instituce, u kterých v posledních letech platí tento trend. Příčinou může být v některých obcích také příliš bohatá nabídka zájmových aktivit. V neposlední řadě námi vyzkoumaná situace může být důsledkem orientace zájmu dětí jinými směry,

než jsou zařízení pro zájmové vzdělávání. Příčin této situace může být kromě výše jmenovaných celá řada.

Pravidelná setkávání se u více než poloviny respondentů uskutečňují jedenkrát za týden. Dvě organizace, konkrétně se jedná o T. J. Sokol Křemže a Základní uměleckou školu Volary, mají činnost rozdělenou do dvou skupin, kdy každá má frekvenci společných schůzek nastavenou jinak. U T. J. Sokol Křemže se tato rozdílnost projevuje v rámci jednotlivých oddílů, kdy oddíly aerobiku, stolního tenisu a všestrannosti mají společné tréninky jedenkrát za týden, zatímco členové oddílu kalanetiky a volejbalu se schází dvakrát týdně. Takové rozdíly se objevují i v Základní umělecké škole Volary, a to mezi jednotlivými studovanými obory. Žáci hudebního oboru dochází na výuku třikrát týdně, zatímco studenti výtvarného oboru mají výuku jen jedenkrát za týden.

Dvakrát za týden se setkávají členové obou spolků zabývajících se bojovým uměním. Konkrétně se jedná o Shotokan karate klub Kaplice a Karatedo klub Tsunami Prachatice. Třikrát do týdne se setkávají členové Skupiny historického šermu Berit a HC Vimper. Rozdílnou frekvenci pravidelných tréninků má SK Badminton Český Krumlov, která souvisí s tím, o jakou skupinu hráčů se jedná. Ti potom přichází cvičit dvakrát až čtyřikrát do týdne.

Specifika v tomto směru existují u Centra pro děti a mládež Céčko a u Klubu Bouda. Zde se nedá hovořit o pravidelných setkáváních, jelikož tyto kluby jsou otevřeny téměř každý den a jejich příznivci sem mohou přicházet v jaké dny chtějí bez kladení důrazu na pravidelnost. Konkrétně Céčko je otevřeno od úterý do pátku a Klub Bouda má otvírací dny od pondělí do pátku.

Při posuzování výsledků z tematického okruhu zaměření činnosti bylo využito rozdělení podle B. Hájka. Ten dělí zájmové činnosti na rukodělné, přírodovědné, estetickovýchovné, tělovýchovné, společenskovední a poslední oblastí je práce s počítači (7). Ve zkoumaném souboru je zastoupeno několik organizací, které se zabývají několika těmito oblastmi. První z nich je Centrum pro děti a mládež Céčko, kde si děti mohou vyzkoušet řadu různých aktivit, jakými jsou činnosti rukodělné, estetickovýchovné, sportovní a existuje zde i možnost práce na počítači. Více různých

činností je možné vysledovat i u organizace střediska junáků Albatros ve Velešíně, jehož členové se zabývají činností přírodovědnou, rukodělnou a částečně i sportovní.

Dalším takovým zařízením je Klub Bouda, který se sice ubírá nejvíce směrem k estetickovýchovným činnostem, ale najdeme zde i prvky společenskovedních činností a částečně i sportovní aktivity. Čtvrtým zařízením je PS Přátelství Chvalšiny, v rámci jejichž aktivit můžeme najít činnosti rukodělné, přírodovědné, tělovýchovné a částečně i společenskovední. Poslední z této skupiny je Základní škola a mateřská škola Holubov, jejíž zájmové kroužky se ubírají směrem k činnostem rukodělným, estetickovýchovným, společenskovedním, a je zde nabízena i výuka práce na počítači.

Čistě přírodovědně zaměřeni jsou Mladí přírodovědci z Českého Krumlova. To samé poslání má Centrum ekologické výchovy Dřípatka. Mezi její zájmové kroužky patří také výuka lidových tanců, které můžeme zařadit i mezi estetickovýchovné aktivity. Vesměs estetickovýchovnou činností se dále zabývá pěvecký sbor Netoličtí vrabčáci, Skupina historického šermu Berit a Základní umělecká škola Volary. Ostatní respondenty můžeme zařadit mezi organizace zaměřené na tělovýchovu a sport.

Jiné rozdělení podle B. Hájka hovoří o formách výchovy ve volném čase, které vyplývají z míry organizovanosti aktivit (7). Ze zkoumaných respondentů nabízejí dětem a mládeži podmínky pro spontánní aktivity, které jsou mimo jiné zakomponovány ve vyhlášce č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání (35), pouze dva nízkoprahové kluby. Jsou jimi Centrum pro děti a mládež Céčko a Klub Bouda. Zbylé zkoumané instituce svou činnost plánují a organizují.

Jiné formy práce s dětmi rozlišuje B. Hájek (7) i vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání (35) na základě toho, zda aktivita probíhá ve skupinách či individuálně. Oba způsoby lze nalézt v Centru pro děti a mládež Céčko a v Klubu Bouda, kde činnosti probíhají ve skupinách, ale je zde nabízen i individuální přístup. Ovšem práce s dětmi v těchto klubech se od ostatních respondentů v některých aspektech liší, neboť se jedná o nízkoprahová zařízení. Oproti tomu typický příklad tohoto způsobu práce existuje v Základní umělecké škole Volary. Zde žáci hudebního oboru mají individuální výuku hry na nástroj, zatímco teoretická výuka a skupinová

interpretace probíhá ve skupinách, stejně jako výuka u výtvarného oboru. Zbylí respondenti pracují se svými členy ve skupinách.

Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání dále rozlišuje pravidelné a táborové aktivity **(35)**. První jmenované realizují zprávy zkoumané instituce. Žádné tábory ani jiné akce spojené s pobytem mimo místo zařízení pro zájmové vzdělávání neorganizují pro své svěřence Centrum pro děti a mládež Céčko, Klub Bouda, Plavecká škola Hastrmánek a Základní škola a mateřská škola Holubov. Výlučně pro své členy neorganizují tyto akce další tři organizace, ty však nabízejí alternativní řešení, jak se podobných akcí zúčastnit. Prvním takovým spolkem je Shotokan karate klub Kaplice. Jeho členové se mohou přihlašovat na různé vícedenní akce, které pořádají zastřešující organizace klubu. Na podobné bázi probíhá i realizace těchto akcí ve Skupině historického šermu Berit. Třetím respondentem je T. J. Sokol Křemže, jehož představitelé nepořádají sice pro své členy tábory, ale spolupracují s jinými tělovýchovnými jednotami, které tyto akce realizují a s nimiž mohou křemežští sokolové jezdit.

V tématu, které se týkalo prezentace jednotlivých subjektů široké veřejnosti, mohly být nejčtenější odpovědi seskupeny také do několika oblastí. Téměř všichni představitelé zařízení pro zájmové vzdělávání, konkrétně šestnáct z celkového počtu dvaceti, uvedli, že o své činnosti informují prostřednictvím místních médií. Těmi jsou zpravidla periodika, které vydávají místní městské úřady, případně obecní úřady. V námi zkoumaných regionech bývají tiskové zprávy dále zveřejňovány v Českokrumlovském deníku a v Prachatickém deníku. Pouze představitel SK Badminton Český Krumlov uvedl, že o sportovních úspěších jejich klubu píše i celostátní tisk, a to deník Sport. Kromě toho se všechna zkoumaná zařízení pro zájmové vzdělávání prezentují prostřednictvím webových stránek. Výjimkou je pouze TJ Tatra Volary, kdy se na internetu prezentují pouze dva jeho oddíly.

Jiným často uváděným způsobem prezentace znalostí a dovedností členů jednotlivých organizací je účast v různých soutěžích a závodech. Tu potvrdily téměř tři čtvrtiny našich respondentů. Těchto akcí se nezúčastňují pouze Centrum ekologické výchovy Dřípatka, Centrum pro děti a mládež Céčko, Klub Bouda, Plavecká škola

Hastrmánek, Skupina historického šermu Berit a děti ze zájmových útvarů Základní školy a mateřské školy Holubov.

Devět ze zkoumaných respondentů mohou lidé poznat díky různým akcím, které jsou pořádány pro širokou veřejnost, respektive pro její dětské představitele. Konkrétně se jedná o junácké středisko Albatros Velešín, HC Vimperk, Klub Bouda, PS Přátelství Chvalšiny, Sbor dobrovolných hasičů Budilov, T. J. Sokol Křemže, TJ Tatran Volary, Vodácký oddíl Utopenci a Základní školu a mateřskou školu Holubov. Ty buď pořádají akce samy nebo ve spolupráci s ostatními zařízeními pro zájmové vzdělávání, případně s jinými spolky působícími v obci. Nejčastěji byla uváděna akce realizovaná ku příležitosti Dne dětí.

Sedm respondentů se představuje široké veřejnosti prostřednictvím kulturních vystoupení. Těmi jsou například koncerty, které jsou typické pro pěvecký sbor Netoličtí vrabčáci a Základní uměleckou školu Volary. Taneční vystoupení připravují Centrum ekologické výchovy Dřípatka v rámci svého zájmového útvaru Lidové tance a dále Taneční škola Fíla. S ukázkami sportovních dovedností vystupuje Karatedo klub Tsunami Prachatice a gymnastky TJ Tatran Volary. A konečně Skupina historického šermu Berit, která uvádí veřejná vystoupení jako hlavní způsob prezentace svých dovedností široké veřejnosti, připravuje divadelní představení, ukázky historického šermu a ohnivou show. S divadelními ukázkami vystupují potom také děti z Dramatického kroužku Základní školy a mateřské školy Holubov.

Představitel Plavecké školy Hastrmánek jako jediný uvedl, že tento zájmový útvar svou činnost široké veřejnosti nijak neprezentuje. Podle jeho slov neinformují v tisku, nepořádají žádné společenské akce a jejich svěřenci se nezúčastňují ani žádných soutěží a závodů. Jediným způsobem představení jejich činnosti je prezentace na webových stránkách.

Posledním zkoumaným tematickým okruhem bylo personální a materiální zajištění subjektu. V otázce počtu pracovníků, kteří organizují činnost, se zdálo být adekvátní porovnávat tento stav v poměru s počtem členů v zájmovém útvaru. Odpovědi respondentů se však velice různily, tudíž bylo velice obtížné je sjednotit do určitých kategorií. Pro ilustraci může být uveden příklad, kdy zajištění třemi

pracovníky uvedl SK Badminton Český Krumlov s dvě stě členy, ale také Karatedo klub Tsunami Prachatice se sto deseti členy, nebo pěvecký sbor Netoličtí vrabčáci s třiasedmdesáti členy. Jiným porovnáním může být například situace, kdy SK Badminton Český Krumlov s dvěma sty členy zajišťují tři trenéři, zatímco například HC Vimperk se sto sedmdesáti členy je zajištěn šestnácti trenéry. Takto různorodé odpovědi se objevovaly ve většině případů.

Z toho můžeme usuzovat na to, že důležitým ukazatelem může být způsob organizace práce v zájmovém útvaru. Jistě záleží také na tom, o jaký druh činnosti se jedná, s čímž může souviset nutnost zajistit určitý počet dospělých lidí na konkrétně početnou skupinu dětí a podobně. V případě početnější členské základny, která je zajištěna menším počtem dospělých vedoucích, jsou pak na ně kladeny jistě větší nároky, a to zejména co se týče časového vytížení. Určitou roli může jistě sehrát i to, zda jsou pracovníci za svou činnost finančně odměňováni či nikoli, v čemž se mohou zároveň odrážet finanční možnosti instituce. Zde se však opět nabízí srovnání dvou sportovních klubů, kterými jsou SK Badminton Český Krumlov a HC Vimperk, kdy trenéři obou jsou finančně odměňováni, a přesto se jejich situace v této otázce velmi liší. Navíc se shodují v tom, že oba jsou velmi aktivní, a to i v soutěžní činnosti, a jejich sportovci dosahují dobrých výkonů.

Snadněji posuzována mohla být otázka finančního odměňování pracovníků. V tomto případě převládly, ovšem jen s velmi nepatrnou převahou jednoho respondenta, instituce, jejichž představitelé pracují zadarmo. Ve třech případech byly organizace zařazeny do obou kategorií, jelikož splňovaly jejich podmínky. Konkrétně se jedná o pěvecký sbor Netoličtí vrabčáci, TJ Tatran Volary a Vodácký oddíl Utopenci. V těchto útvarech jsou totiž někteří pracovníci finančně odměňováni a někteří svou práci dělají zadarmo ve svém volném čase.

S tímto tematickým okruhem souvisela dále problematika nákladů na prostory, ve kterých organizace provozuje svou činnost. V této otázce odpovědělo méně zájmových útvarů tak, že jsou jim poskytovány tyto prostory bezplatně. Z celkového počtu respondentů jich bylo jen sedm, a konkrétně se jedná o Mladé přírodovědce, pěvecký sbor Netoličtí vrabčáci, Plaveckou školu Hastrmánek, Sbor dobrovolných

hasičů Budilov, Taneční školu Fíla, Vodácký oddíl Utopenci a zájmové kroužky Základní školy a mateřské školy Holubov.

Ostatní organizace uvedly, že ve svém rozpočtu musí počítat s finanční částkou na pokrytí nákladů vynakládaných na místo působení. V tomto případě můžeme hovořit o třech typech situací. První z nich je ta, kdy je zájmovému útvaru pravidelně účtováno jinou organizací nájemné. V druhém případě sídlí zájmový útvar v cizích prostorách, ale hradí čistě jen náklady na jejich provoz. A třetí situace je taková, že zájmový útvar má k dispozici vlastní prostory, ze kterých mu ovšem také plynou náklady na provoz a ty musí tedy hradit ze svého rozpočtu.

Co se týče materiálního zajištění vlastní činnosti, zájmového útvaru zpravidla veškeré potřebné náležitosti nakupují ze získaných finančních prostředků a poskytují je svým svěřencům. Otázka zajištění si vhodného oblečení pro činnost se týká zejména sportovních klubů a sportovci si ho zpravidla kupují sami z vlastních peněžních prostředků. Pouze v případě závodních dresů se některé organizace finančně podílí na jejich pořízení.

Žádný ze zkoumaných subjektů neoznačil svou finanční situaci za zcela neuspokojivou. Na druhou stranu žádný z nich neoznačil peníze na činnost, které má k dispozici, za nadbytečné. Všechna výše jmenovaná zařízení jsou však schopna poměrně bez problémů zajistit provoz svého zájmového útvaru. Jen tři respondenti hovořili o tom, že by uvítali navýšení příjmové části rozpočtu organizace. Konkrétně se jednalo o Klub Bouda, SK Badminton Český Krumlov a PS Přátelství Chvalšiny. První dvě jmenované by uvítaly více peněz na zlepšení personálního zajištění instituce. Představitelka pionýrů uvedla, že by si přála více finančních prostředků na to, aby mohly být pokryty náklady na víkendové výlety, a děti by si tedy nemusely vše hradit samy.

6 Závěr

Zařízení pro zájmové vzdělávání hrají bezesporu velice důležitou roli v systému vzdělávání a výchovy dětí, mládeže, ale i dospělých osob. Zejména v dnešní době, kdy lidé disponují poměrně velkým množstvím volného času, který bohužel často nedokáží adekvátně využít. Důsledkem potom bývá inklinování k různým společensky nežádoucím návykům. Takové situaci je třeba předcházet, a to zejména u dětí a mladých lidí, jelikož vzorce chování, které si osvojí v tomto věku, poté zpravidla uplatňují po zbytek svého života. Právě zde by měla být zařízení pro zájmové vzdělávání jedním z učitelů adekvátních přístupů k životu.

Tato práce se zaměřila právě na výše uvedená zařízení, o nichž se snažila podat základní informaci. Z vytvořené databáze bylo náhodně vybráno dvacet organizací ze dvou okresů Jihočeského kraje, u nichž byly zjišťovány poznatky z šesti tematických okruhů. Na základě nich byly poté vytvořeny charakteristiky jednotlivých respondentů. Z výzkumu vyplynula řada znaků, v nichž se jednotlivé organizace shodovaly, ale zároveň byla odhalena některá specifika a zajímavosti, které ukazovaly na jedinečnost každého zařízení.

Zkontaktovány byly jak velké, obecně známé a zaběhlé organizace, tak i menší spolky, které se zabývají třeba i méně obvyklými aktivitami, jak školská zařízení pro zájmové vzdělávání, tak i nestátní neziskové organizace, tudíž byl vytvořen poměrně různorodý vzorek respondentů. Díky tomu mohlo být prozkoumáno široké spektrum zájmových útvarů, což ukázalo na poměrně bohatou a nestereotypní nabídku, kterou mají zájemci k dispozici.

Tato práce jednak přispěla k vytvoření krajské databáze zařízení pro zájmové vzdělávání a zároveň může být vodítkem pro každého, kdo hledá adekvátní naplnění svého volného času, popřípadě chce najít vhodný zájmový útvar pro své nejbližší. Z výsledků výzkumu může získat v první řadě představu o existenci zařízení pro zájmové vzdělávání v rámci okresu Český Krumlov a Prachatice. Navíc jsou o vybraných institucích podány podrobnější informace z oblasti organizačního zajištění, nabízených aktivit a dalších významných souvislostí. Tím byl tedy naplněn cíl této práce, který byl na počátku stanoven.

Na základě získaných poznatků se průběžně otevíraly otázky, které by mohly být předmětem dalšího zkoumání. Jednou z nich je například problematika příčin úbytku dětí v zájmových útvarech. Jiným problémem jsou souvislosti, z nichž vyplývá situace v oblasti personálního a materiálního zajištění organizace, nebo podmínky přispívající k existenci zařízení pro zájmové vzdělávání. Jiný druh navazující práce by mohl například spočívat v ještě podrobnějším prozkoumání tematických okruhů, v rámci nichž byly informace od respondentů zjišťovány.

K dotvoření obrázku o vybraných regionech by přispěla také práce, která by pokračovala ve zkoumání jiných organizací vybraných z vytvořené databáze. V neposlední řadě by mohl být podobný výzkum aplikován i na jiné okresy a posléze by výsledky z jednotlivých regionů mohly být porovnány mezi sebou. Toto téma nabízí ještě mnoho námětů ke zpracování, které by mohly být zkoumány jak kvalitativně, a to v případě, že bychom chtěli hlouběji nahlédnout do problému, tak i kvantitativními metodami, pokud by cílem bylo získání zobecňující informace.

7 Seznam použité literatury

- 1) *About us*. [online]. [cit. 2007-11-30]. Dostupné z: <<http://www.iyfnet.org/section.cfm/2>>.
- 2) *Členové*. [online]. [cit. 2007-11-22]. Dostupné z: <<http://www.radambuk.cz/cz/clenove.php>>.
- 3) *Darování a sponzorování neziskové organizace*. [online]. [cit. 2008-01-14]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/703/_s.155/17236?ks=1594&docid=104765>.
- 4) *Dotace, granty a příspěvky*. [online]. [cit. 2008-01-16]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/713/_s.155/17214?ks=1585>.
- 5) *Duha*. [online]. [cit. 2007-11-13]. Dostupné z: <<http://www.duha.cz>>.
- 6) FERJENČÍK, J. *Úvod do metodologie psychologického výzkumu: jak zkoumat lidskou duši*. 1. vyd. Praha: Portál, 2000. 256 s. ISBN 80-7178-367-6.
- 7) HÁJEK, B., HOFBAUER, B., PÁVKOVÁ, J. *Pedagogika volného času*. Praha: Univerzita Karlova, 2003. 105 s. ISBN 80-7290-128-1.
- 8) HOFBAUER, B. *Děti, mládež a volný čas*. 1. vyd. Praha: Portál, 2004. 173 s. ISBN 80-7178-927-5.
- 9) *Junior Sokol*. [online]. [cit. 2007-11-12]. Dostupné z: <<http://www.sokol-cos.cz/COS/sokol.nsf/pages/junior-sokol-4DA8>>.
- 10) *Koncepce dalšího rozvoje zájmového vzdělávání v Jihočeském kraji*. [online]. [cit. 2007-12-15]. Dostupné z: <[http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par\[id_v\]=789&par\[lang\]=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=789&par[lang]=CS)>.

- 11) *Koncepce státní politiky pro oblast dětí a mládeže na období 2007-2013*. [online]. [cit. 2007-12-13]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/uploads/soubory/mladez/Koncepce_last_version.doc>.
- 12) *Kraj v číslech – vybrané statistické údaje*. [online]. [cit. 2008-01-23]. Dostupné z: <[http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par\[id_v\]=135&par\[lang\]=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=135&par[lang]=CS)>.
- 13) *Kultura*. [online]. [cit. 2007-11,12]. Dostupné z: <<http://www.sokol-cos.cz/COS/sokol.nsf/pages/kultura-12DA>>.
- 14) MACEK, M., TUČEK, J. *Školská zařízení pro zájmové vzdělávání 3. Soubor metodických textů k činnosti středisek pro volný čas dětí a mládeže, školních klubů a školních družin*. Praha: Odbor pro mládež Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, 2003. 152 s.
- 15) *Narození a zemřelí v letech 1950 – 2004*. [online]. [cit. 2008-03-29]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/narozeni_a_zemreli_v_letech_1950_2004>.
- 16) NĚMEC, J. et al. *Kapitoly ze sociální pedagogiky a pedagogiky volného času pro doplňující pedagogické studium*. Brno: Paido, 2002. 119 s. ISBN 80-7315-012-3.
- 17) *Nestátní neziskové organizace*. [online]. [cit. 2008-01-14]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/708/_s.155/17204?ks=1562>.
- 18) *Neziskové organizace a živnostenské podnikání*. [online]. [cit. 2008-01-16]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/708/_s.155/17236?ks=1596&docid=104757>.

- 19) PÁVKOVÁ, J. et al. *Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času*. 3. vyd. Praha: Portál, 2002. 231 s. ISBN 80-7178-711-6.
- 20) PECHA, L. *Woodcraft lesní moudrost a lesní bratrstvo*. Olomouc: Votobia, 1999. 342 s. ISBN 80-7198-353-5.
- 21) PRŮCHA, J. *Přehled pedagogiky: úvod do studia oboru*. 1. vyd. Praha: Portál, 2000. 269 s. ISBN 80-7178-399-4.
- 22) PRŮCHA, J., WALTEROVÁ, E., MAREŠ, J. *Pedagogický slovník*. 4. vyd. Praha: Portál, 2003. 322 s. ISBN 80-7178-772-8.
- 23) *Rozbor statistického hlášení Středisek volného času dětí a mládeže (Z 15-01 za rok 2005)*. [online]. [cit. 2007-11-30]. Dostupné z: <http://www.nidm.cz/c_vc_ss.php>.
- 24) *Rozbor statistického hlášení školních družin a školních klubů (Z 2-01 za rok 2005)*. [online]. [cit. 2007-11-30]. Dostupné z: <http://www.nidm.cz/c_st_sd.php>.
- 25) SAK, P. *Proměny české mládeže*. 1. vyd. Praha: Petrklíč, 2000. 291 s. ISBN 80-7229-042-8.
- 26) *Salesiánská střediska mládeže*. [online]. [cit. 2007-11-27]. Dostupné z: <<http://www.sdb.cz/strediska-mladeze/>>.
- 27) SPOUSTA, V. et al. *Kapitoly z pedagogiky volného času*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1998. 37 s. ISBN 80-210-1274-9.
- 28) *Stanovy České rady dětí a mládeže*. [online]. [cit. 2007-11-22]. Dostupné z: <<http://www.crdm.cz/view.php?cisloclanku=2004020501>>.

29) *Stanovy YMCA v České republice Křesťanského sdružení mladých lidí*. [online]. [cit. 2007-11-15]. Dostupné z: <<http://www.ymca.cz/engine.php?id=1000&oldid=1102>>.

30) *Strategie podpory práce s dětmi a mládeží v Jihočeském kraji na období 2005 – 2008*. [online]. [cit. 2007-12-15]. Dostupné z: <[http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par\[id_v\]=789&par\[lang\]=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=789&par[lang]=CS)>.

31) ŠTURSOVÁ, T., BOCAN, M. *Aktuální problémy mladé generace ČR, Závěrečná zpráva*. [online]. Praha: Národní institut dětí a mládeže Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, 2006, [cit. 2007-12-07]. Dostupné z: <<http://www.vyzkum-mladez.cz/zpravy/1174039212.pdf>>.

32) *Vlastní příjmy*. [online]. [cit. 2008-01-14]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701/_s.155/17214?ks=1583>.

33) *Vyhláška č. 33/2005 Sb., o jazykových školách s právem státní jazykové zkoušky a státních jazykových zkouškách*. [online]. [cit. 2007-10-25]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?number1=33%2F2005&number2=&name=&text=>>.

34) *Vyhláška č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání*. [online]. [cit. 2007-10-15]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?number1=71%2F2005&number2=&name=&text=>>.

35) *Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání*. [online]. [cit. 2007-10-15]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?number1=74%2F2005&number2=&name=&text=>>.

36) *Vývoj vybraných kvantitativních údajů SVČ podle krajů v České republice (r. 1999 – 2005)*. [online]. [cit. 2007-12-07]. Dostupné z: <http://www.nidm.cz/prilohy/vol_cas/vyvoj_udaju_SVC_podle_kraju.pdf>.

37) *Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů*. [online]. [cit. 2007-11-01]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?number1=83%2F1990&number2=&name=&text=>>.

38) *Zákon č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách*. [online]. [cit. 2008-01-14]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?number1=117%2F2001&number2=&name=&text=>>.

39) *Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách*. [online]. [cit. 2008-01-14]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?number1=137%2F2006&number2=&name=&text=>>.

40) *Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách*. [online]. [cit. 2008-01-16]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?number1=202%2F1990&number2=&name=&text=>>.

41) *Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů*. [online]. [cit. 2008-01-16]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?number1=250%2F2000&number2=&name=&text=>>.

42) *Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)*. [online]. [cit. 2007-11-01]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?number1=561%2F2004&number2=&name=&text=>>.

43) *Zákon č. 563/2004 o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.* [online]. [cit. 2007-11-08]. Dostupné z: <[http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?number1=563%2F2004&number2=&name=&text=>](http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?number1=563%2F2004&number2=&name=&text=)>.

44) ZICH, F. *Úvod do sociologického výzkumu.* 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2004. 116 s. ISBN 80-86754-19-7.

8 Klíčová slova

zařízení pro zájmové vzdělávání

školská zařízení pro zájmové vzdělávání

nestátní neziskové organizace zajišťující zájmové vzdělávání

volný čas

pedagogika volného času

pedagog volného času

výchova mimo vyučování

prevence rizikového chování

9 Přílohy

Příloha 1: Seznam zařízení pro zájmové vzdělávání

Příloha 1: Seznam zařízení pro zájmové vzdělávání

Okres Český Krumlov

Název organizace	Ulice	Město	PSČ	Telefon	Mobil	Kontaktní osoba	Webové stránky E-mail
TJ Sokol Benešov nad Černou	Benešov nad Černou 144	Benešov nad Černou	382 82			Jaroslav Maleninský	starosta@benesov-obec.cz
Základní škola Benešov nad Černou	Komenského 100	Benešov nad Černou	382 82	380 322 178		Mgr. Josef Sviták	www.zsbenesovnc.cz
Sbor dobrovolných hasičů Besednice	Náměstí 52	Besednice	382 81	380 323 128			www.besednice.cz/spolky/hasici starosta@besednice.cz
Sdružení T. O. Bobří	Náměstní 94	Besednice	382 81		728 600 792	Magdalena Nováková	
TJ Sokol Besednice	Náměstí 52	Besednice	382 81	380 323 128			starosta@besednice.cz
Sbor dobrovolných hasičů Brloh	Brloh 23	Brloh	382 06				obec@obecbrloh.cz
TJ Sokol Brloh	Brloh 23	Brloh	382 06				obec@obecbrloh.cz
Základní škola a Mateřská škola Brloh	Brloh 149	Brloh	382 06	380 745 120		Stanislava Hlaváčková	www.zsbrloh.com hlavst@zsbrloh.com
TJ Černá v Pošumaví	Černá v Pošumaví 9	Černá v Pošumaví	382 23		604 705 058	David Kozák	
Základní škola a Mateřská škola Černá v Pošumaví	Černá v Pošumaví 71	Černá v Pošumaví	382 23	380 744 214		Mgr. Věra Daňová	www.cernavposumavi.cz skola@cernavposumavi.cz
Aikidó Club Český Krumlov	Pod Hrází 476	Český Krumlov	381 01		776 180 136	Zdeněk Bauer	aikidock.wz.cz/index.html
Dům dětí a mládeže	Linecká 67	Český Krumlov	381 01	380 711 601		Mgr. Jaroslava Löblová	www.ddm.ckrumlov.cz ddm@ck.ipex.cz
FK Slavoj Český Krumlov	Chvalšinská 227	Český Krumlov	381 01	380 711 167	606 717 311	Zdeněk Šváb	www.fkslavoj-ck.cz info@fkslavoj-ck.cz
HC Slavoj Český Krumlov	Chvalšinská 110	Český Krumlov	381 01	380 713 173			www.hcslavoj.cz hcslavojck@tiscali.cz

Název organizace	Ulice	Město	PSČ	Telefon	Mobil	Kontaktní osoba	Webové stránky E-mail
Junák - svaz skautů a skautek ČR středisko Ursini Český Krumlov	Křížová 446	Český Krumlov	381 01	380 716 743		Ing. Lumír Luštický	
Klub Bouda	Špičák 114	Český Krumlov	381 01		736 634 127	Ladislav Michalík	www.icmck.cz bouda@icmck.cz
Kruh přátel Pohádkového domu	Masná 128	Český Krumlov	381 01	380 713 245		Ing. Jan Vondrouš	www.inspirace.krumlov.cz sas@krumlov.cz
Krumlovští pištci	Linecká 37	Český Krumlov	381 01	380 714 518		Věroslava Hanzalíková	pistci@centrum.cz
Občanské sdružení Drom - Cesta	Parkán 101	Český Krumlov	381 01	380 711 034		Jan Dunka	
Občanské sdružení Romů - Soužití	Chvalšinská 108	Český Krumlov	381 01	380 711 552	601 274 146	Dezider Dunka	
Občanské sdružení Spirála	Vyšní 39	Český Krumlov	381 01	380 712 426			www.spirala.krumlov.cz spirala@krumlov.cz
Pionýr - PS M. Kudeříkové	Parkán 111	Český Krumlov	381 01				www.ps-maruskykuderikove.uvadi.cz
Plavecká škola Hastrmánek	Fialková 225	Český Krumlov	381 01	380 711 702	736 634 105	Oldřich Švábenský	www.pro-sportck.cz plavani@pro-sportck.cz
Sdružení jóga v denním životě	Za Tiskárnou 590	Český Krumlov	381 01	380 717 095		Mgr. Hana Lauková	
Shotokan Karate Klub Český Krumlov	Vyšný 70	Český Krumlov	381 01	380 716 207	602 939 435	Mgr. Roman Kneifl	www.sweb.cz/skk_ck kneifl@gymck.cz
SK Badminton Český Krumlov	Chvalšinská 111 P. O. BOX 94	Český Krumlov	381 01	380 711 684	724 320 839	Radek Votava	www.badmintonckrumlov.cz radek.votava@mybox.cz
TJ Medvědi Český Krumlov	Urbinská 148	Český Krumlov	381 01		723 712 380	Bc. Josef Mezera	www.sweb.cz/hokejbaliste hokejbaliste@seznam.cz
Vodní záchranná služba ČČK MS Český Krumlov	U Kasáren 111	Český Krumlov	381 01	380 717 995	606 270 047	Ing. Milan Bukáček	www.zachranari.prointernet.cz bukacek@zachranari.com
Základní škola Linecká	Linecká 43	Český Krumlov	381 01	380 309 311	606 485 441	MgA. Karel Dvořák	www.zslinecka.cz skola@zslinecka.cz
Základní škola Plešivec	Plešivec 249	Český Krumlov	381 01	380 728 252		Jaroslava Neumannová	www.zsplesivec.cz zsplesivec@zsplesivec.cz
Základní škola T. G. Masaryka	Masarykova ulice 213	Český Krumlov	381 01	380 711 370	602 471 490	Mgr. Vlastimil Hlásek	www.zstgm-ck.cz info@zstgm-ck.cz

Název organizace	Ulice	Město	PSČ	Telefon	Mobil	Kontaktní osoba	Webové stránky E-mail
Základní umělecká škola	Kostelní 162	Český Krumlov	381 01	380 725 211		PaedDr. Alena Švepešová	www.zus-ceskykrumlov.cz reditel@zus-ceskykrumlov.cz
ZO ČSOP Šípek - Mladí přírodovědci	Plešivec 249	Český Krumlov	381 01	380 728 252	774 242 318	Bohumil Florián	zo.sipek.roklinka.cz/mladiprirodovedci florian@zsplesivec.cz
FK Dolní Dvořiště	Dolní Dvořiště 170	Dolní Dvořiště	382 72		604 836 991	Luboš Bóga	
SK Dolní Třebonín	Dolní Třebonín 25	Dolní Třebonín	382 01		739 006 343	Vojtěch Němec	sk.dolnitrebonin@seznam.cz
Základní škola a Mateřská škola Dolní Třebonín	Dolní Třebonín 81	Dolní Třebonín	382 01	380 743 824		Mgr. Jan Švec	www.zstrebonin.cz reditel@zstrebonin.cz
FC Šumava Frymburk	Frymburk 30	Frymburk	382 79	380 735 210	728 612 440	Josef Novák	
Základní škola a Mateřská škola Frymburk	Frymburk 112	Frymburk	382 79	380 735 137		Jiří Hornáček	www.zsfrymburk.cz reditel@zsfrymburk.cz
Sokol Horní Dvořiště	Česká 10	Horní Dvořiště	382 93	380 303 134	606 541 181	Zdeněk Kemény	www.hornidvoriste.cz sokoldvoriste@seznam.cz
Svaz dobrovolných hasičů Horní Dvořiště	Horní Dvořiště 26	Horní Dvořiště	382 93				ou@hornidvoriste.cz
Pionýr	Náměstí 54	Horní Planá	382 26		605 986 461	Gabriela Maliňáková	
TJ Smrčina Horní Planá	Finské domky 244	Horní Planá	382 26	380 738 131	737 126 612	Miloslav Čerkl	www.horniplana.cz/sport.php
Základní umělecká škola	Jiráskova 186	Horní Planá	382 26	380 741 180		Jan Čížek	www.zus-ceskykrumlov.cz reditel@zus-ceskykrumlov.cz
Dětský hudební orchestr	Hořice na Šumavě 6	Hořice na Šumavě	382 22	380 737 201		Antonín Chadt	info@horicenasumave.cz
Junák - 1. oddíl - Hořice na Šumavě	Hořice na Šumavě 6	Hořice na Šumavě	382 22	380 737 201	606 640 507	Slavomír Čurda	www.junakhns.wgz.cz info@horicenasumave.cz
Šumavan Hořice na Šumavě	Hořice na Šumavě 52	Hořice na Šumavě	382 22	380 737 201	606 640 507	Slavomír Čurda	
Pionýr - PS Přátelství Chvalšiny	Chvalšiny 243	Chvalšiny	382 08		607 681 520	Božena Burcarová	www.ps-pratelstvi.wz.cz bo.bur@seznam.cz
TJ Sokol Chvalšiny	Chvalšiny 243	Chvalšiny	382 08		606 151 486	Pavel Kopriva	www.chvalsiny.cz fotbal@chvalsiny.cz

Název organizace	Ulice	Město	PSČ	Telefon	Mobil	Kontaktní osoba	Webové stránky E-mail
Základní škola a Mateřská škola Chvalšiny	Chvalšiny 150	Chvalšiny	382 08	380 739 117	721 827 990	Eva Luštická	www.zsms-chvalsiny.ic.cz/ zschvalsiny@quick.cz
TJ Sokol Kájov	Kájovská 100	Kájov	382 21				ou-kajov@ou-kajov.cz
Základní škola a Mateřská škola Kájov	Kájovská 6	Kájov	382 21	380 731 284	724 945 652	Mgr. Lenka Augustinová	www.zskajov.cz skolakajov@seznam.cz
Dům dětí a mládeže	Omlenická 436	Kaplice	382 41	380 313 009		Karel Toncar	www.ddmkaplice.cz ddmkaplice@seznam.cz
FBC Spartak	Na vyhlídce 502	Kaplice	382 41		724 093 379	Mgr. Petr Čutka	fbc-kaplice.hyperlink.cz fbckaplice@centrum.cz
FK Spartak Kaplice	Bělídlo 111	Kaplice	382 41	380 312 343			
Junák - svaz skautů a skautek ČR středisko Jantar Kaplice	Omlenická 436	Kaplice	382 41		723 044 406	Petr Kovařík	www.skautikaplice.wz.cz SkautiKaplice@seznam.cz
Junák - svaz skautů a skautek ČR středisko Sirius Kaplice	Náměstí 206	Kaplice	382 41			Jiří Angyal	
Pionýr - PS Kaplice	Zahradní 612	Kaplice	382 41				mocek.roman@tiscali.cz
Pionýr - PS Poutníci	1. Máje 759	Kaplice	382 41				poutnici.kaplice@seznam.cz
Shotokan karate klub	Bída 145	Kaplice	382 41		728 954 598	Michal Janošťák	www.sweb.cz/karate.kaplice karate.kaplice@seznam.cz
TJ Spartak Kaplice	Bělídlo	Kaplice	382 41		724 362 890	Mgr. Jiří Havelka	havelka@mestokaplice.cz
T. J. Sokol Kaplice	Jabloňová 595	Kaplice	382 41		608 801 522	Ing. Václav Kozyrev	www.tkkaplice.cz jiritheier@seznam.cz
Vodácký oddíl Utopenci	Omlenická 436	Kaplice	382 41		724 747 631	Walter Knösel	www.utopenci.cz pavel.cak@centrum.cz
Základní škola a Praktická škola Kaplice	Omlenická 436	Kaplice	382 41	380 313 336	604 137 611	Mgr. Ludmila Šimová	www.zsomlenicka.cz info@zsomlenicka.cz
Základní umělecká škola	Linecká 2	Kaplice	382 41	380 312 170		Božena Němcová	zus.kaplice@tiscali.cz

Název organizace	Ulice	Město	PSČ	Telefon	Mobil	Kontaktní osoba	Webové stránky E-mail
Junák - svaz skautů a skautek ČR středisko Holubov - Křemže	Holubov 77	Křemže	382 03		724 066 345	Vilém Churan	v.churan@quick.cz
Pinonýr - PS Křemže	Spojovací 209	Křemže	382 03				
Sbor dobrovolných hasičů Třísov	Třísov	Křemže	382 03		602 119 156	František Veis	www.jchl.cz/sdhtrisov/www frantisek.veis@jck.izscr.cz
Sokol Křemže	Na Výsluní 295	Křemže	382 03	380 741 593	607 642 216	Jiří Reitinger	
T.J. Sokol Křemže	Lomená 390	Křemže	382 03	380 741 628	603 521 818	Ing. Martin Janda	www.sokol-kremze.cz starosta@sokol-kremze.cz
Základní škola Holubov	Holubov 40	Křemže	382 03	380 741 821		Mgr. Drahomíra Bodláková	www.zsholubov.cz reditelna@zsholubov.cz
Základní umělecká škola	Pod Jáníčkem 82	Křemže	382 03	380 713 252		Milena Matunáková	www.zus-ceskykrumlov.cz reditel@zus-ceskykrumlov.cz
FC Vltava	Lipno nad Vlt. 39	Lipno nad Vltavou	382 78	380 735 900	723 431 685	Radek Krátký	
Pionýr - PS Malonty	Malonty 165	Malonty	382 91				pmajer@centrum.cz
TJ Hraničář Malonty	Malonty 138	Malonty	382 91	380 312 852	732 275 993	Karel Poubertl	
FK Nová Ves - Brloh	Nová Ves 37	Nová Ves	382 03	380 705 150	728 345 758	Ladislav Postl	
T. J. Sokol Přídolí	Obecní úřad	Přídolí	381 01	380 734 129	724 188 842	Jiří Štěpánek	www.pridoli.cz/tjsokol.php pridoli@ck.ipex.cz
Základní škola Přídolí	Obecní úřad	Přídolí	381 01	380 734 129	724 188 842	Jiří Štěpánek	www.pridoli.cz/skola.php pridoli@ck.ipex.cz
Základní škola a Mateřská škola Rožmitál na Šumavě	Rožmitál na Šumavě 47	Rožmitál na Šumavě	382 92	380 327 166		Mgr. Hermína Malátová	www.zsrosmitalns.unas.cz zs.rozmitalns@seznam.cz
FC Velešín	Sídlíště 386	Velešín	382 32	380 331 007	608 369 140	Vladimír Švamberk	www.monitory-online.cz/fcvelesin/index.html
Hokejbalový klub Termiti Velešín	U Hřiště	Velešín	382 32		723 642 124	Václav Taraba	www.termiti.kvalitne.cz
Junák - svaz skautů a skautek ČR středisko Albatros Velešín	náměstí J. V. Kamařáta 13	Velešín	382 32	380 331 039	606 567 366	Květa Tošilová	www.svetluskyy-velesin.wz.cz kvitko1981@centrum.cz
Liga lesní moudrosti - kmen Otyókwá	Latrán 31	Velešín	382 32	380 331 757	605 779 599	Radek Janák	

Název organizace	Ulice	Město	PSČ	Telefon	Mobil	Kontaktní osoba	Webové stránky E-mail
LTC Velešín	Strahovská	Velešín	382 32		723 120 859	Vladimír Mikeš	tenis.velesin.cz
Sbor dobrovolných hasičů Velešín	Sídlíště 390	Velešín	382 32			František Netočný	www.sdh-velesin.net mail@sdh-velesin.net
Taekwon-Do škola Velešín ITF	Sídlíště 465	Velešín	382 32		739 014 126	Ing. Milan Prokeš	www.velesin.taekwondo.cz golem.cz@mybox.cz
Základní škola Velešín	Družstevní 340	Velešín	382 32	380 331 614		Božena Dvořáková	www.zsvelesin.cz bozena.dvorakova@zsvelesin.cz
Základní umělecká škola	U Hřiště 527	Velešín	382 32	380 331 768			zus.velesin@quick.cz
ZO ČSOP - oddíl MOPíků	Na Hvízdalce 503	Velešín	382 32		739 026 248	Jiří Růžicka	www.csop-jc.org/pdf/csop_velesin.pdf ruzicka@velesin.cz
Klub sportovních potápěčů Český Krumlov	Sídlíště Míru 298	Větrní	382 11				
Pionýrské centrum Český Krumlov	Školní 163	Větrní	382 11	380 714 679	606 941 468	Jaroslav Pfeferle	www.jihocesky-pionyr.cz jarda@jihocesky-pionyr.cz
Pionýr - PS Mladých ochránců přírody	ZŠ Větrní 232	Větrní	382 11				
SK AW reality cz Větrní, o. s.	Větrní 272	Větrní	382 11	380 732 081	777 157 512	Stanislav Rohan	stanislav.rohan@worldonline.cz
Základní škola a Mateřská škola Větrní	Školní 232	Větrní	382 11	380 732 352		Bohumír Šimek	www.zsvetrni.cz zsvetrni@zsvetrni.cz
FK Dynamo Vyšší Brod	Náměstí 41	Vyšší Brod	382 73	380 746 501		Josef Kovačik	
Sbor dobrovolných hasičů Vyšší Brod	Míru 398	Vyšší Brod	382 73	380 746 626		Bohuslav Bíca	www.sweb.cz/hasici.vyssibrod hasici.vyssibrod@seznam.cz
Základní škola a Mateřská škola Vyšší Brod	Náměstí 58	Vyšší Brod	382 73	380 746 552	720 267 332	Alena Chleborádová	www.zs.vyssibrod.cz zs.vbrod@ck.ipex.cz
ZO ČSOP	Míru 266	Vyšší Brod	382 73			Zdeněk Mareš	
T. J. Sokol Zlatá Koruna	Zlatá Koruna 95	Zlatá Koruna	382 02	380 743 303		Eva Jakubcová	

Okres Prachatice

Název organizace	Ulice	Město	PSČ	Telefon	Mobil	Kontaktní osoba	Webové stránky E-mail
Sbor dobrovolných hasičů Benešova Hora		Benešova Hora	384 73			Zdeněk Mašláň	www.sdhbenesovahora.ipnet.cz sdhbh@centrum.cz
Základní škola a Mateřská škola Borová Lada	Borová Lada 37	Borová Lada	384 92	388 434 128	607 298 766	Mgr. Alena Braunová	www.zs-borovalada.eu reditelka@zs-borovalada.eu
Sbor dobrovolných hasičů Budilov	Budilov	Bošice	384 81		721 517 263	Ing.Petr Hanzal	www.sdh-budilov-mh.wbs.cz hanzal.petr@centrum.cz
SK Čkyně	Čkaně 265	Čkyně	384 81			Jaromír Kainc	www.skckyne.websnadno.cz ckynefotbal@seznam.cz
TJ Sokol Čkyně	Čkyně 188	Čkyně	384 81			Dana Šmídová	
Základní škola a mateřská škola Čkyně	Čkyně 155	Čkyně	384 81	388 423 218		Mgr. Stanislav Mauric	www.zsckyne.cz zsckyne@iol.cz
FC Dub	Budovatelská 1001	Prachatice	383 01			Alexander Pavelka	
Junák - svaz skautů a skautek ČR středisko Vimperk	Horní Vltavice 1	Horní Vltavice	384 91	388 436 210	607 516 025	Jaroslav Pulkrábek	fara.hv@seznam.cz
Základní škola Horní Vltavice	Horní Vltavice 19	Horní Vltavice	384 91			Jaroslava Vávrová	
Občanské sdružení YMCA Husinec	Kostnická 85	Husinec	384 21	388 331 150		Timoteus Chán	www.ymca.cz husinec@ymca.cz
TJ Slavoj Husinec	Výrov 2	Husinec	384 21		724 181 799	David Attendorn	attendorn@centrum.cz
T. J. Sokol Husinec	Steinbrenerova 49	Vimperk	385 01		602 122 264	MVDr. Jiří Oulický	
Klom Ktiš	Ktiš 53	Ktiš	384 03	388 323 564	776 644 868	Roman Frček	www.klom-ktis.com frckovi@tiscali.cz
Sbor dobrovolných hasičů Ktiš	Ktiš 62	Ktiš	384 03			František Mikeš	www.hasici-ktis.com sdh@hasici-ktis.com
Základní škola a Mateřská škola Ktiš	Ktiš 16	Ktiš	384 03	388 323 519		Mgr. Jana Krohová	skola.ktis.cz skola@ktis.cz
SK Český křišťál Lenora	Soumarská 502	Volary	384 51			Jiří Švarc	www.fotballenora.wbs.cz fotballenora@seznam.cz

Název organizace	Ulice	Město	PSČ	Telefon	Mobil	Kontaktní osoba	Webové stránky E-mail
Základní umělecká škola	Lenora 86	Lenora	384 42	388 333 501		Mgr. Vít Pavlík	www.zusvolary.cz zus.volary@quick.cz
SK Lhenice	Na sušárně 273	Lhenice	384 02			Jan Bumba	
T. J. Sokol Lhenice	Netolická 272	Lhenice	384 02	388 321 559		Václav Hůrský	
Základní umělecká škola	Krumlovská 68	Lhenice	384 02	388 321 418		Jan Markovec	zus@lhenice.cz
FK BI STAV Nebahovy	Nebahovy 63	Nebahovy	384 01	388 314 194	606 422 001	Libor Nechod'omů	libor.nechoddomu@tiscali.cz
Dům dětí a mládeže	Tyršova 547	Netolice	384 11	388 324 521		Libuše Borovková	www.ddm-prachatice.cz netolice@ddm-prachatice.cz
Netoličtí vrbáčci	Bavorovská 306	Netolice	384 11	388 324 362	607 926 220	Mgr. Petra Sklářová	netolictivrbacaci.sweb.cz netolictivrbacaci@seznam.cz
Spolek divadelních ochotníků Tyl	Bavorovská 407	Netolice	384 11	388 324 215		Miroslav Mikeš	info@bazagraphic.cz
TJ Netolice 1892	Tyršova 226	Netolice	384 11	388 324 468	777 641 204	Zbyšek Novák	zbysek.novak@tiscali.cz
Základní umělecká škola Aloise Sarauera	Bavorovská 456	Netolice	384 11	388 324 361		Václav Kazda	zus.netolice@razdva.cz
Centrum ekologické výchovy Dřípatka	Rumpálova 402	Prachatice	383 01	388 317 806	739 369 457	Helena Klimešová	www.dripatka.cz dripatka@dripatka.cz
Centrum pro děti a mládež Céčko	Národní 1018	Prachatice	383 01		723 206 051	Zdeněk Krejsa	www.portusprachatice.cz cecko@portusprachatice.cz
Dům dětí a mládeže	Ševčíkova 273	Prachatice	383 01	388 318 202	731 187 238	Bc. Jiří Machart	www.ddm-prachatice.cz ddm@ddm-prachatice.cz
Junák - svaz skautů a skautek ČR středisko Zlatá stezka Prachatice	Pivovarská 289	Prachatice	383 01		724 523 120	Petr Vokoun	www.skautiprachatice.cz info@skautiprachatice.cz
Karatedo klub Tsunami	Polní 1115	Prachatice	383 01		604 937 050	David Havlík	www.tsunami-pt.cz david@tsunami-pt.cz
Sbor dobrovolných hasičů Žernovice	Žernovice 65	Prachatice	383 01		777 710 406	Václav Zaubmüller	www.sdh.zernovice.net zaunmullerv@seznam.cz

Název organizace	Ulice	Město	PSČ	Telefon	Mobil	Kontaktní osoba	Webové stránky E-mail
Sdružení jóga v denním životě		Prachatice	383 01		388 607 529	Jiří Šobr	jiri.sobr@mupt.cz
TJ Libín 1096 Prachatice	Na Vyhlídce 353	Prachatice	383 01	388 317 204	602 121 496	Libor Schrenk	www.prachatice.cz/sport lschrenk@csas.cz
TJ Tatran Prachatice	U stadionu 261	Prachatice	383 01	388 316 785	777 235 706	Mgr. Jaroslav Černý	szmpt@nettel.cz
Vyšší odborná škola sociální a Střední pedagogická škola	Zahradní 249	Prachatice	383 01	388 318 578		Mgr. Karel Pokorný	www.spgspt.cz spgspt@nettel.cz
Základní škola	Zlatá stezka 240	Prachatice	383 01	388 316 587		Mgr. Lenka Králová	www.prachatice.cz/stezka zsptzs@nettel.cz
Základní umělecká škola	Husova 110	Prachatice	383 01	388 317 289	606 643 620	Mgr. Vladimír Rychtařík	www.zuspt.wbs.cz zuspt@quick.cz
Sbor dobrovolných hasičů Benešova Hora	Benešova Hora	Stachy	384 73			Vladimír Jírovec	www.sdhbenesovahora-deti.tym.cz sdhbh@centrum.cz
Sbor dobrovolných hasičů Stachy	Stachy 318	Stachy	384 73			Jiří Havel	www.mujweb.cz/www/sdh.stachy hasici@stachy.cz
Sokol Stachy	Stachy 222	Stachy	384 73	388 428 448	606 235 070	Miloslav Žížka	
Základní škola Stachy	Stachy 253	Stachy	384 73	388 428 186		Mgr. Miloslav Hodek	www.zs.stachy.cz zs.stachy@centrum.cz
Základní umělecká škola	Stachy 182	Stachy	384 73	388 428 289		Olga Bončková	www.zs.stachy.cz/zusin.html zs.stachy@centrum.cz
Sbor dobrovolných hasičů Šipoun	Strunkovice nad Blanicí 86	Strunkovice nad Blanicí	384 26		606 765 137	Marcel Říha	www.sdh.strunkovicenadblanici.cz sdh@strunkovicenadblanici.cz
TJ Blaník Strunkovice nad Blanicí	Strunkovice nad Blanicí 86	Strunkovice nad Blanicí	384 26	388 303 116	606 624 480	Karel Pešek	www.tjblanik.strunkovicenadblanici.cz vitsum@seznam.cz
TJ Sokol Strunkovice nad Blanicí	Strunkovice nad Blanicí 172	Strunkovice nad Blanicí	384 26		723 408 686	Mgr. Theodor Pártl	www.tjsokol.strunkovicenadblanici.cz
Základní škola Strunkovice nad Blanicí	Strunkovice nad Blanicí 202	Strunkovice nad Blanicí	384 26	388 327 493		Mgr. Hana Pártlová	www.zsstrunkovice.cz zs-strunkovice@iol.cz
FC Šumavské Hoštice	Šumavské Hoštice 96	Šumavské Hoštice	384 71	388 421 118	724 124 597	Mgr. Petr Fleischmann	

Název organizace	Ulice	Město	PSČ	Telefon	Mobil	Kontaktní osoba	Webové stránky E-mail
Sbor dobrovolných hasičů Vacov	Vacov 35	Vacov	384 86				www.vacov.cz info@vacov.cz
SK Vacov	Vacov 28	Vacov	384 86	388 431 163	602 465 301	Ing. Zdeněk Novák	pekvac@tiscali.cz
Bike klub Vimperk	Pivovarská 68	Vimperk	385 01	388 411 051			www.bike-klub.cz info@bike-klub.cz
Český rybářský svaz	Klostermannova 367	Vimperk	385 01	388 415 448		Věra Hajtingerová	
Divadelní soubor Bouček	Pivovarská 111	Vimperk	385 01	388 411 005	605 859 892	p. Suchý	
Divadelní soubor Spirála	Mírová 434	Vimperk	385 01		723 138 157	Jan Heřta	
Dům dětí a mládeže	Smetanova 405	Vimperk	385 01	388 411 164		Jitka Martanová	www.ddm-prachatice.cz vimperk@ddm-prachatice.cz
HC Vimperk	Na Vyhlídce 19	Vimperk	385 01	388 414 367	607 584 017	Zdeněk Ženišek	www.hcvimperk.cz zdenek.zenisek@mesto.vimperk.cz
Salesiánské hnutí mládeže - klub SHM Vimperk	Žižkova 164	Vimperk	385 01				www.shm.cz nmds@seznam.cz
Sbor dobrovolných hasičů Plamínci	Svatá Máří	Vimperk	385 01		724 851 641	Ing. Pavel Vyskočil	www.svatamari.cz p.vyskocil@cbox.cz
Ski klub Šumava	1. máje 182/16	Vimperk	385 01	388 413 917	606 602 991	Jiří Ondřích	www.skisumava.cz info@skisumava.cz
Skupina historického šermu Berit	Zámek	Vimperk	385 01		723 788 682	Jan Švehla	www.berit.wz.cz berit.vimperk@centrum.cz
TJ Šumavan Vimperk	1. máje 132	Vimperk	385 01	388 415 593	606 351 743	Milena Jandová	milena_jandova@kb.cz
Taneční škola Fíla, s.r.o.	1. máje 213	Vimperk	385 01	388 411 701	608 115 116	Jan Fíla	www.sweb.cz/tanecni.fila dance.fila@seznam.cz
Základní škola a Mateřská škola Svatá Máří	Svatá Máří 2	Vimperk	385 01	388 415 624		Renata Gaudníková	zs.svata.mari@seznam.cz
Základní škola T. G. Masaryka	1. máje 268	Vimperk	385 01	388 412 017		Mgr. Dagmar Růckerová	www.zstgmvimperk.cz dagmar.ruckerova@zstgmvimperk.cz
Základní škola Vimperk	Smetanova 405	Vimperk	385 01	388 411 674		Milúše Šavrnáková	www.zsvimperk.cz zs.vimperk@seznam.cz

Název organizace	Ulice	Město	PSČ	Telefon	Mobil	Kontaktní osoba	Webové stránky E-mail
Základní umělecká škola	Smetanova 405	Vimperk	385 01	388 411 193		Pavel Vališ, DiS.	www.zusvimperk.cz zus.vimperk@centrum.cz
Základní škola Vitějovice	Vitějovice 12	Vitějovice	384 27	388 328 721		Mgr. Vladimír Trávníček	www.zsvitejovice.cz reditel@zsvitejovice.cz
FC Vlachovo Březí	Žižkova 159	Vlachovo Březí	384 22		736 672 174	Josef Olah	
Sbor dobrovolných hasičů Vlachovo Březí	Sídlíště 407	Vlachovo Březí	384 22		606 945 757	Helena Fiedlerová	www.sdh-vlbrezi.wz.cz sdh.vlachovo_brezi@seznam.cz
T. J. Sokol Vlachovo Březí	Pražská 33	Vlachovo Březí	384 22	388 329 190		Marie Beránková	marie.ber@tiscali.cz
Základní škola profesora Josefa Brože Vlachovo Březí	Komenského 356	Vlachovo Březí	384 22	388 320 215		Mgr. Jan Horák	www.zs-vlachovobrezi.net zs-vlbrezi@iol.cz
Základní umělecká škola	Komenského 346	Vlachovo Březí	384 22	388 320 198		Lenka Kováčová	zums.vb@tiscali.cz
Dům dětí a mládeže	Náměstní 24	Volary	384 51	388 333 073		Ludmila Haklová	www.ddm-prachatice.cz volary@ddm-prachatice.cz
Fight club Shotokan karate Volary	U Nádraží 512	Volary	384 51		608 982 456	Martin Šperka	www.karatevolary.7x.cz MartinSperka@seznam.cz
SK Český křišťál Lenora	Česká 133	Volary	384 51	388 333 191		Vladimír Bajčík	
TJ Tatran Volary	Sídlíště Míru 283	Volary	384 51	388 333 296	607 929 878	Mgr. Miroslav Svoboda	
Základní umělecká škola	5. května 2	Volary	384 51	388 333 501		Mgr. Vít Pavlík	www.zusvolary.cz zus.volary@quick.cz
TJ Sokol Záblatí	Záblatí 9	Záblatí	384 33	388 332 425		Jiří Pavlík	www.sokolzablati.wbs.cz
Sokol Zdíkov	Zdíkov 289	Zdíkov	384 72			Mgr. Roman Šebánek	roman.sebanek@quick.cz
Základní škola a Mateřská škola Zdíkov	Zdíkov 250	Zdíkov	384 72	388 426 784		Mgr. Václav Kyznar	www.zszdikov.cz zszdikov@seznam.cz